

Valsts izglītības
satura centrs

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Nr. 8.5.2.0/16/I/001

«Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai»

Mākslas nozares dizaina un radošo industriju sektora profesionālās kvalifikāciju "Skaņu operators" (4. LKI) un "Gaismošanas operators" (4. LKI)

MODUĻU PĀRBAUDĪJUMI

B	Darbs ar gaismošanas tehniku	Gaismošana	Gaismošanas projektu veidošana	Gaismošanas risinājumu izstrāde	
	Gaismošanas/skaņošanas elektrodrošība	Mūzikas pamatprasmes	Skaņas ieraksts studijā	Pasākumu apskaņošana	Apskaņošanas un skaņu ierakstu projektu veidošana
	Vizuālā komunikācija	Uzņēmējdarbība radošo industriju nozarē	Radio elektronikas tehnisko darbu pamatiemaņas	Audio/gaismošanas sistēmu tehnisko zīmējumu un skīču izstrāde	Darbs ar audio iekārtām
A	Fotografēšanas, filmēšanas un skaņošanas pamatprocesi un darbu veidi	Radošās domāšanas attīstīšana			

Pasūtītājs:

Valsts izglītības satura centrs

Metodiskais atbalsts:

Projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai"

Elita Skrupska

Literārā redaktore:

Sanda Rapa

Izpildītājs:

PIKC "Rīgas Mākslas un mediju tehnikums"

Darba grupas vadītāja:

Dace Laizāne

Darba grupa:

Matīss Beķers, Krišjānis Saukāns, Reinis Semēvics, Mārtiņš Vanags, Krišjānis Geidāns, Gvido Zilūzis, Gatis Vanags, Jānis Jansons

Vērtētāji:

Latvijas Darba devēju konfederācija
Nozares eksperti: Armīns Janīks, Linda Ratuta

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība
Nozares eksperte: Laila Birģele

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Nr. 8.5.2.0/16/I/001

«Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai»

**Profesionālās kvalifikācijas "Skaņu operators" (4. LKI),
"Gaismošanas operators" (4. LKI)****Obligātā daļa (A daļa)****Modulis "Fotografēšanas, filmēšanas, gaismošanas un skaņošanas
pamatprocesi un darbu veidi"¹**

Uz sākumu

Pārbaudījuma programma

Mērķis		Pārbaudīt un novērtēt izglītojamā sasniegamo rezultātu apguvi atbilstoši modulī noteiktajam.								
Darba uzbūve	Uzdevumu skaits	2								
	Uzdevumu veidi	Darba mape, rakstiskas atbildes uz jautājumiem.								
	Uzdevumu izpildes kopējais laiks minūtēs	30 min.								
Uzdevumu apraksts		1. Dokumentēt fotografēšanas, filmēšanas, gaismošanas vai skaņošanas pamatprocesu un darbu veidu apguves laikā izpildītos praktiskos darbus aprakstu, foto vai video fiksācijas veidā. Apkopot informāciju darba mapē un iesniegt izglītības iestādes norādītajā termiņā. 2. Izvērtēt darba vides riska faktorus fotogrāfa, video operatora, gaismošanas operatora vai skaņu operatora darbā.								
Norises vieta un nepieciešamie materiālie līdzekļi		Norises vieta: mācību klase ar darba vietu katram izglītojamajam. Katram izglītojamajam nepieciešama pildspalva zilā vai melnā krāsā.								
Vērtēšanas kārtība		Pārbaudījuma uzdevumu izpildi vērtē pedagogs(-i). Vērtēta tiek katra uzdevuma izpilde. Maksimāli iegūstamais punktu skaits ir 43, kas atbilst 100 %. Pārbaudījums ir nokārtots, ja uzdevumu izpildes apjoms nav zemāks par 60 %. Pārbaudījuma vērtējums tiek izteikts ballēs atbilstoši vērtēšanas skalai:								
Iegūto punktu skaits	1–6	7–12	13–18	19–25	26–28	29–32	33–35	36–39	40–41	42–43
Uzdevumu izpildes apjoms (%)	1–14	15–29	30–44	45–59	60–67	68–75	76–83	84–91	92–96	97–100
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

¹ Attiecināms uz profesionālajām kvalifikācijām:

"Fotogrāfs" (4. LKI), "Video operators" (4. LKI), "Skaņu operators" (4. LKI), "Gaismošanas operators" (4. LKI).

Uzdevumi, to izpildes vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Dokumentēt fotografēšanas, filmēšanas, gaismošanas un skaņošanas pamatprocesu un darbu veidu apguves laikā izpildītos praktiskos darbus aprakstu, foto vai video fiksācijas veidā. Apkopot informāciju darba mapē un iesniegt izglītības iestādes norādītajā termiņā.

Darba mape satur moduļa apguves laikā izglītojamā izpildīto darbu aprakstus (*atbilstoši kvalifikācijai*), foto vai video fiksāciju par:

- fotografēšanas, filmēšanas, gaismošanas vai skaņošanas nozari Latvijā un pasaulē;
- fotografēšanas, filmēšanas, gaismošanas un skaņošanas nozaru aktualitātēm;
- nozares uzņēmumu darbību;
- nozares uzņēmumu specializācijām;
- fotogrāfa, video operatora, gaismošanas operatora un skaņu operatora kopīgajām un atšķirīgajām kompetencēm un prasmēm;
- fotogrāfam, video operatoram, gaismošanas operatoram un skaņu operatoram nepieciešamajiem darba līdzekļiem;
- fotogrāfa, video operatora, gaismošanas operatora vai skaņu operatora darba organizāciju (darba vide, sadarbība ar citiem speciālistiem uzņēmumā, darba telpas, darba izpildes posmi);
- brīvi izvēlēta pasākuma organizēšanu/atspoguļošanu (fotogrāfa, video operatora, gaismošanas operatora un skaņu operatora sadarbības projekts), īstenošanu;
- fotogrāfa, video operatora, gaismošanas operatora vai skaņu operatora darba riska faktoriem un to novēršanas pasākumiem.

2. uzdevums. Izvērtēt iespējamās fotografēšanas, filmēšanas, gaismošanas un skaņošanas darba riska faktorus.

Darba lapā (1. tabula) ierakstīt fotografēšanas, filmēšanas, gaismošanas un skaņošanas darba vides riska faktorus un noteikt atbilstošos preventīvos pasākumus. Ierakstīt vismaz piecus riska faktorus un atbilstošos preventīvos pasākumus darba vides risku novēršanai vai samazināšanai.

1. tabula

Fotografēšanas, filmēšanas, gaismošanas un skaņošanas darba vides riska faktori un nepieciešamie darba aizsardzības pasākumi

Nr.p.k.	Riska faktori	Preventīvie pasākumi darba vides riska novēršanai vai mazināšanai
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

Vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Dokumentēt fotografēšanas, filmēšanas, gaismošanas un skaņošanas pamatprocesu un darbu veidu apguves laikā izpildītos praktiskos darbus aprakstu, foto vai video fiksācijas veidā. Apkopot informāciju darba mapē un iesniegt izglītības iestādes norādītajā termiņā. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 31)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Ja darba mapē ietvertā informācija ir tehnoloģiski pareiza, ticama un atbilstoša moduļa pārbaudījuma saturam, tad tiek piešķirti punkti:		
Darba mapes izvērtēšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 31)	Ir aprakstīta fotografēšanas, filmēšanas, gaismošanas vai skaņošanas nozare Latvijā un pasaulē.	2
	Ir aprakstītas fotografēšanas, filmēšanas, gaismošanas un skaņošanas nozaru aktualitātes.	2
	Ir aprakstīta nozares uzņēmumu darbība.	2
	Ir izstrādāta nozares uzņēmumu darbības shēma.	2
	Ir aprakstīta nozares uzņēmumu specializācija.	2
	Ir aprakstīta nozares uzņēmumu savstarpējā sadarbība.	2
	Ir izstrādāts fotogrāfa, video operatora, gaismošanas operatora un skaņu operatora kopīgo un atšķirīgo kompetenču un prasmju saraksts.	2
	Ir aprakstīti fotogrāfam, video operatoram, gaismošanas operatoram un skaņu operatoram nepieciešamie darba līdzekļi.	2
	Ir aprakstīti fotogrāfa, video operatora, gaismošanas operatora vai skaņu operatora darba organizācija (darba vide, sadarbība ar citiem speciālistiem uzņēmumā, darba telpas, darba izpildes posmi).	2
	Ir aprakstīta brīvi izvēlēta pasākuma organizēšana/atspoguļošana, īstenošanas gaita.	2
	Ir aprakstīti veiktie darbi.	2
	Ir izdarīti secinājumi veiktajiem darbiem.	3
	Ir izdarīti secinājumi par sadarbību pasākuma organizēšanā/atspoguļošanā.	3
	Ir uzskaitīti fotogrāfa, video operatora, gaismošanas operatora vai skaņu operatora darba riska faktori.	1
	Ir aprakstīti fotogrāfa, video operatora, gaismošanas operatora vai skaņu operatora darba riska faktoru novēršanas vai mazināšanas pasākumi.	2

2. uzdevums. Izvērtēt iespējamās fotografēšanas, filmēšanas, gaismošanas un skaņošanas darba riska faktoros. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 12)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Darba riska faktoru noteikšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 12)	Pareizi nosaka piecus darba riska faktoros. (1 punkts par katru pareizi noteiktu darba riska faktoru)	5
	Pareizi nosaka vairāk nekā piecus darba riska faktoros.	1
	Pareizi nosaka piecus preventīvos pasākumus. (1 punkts par katru pareizi noteiktu preventīvo pasākumu)	5
	Pareizi nosaka vairāk nekā piecus preventīvos pasākumus.	1

Pareizās atbildes

2. uzdevums. Izvērtēt iespējamās fotografēšanas, filmēšanas, gaismošanas un skaņošanas darba riska faktorus.

1. tabula

Fotografēšanas, filmēšanas, gaismošanas un skaņošanas darba vides riska faktori un nepieciešamie darba aizsardzības pasākumi

Nr. p.k.	Riska faktori	Preventīvie pasākumi darba vides riska novēršanai vai mazināšanai
1.	Fizikālie: mikroklimats, darbs ārpus telpām, paaugstināta vai pazemināta temperatūra.	Lietot mikroklimatam piemērotu darba apģērbu un individuālos aizsardzības līdzekļus.
2.	Fiziskie riska faktori: smagumu pārvietošana.	Lietot pareizus smaguma celšanas paņēmienus. Ievērot atpūtas pauzes, to laikā pāvingrot.
3.	Ergonomiskie faktori: darbs pie datora un ilgstošs darbs sēdus (piespiedu pozā).	Pareizi un ergonomiski ierīkot darbvietu pie datora.
4.	Nelaiemes gadījumu risks: darbs augstumā, darbs ar iekārtām, neuzmanīga rīcība vai darbs ar bojātu darba aprīkojumu vai iekārtu, elektriski darbināmas iekārtas, to izolācija.	Lai pakāptos, izmantot tikai darba kārtībā esošas elektroiekārtas un pakāpšanās līdzekļus.
5.	Psiholoģiskie un emocionālie faktori: laika trūkums, paaugstināts darba temps, paaugstināta atbildība, darbs stresa situācijā, darbs komandā un ar klientiem, konfliktsituāciju iespējamība.	Pārdomāt un atbilstoši organizēt darbus, nodrošinot pārtraukumus un atpūtas pauzes.
6.	Citi specifiski riska faktori un preventīvie pasākumi, kuri nav uzskaitīti sarakstā.	

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Nr. 8.5.2.0/16/I/001

«Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai»

**Profesionālās kvalifikācijas "Skaņu operators" (4. LKI),
"Gaismošanas operators" (4. LKI)****Obligātā daļa (A daļa)
Modulis "Radošās domāšanas attīstīšana"¹**

Uz sākumu

Pārbaudījuma programma

Mērķis		Pārbaudīt un novērtēt izglītojamā sasniegamo rezultātu apguvi atbilstoši modulī noteiktajam.								
Darba uzbūve	Uzdevumu skaits	4								
	Uzdevumu veidi	Darbu mape, situācijas analīze, praktiskais darbs.								
	Uzdevumu izpildes kopējais laiks minūtēs	80 min.								
Uzdevumu apraksts		1. Dokumentēt radošās domāšanas attīstīšanas apguves laikā izpildītos praktiskos darbus aprakstu, foto vai video fiksācijas veidā. Apkopot informāciju darba mapē un iesniegt izglītības iestādes norādītajā termiņā. 2. Rakstiski analizēt 1. un 2. pielikumā atspoguļotās situācijas. 2.1. Uzskaitīt faktus un viedokļus dotajā situācijā. 2.2. Sadalīt dotās situācijas procesu atsevišķās darbībās. 3. Radīt jaunas idejas, izmantojot ideju ģenerēšanas tehniku. 4. Paskaidrot mutiski dotos citākus par radošumu.								
Norises vieta un nepieciešamie materiālie līdzekļi		Norises vieta: mācību klase ar darba vietu katram izglītojamajam. Katram izglītojamajam nepieciešams: - personālais dators video materiāla analīzei, - pildspalva zilā vai melnā krāsā.								
Vērtēšanas kārtība		Pārbaudījuma uzdevumu izpildi vērtē pedagogs(-i). Vērtēta tiek katra uzdevuma izpilde. Maksimāli iegūstamais punktu skaits ir 95, kas atbilst 100 %. Pārbaudījums ir nokārtots, ja uzdevumu izpildes apjoms nav zemāks par 60 %. Pārbaudījuma vērtējums tiek izteikts ballēs atbilstoši vērtēšanas skalai:								
Iegūto punktu skaits	1–13	14–28	29–42	43–56	57–64	65–71	72–79	80–86	87–91	92–95
Uzdevumu izpildes apjoms (%)	1–14	15–29	30–44	45–59	60–67	68–75	76–83	84–91	92–96	97–100
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

¹ Attiecināms uz profesionālajām kvalifikācijām:

"Fotogrāfs" (4. LKI), "Video operators" (4. LKI), "Skaņu operators" (4. LKI), "Gaismošanas operators" (4. LKI).

Uzdevumi, to izpildes vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Dokumentēt radošās domāšanas attīstīšanas apguves laikā izpildītos praktiskos darbus aprakstu, foto vai video fiksācijas veidā. Apkopot informāciju darba mapē un iesniegt izglītības iestādes norādītajā termiņā.

Darba mape satur moduļa apguves laikā izglītojamā izpildīto darbu aprakstus (*atbilstoši kvalifikācijai*), foto vai video fiksāciju par:

- teksta analīzi;
- objekta analīzi;
- procesa analīzi;
- profesionālās informācijas analīzi (*atbilstoši kvalifikācijai*);
- faktu un viedokļu noteikšanu;
- informāciju par radošām idejām un inovācijām *atbilstoši savai kvalifikācijai*;
- radošās domāšanas tehniku izmantošanas rezultātiem (*atbilstoši kvalifikācijai*);
- ideju ģenerēšanas tehniku izmantošanas rezultātā radītajiem produktiem vai pakalpojumiem.

2. uzdevums. Analizēt 1. pielikumā aprakstīto un 2. pielikuma video failā redzamo situāciju.

2.1. Uzskaitīt faktus un viedokļus dotajā situācijā. Darba lapā (1. tabula) ierakstīt vismaz trīs situācijas aprakstā ietvertos faktus un vismaz trīs viedokļus.

2.2. Sadalīt dotās situācijas procesu atsevišķās darbībās. Darba lapā (2. tabula) ierakstīt vismaz desmit izstādes organizēšanas procesa darbības.

1. tabula

Fakti	Viedokļi

2. tabula

Nr.p.k.	Izstādes organizēšanas procesa darbības
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
....	
....	

3. uzdevums. Radīt jaunas idejas, izmantojot ideju ģenerēšanas tehniku. Izpildīt ideju ģenerēšanas tehnikas "Fokusa objektu metode"² soļus darba lapā (3. tabula), izvēlēties labākos risinājumus un pamatot izvēli.

3.1. Izvēlēties konkrētu objektu (priekšmetu, pasākumu) no savas profesionālās jomas, kuru vēlams uzlabot.

3.2. Atrast trīs nejaušus lietvārdus, kuri būtiski atšķiras no uzlabojamā objekta.

3.3. Piemeklēt lietvārdiem pēc jēgas piederīgus trīs īpašības vārdus.

3.4. Savienot fokusa objektu ar izvēlēto lietvārdu īpašībām un pēc asociācijām, kas radušās, meklēt risinājumus.

3.5. Novērtēt iegūto risinājumu iespējamību un izvēlēties labākos atbilstoši katram izvēlētajam lietvārdam.

Fokusa objekts: _____

Lietvārds	Īpašības vārds (3 katram lietvārdam)	Fokusa objekts + īpašības vārds	Iespējamie risinājumi	Labākais variants
1.				
2.				
3.				

² Pārbaudes darbā pedagogs var izvēlēties citu ideju ģenerēšanas tehniku.

4. uzdevums. Paskaidrot mutiski dotos citātus par radošumu.

4.1. Nevienu problēmu nevar atrisināt ar to pašu domāšanu, kas to ir radījis. Mums jāiemācās ieraudzīt pasauli no jauna. (Alberts Einšteins)

4.2. Ja sākotnēji ideja nav absurda, tad tai nav cerību. (Alberts Einšteins)

4.3. Vēsture pierāda, ka reālas inovācijas vienmēr rada komandas, nevis indivīdi. (Mihaels Braungarts)

PREMIERS

Dailes teātra kostīmu izstāde "Tuvāk kailumam"

Dailes teātris sadarbībā ar Latvijas ziņu portālu DELFI uzsāk teātra aizkulišu projektu "Dailes teātris 100".

Dailes teātra valdes loceklis Juris Žagars stāsta, ka teātra skatītāju vienmēr ir interesējis, kāds ir teātra radīšanas process no iekšienes. Saprotot to, iespējams, skatītājam būs vēl interesantāk skatīties pašu izrādi.

"Teātra process nav tikai tas, kas notiek pirms pirmizrādes. Tas ir viss, kas notiek arī pēc tās, tas ir kritiķu darbs, tas ir izrādes nobriešanas process. Zināmas izmaiņas notiek pat pēc pirmizrādes, kad izrāde ir satikusies ar skatītāju – šīs satikšanās rezultātā. To zināt ir ne tikai interesanti, bet arī vērtīgi, lai laba teātra piedzīvojums būtu vēl pilnīgāks," projekta ideju komentē Žagars.

"Teātrim ir daudz seju. Viena seja ir skatuve, kuru mēs – tumsā sēdošie skatītāji – apbrīnojam, līdzpārdzīvojam, atceramies. Cita seja ir darba vieta, kurā aktieris ir ienācis, audzis, nobriedis, izdzīvojis savas lielās lomas un tapis skatītāju atzinības iepriecināts. Vēl cita – skatītājam vienmēr apslēpta, nezināma – seja ir visa tā milzīgā mašīnērija, kas dzīvo un strādā no izrādes uz izrādi, lai iemiesotu scenogrāfa, režisora, gaismu mākslinieka, komponista ieceres. Lūk, tieši šo seju mēs, godinot Dailes teātra simtgadi, gribam izgaismot. Kas tur ir – aiz, zem, virs skatuves? Kā viņi to dabū gatavu? Kāds ir ceļš no idejas līdz dekorācijai, un kā tas iespējams, ka viss šis daudzbalstīgais skatuves strādnieku, aktieru, grimētāju, mākslinieku, amatnieku, režisoru un citu teātrinieku koris spēj nodziedāt izrādi vienā balsī, vienā elpā?" projekta "Dailes teātris 100" priekškaru nedaudz paver tā autors Osvalds Zebris.

No 19. novembra Dailes teātra mājaslapā arī iespējams virtuāli izstaigāt kostīmu izstādi "Tuvāk kailumam", kurā ir iekļauti 40 tērpi. Tie ir gan vēsturiskie, gan mūsdienu teātra izrāžu kostīmi – no Ilmāra Blumberga "Jāzeps un viņa brāļiem" līdz Ilzes Vītoliņas "Bīstamajiem sakariem". Kostīmus izstādei atlasījusi māksliniece Ilze Vītoliņa, kura veidojusi tērpus vairāk nekā 90 Dailes teātra izrādēm.

Aktiera un kostīma attiecības ir intīmas. Kostīms piegulst kailam ķermenim kā otrā āda, tā ir tēla āda. Kailumu slēpjošais tērps konkrētās izrādes pasaulē ir unikāls un parasti – attāluma piesegts. Šajā izstādē kostīms ir atkailināts tuvplānam, kas ļauj ieraudzīt vienreizīgo un uzzināt acīm apslēpto. Tās ir detaļas, kas mākslinieka izdomātas, nereti – paša darinātas, šuvēju radošumu un pacietību izaicinošas, lai arī skatītājam pat nenojaušamas.

<https://www.dailesteatris.lv/lv/teatris/dailes-teatris-100>

<https://www.dailesteatris.lv/lv/teatris/kostimu-izstade>

Vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Dokumentēt radošās domāšanas attīstīšanas apguves laikā izpildītos praktiskos darbus aprakstu, foto vai video fiksācijas veidā. Apkopot informāciju darba mapē un iesniegt izglītības iestādes norādītajā termiņā. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 38)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Ja darba mapē ietvertā informācija ir tehnoloģiski pareiza, ticama un atbilstoša moduļa pārbaudījuma saturam, tad tiek piešķirti punkti:		
Darba mapes izvērtēšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 38)	Ir veikta teksta analīze atbilstoši izvirzītajiem kritērijiem.	2
	Ir veikta objekta analīze atbilstoši to loģiskajām sastāvdaļām.	2
	Ir aprakstītas objekta analīzes rezultātu izmantošanas iespējas.	2
	Ir veikta procesa analīze, sadalot to vienkāršās darbībās.	2
	Ir pamatota procesa darbību secība.	2
	Ir analizēta profesionālā informācija atbilstoši izvēlētajam objektam.	2
	Ir analizēta profesionālā informācija atbilstoši izvēlētajiem analizēšanas aspektiem.	2
	Ir pamatoti profesionālās informācijas analizēšanas aspekti.	2
	Ir uzskaitīti dotajā tekstā ietvertie fakti.	1
	Ir uzskaitīti dotajā tekstā ietvertie viedokļi.	1
	Ar piemēriem ir ilustrētas radošas idejas atbilstoši savai kvalifikācijai.	2
	Ar piemēriem ir ilustrētas inovācijas atbilstoši savai kvalifikācijai.	2
	Radošās domāšanas tehniku izmantošanas rezultāti ir ilustrēti ar vienu piemēru.	2
	Radošās domāšanas tehniku izmantošanas rezultāti ir ilustrēti ar vairākiem piemēriem.	2
	Radošās domāšanas tehniku izmantošanas rezultāti ir saistīti ar kvalifikāciju.	2
	Ir izstrādāts produkts vai pakalpojums, izmantojot ideju ģenerēšanas tehniku.	2
	Ir pamatota ideju ģenerēšanas tehnikas izvēle.	2
	Ir izstrādāta produkta skice vai pakalpojuma apraksts.	3
	Ir pamatots produkta vai pakalpojuma pieprasījums tirgū.	3

2. uzdevums. Analizēt 1. pielikumā aprakstīto un 2. pielikuma video failā redzamo situāciju. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 19)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
2.1. Faktu un viedokļu noteikšana (1. tabula). (maksimāli iegūstamais punktu skaits 8)	Pareizi konstatē trīs faktus. (1 punkts par katru pareizi noteiktu faktu)	3
	Nosaka vairāk nekā trīs faktus.	1
	Pareizi konstatē trīs viedokļus. (1 punkts par katru pareizi noteiktu viedokli)	3
	Nosaka vairāk nekā trīs viedokļus.	1
2.2. Procesu darbību noteikšana (2. tabula). (maksimāli iegūstamais punktu skaits 11)	Pareizi nosaka desmit procesa darbības. (1 punkts par katru pareizi noteiktu procesa darbību)	10
	Nosaka vairāk nekā 10 procesa darbības.	1

3. uzdevums. Radīt jaunas idejas, izmantojot ideju ģenerēšanas tehniku. Izpildīt ideju ģenerēšanas tehnikas "Fokusa objektu metode" soļus darba lapā (3. tabula), izvēlēties labākos risinājumus un pamatot izvēli. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 29)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
3.1. Jaunu ideju radīšana, izmantojot ideju ģenerēšanas tehniku (3. tabula). (maksimāli iegūstamais punktu skaits 29)	Ir noteikts fokusa objekts.	1
	Fokusa objekts noteikts atbilstoši profesionālajai jomai.	1
	Ir izvēlēti trīs nejauši lietvārdi. (1 punkts par katru lietvārdu)	3
	Ir izvēlēti trīs īpašības vārdi katram lietvārdam. (1 punkts par katru īpašības vārdu)	9
	Ir atrasti fokusa objekta un izvēlēto īpašības vārdu risinājumi. (1 punkts par katru fokusa objekta un īpašības vārdu savienojuma risinājumu)	9
	Ir izvēlēts labākais risinājums atbilstoši katram lietvārdam. (1 punkts par katru labākā risinājuma izvēli)	3
	Ir pamatota labākā risinājuma izvēle.	3

4. uzdevums. Paskaidrot mutiski dotos citātus par radošumu. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 9)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
4.1. Citātu paskaidrošana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 9)	Pareizi izskaidro citātus. (3 punkti par katru pēc būtības pareizi paskaidrotu citātu)	9

Pareizās atbildes

2.1. uzdevums. Uzskaitīt faktus un viedokļus dotajā situācijā. Darba lapā (1. tabula) ierakstīt vismaz trīs situācijas aprakstā ietvertos faktus un vismaz trīs viedokļus.

1. tabula

Fakti	Viedokļi
Dailes teātris sadarbībā ar Latvijas ziņu portālu DELFI uzsāk teātra aizkulišu projektu "Dailes teātris 100".	Teātra skatītāju vienmēr ir interesējis, kāds ir teātra radīšanas process no iekšienes.
No 19. novembra Dailes teātra mājaslapā arī iespējams virtuāli izstaigāt kostīmu izstādi "Tuvāk kailumam".	Iespējams, skatītājam būs vēl interesantāk skatīties pašu izrādi.
Izstādē "Tuvāk kailumam" ir iekļauti 40 tērpi.	To zināt ir ne tikai interesanti, bet arī vērtīgi, lai laba teātra piedzīvojums būtu vēl pilnīgāks.
Kostīmus izstādei atlasījusi māksliniece Ilze Vītoliņa.	Aktiera un kostīma attiecības ir intīmas.
Ilze Vītoliņa veidojusi tērpus vairāk nekā 90 Dailes teātra izrādēm.	Tās ir detaļas, kas mākslinieka izdomātas, nereti – paša darinātas, šuvēju radošumu un pacietību izaicinošas, lai arī skatītājam pat nenojaušamas.
Citi fakti, kuri nav uzskaitīti sarakstā.	Citi viedokļi, kuri nav uzskaitīti sarakstā.

2.2. uzdevums. Sadalīt dotās situācijas procesu atsevišķās darbībās. Darba lapā (2. tabula) ierakstīt vismaz desmit izstādes organizēšanas procesa darbības.

2. tabula

Nr.p.k.	Izstādes organizēšanas procesa darbības
1.	Izstādes koncepcijas izstrāde.
2.	Izstādes nosaukuma izstrāde.
3.	Izstādes vietas izvēle telpā.
4.	Ekspozīciju izvēle.
5.	Ekspozīcijas plāna izstrāde.
6.	Ekspozīciju aprakstu veidošana.
7.	Muzikālā fona izvēle vai izveide.
8.	Ekspozīciju izvietošana.
9.	Gaismu un skaņu tehnikas uzstādīšana.
10.	Izstādes audiovizuālā atspoguļojuma izveide.
11.	Izstādes virtuālā skatījuma nodrošināšana teātra mājaslapā.
12.	Izstādes popularizēšana.
	Citas darbības, kuras nav uzskaitītas sarakstā.

4. uzdevums. Paskaidrot mutiski dotos citākus par radošumu.

Nevienu problēmu nevar atrisināt ar to pašu domāšanu, kas to ir radījusi. Mums jāiemācās ieraudzīt pasauli no jauna. Alberts Einšteins	Situācijās, kas sākas ar neapmierinātību, dusmām un bailēm, ir maz iespēju rast risinājumu. Mums ir jāatrod iespēja izkļūt no mūsu ierobežotās sapratnes, lai spētu skatīties plašāk. Viens no ceļiem, kā mainīt savus uzskatus, ir paskatīties uz visu no cita skatpunkta un ideālā gadījumā arī no citu cilvēku skatpunkta. Tādā veidā mēs paveram sev jaunas iespējas un paplašinām redzesloku. Tikai ar to vien mēs varam pārveidot neapmierinātību par vēlēšanos rast un piedāvāt pozitīvu problēmas risinājumu.
Ja sākotnēji ideja nav absurda, tad tai nav cerību Alberts Einšteins	Ir lietas, ko mēs, pamatojoties uz saviem ieradumiem vai priekšstatiem par pareizo un nepareizo, sākotnēji nepieņemam un uzskatām par absurdām, bet laika gaitā var kļūt par mūsu ikdienu. Jebkura, pat visneadekvātākā ideja var atrast savu mērķauditoriju. Galvenais – jāprot to pasniegt.
Vēsture pierāda, ka reālas inovācijas vienmēr rada komandas, nevis indivīdi. Mihaels Braungarts	Komandā ir ļoti svarīgi apvienot cilvēkus ar dažādām zināšanām, spējām un personības iezīmēm, jo tas vairo komandas radošo garu. Komandas darbā svarīga ir spēja uzklaut un respektēt dažādus viedokļus un nonākt pie vienota lēmuma. Komandai nav jābūt vienprātīgai, gluži pretēji – tai ir svarīgi spēt palūkoties uz problēmas risinājumiem no dažādiem aspektiem, ar svaigu skatījumu un radoši.

Nr. 8.5.2.0/16/I/001

«Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai»

Profesionālā kvalifikācija "Gaismošanas operators" (4. LKI)**Obligātās izvēles daļa (B daļa)
Modulis "Vizuālā komunikācija"¹**

Uz sākumu

Pārbaudījuma programma

Mērķis		Pārbaudīt un novērtēt izglītojamā sasniedzamo rezultātu apguvi atbilstoši modulī noteiktajam.								
Darba uzbūve	Uzdevumu skaits	2								
	Uzdevumu veidi	Darba mape, rakstiska vizuālā darba analīze.								
	Uzdevumu izpildes kopējais laiks minūtēs	30 min.								
Uzdevumu apraksts		1. Dokumentēt vizuālās komunikācijas apguves laikā izpildītos darbus aprakstu, foto vai video fiksācijas veidā. Apkopot informāciju darba mapē un iesniegt izglītības iestādes norādītajā termiņā. 2. Analizēt vizuālu darbu* un aprakstīt mērķauditoriju. *katram izglītojamajam sagatavots savs attēls, uzdevumā variants dots kā piemērs.								
Norises vieta un nepieciešamie materiālie līdzekļi		Norises vieta: mācību klase ar darba vietu katram izglītojamajam. Katram izglītojamajam nepieciešams vizuālā darba attēls, pildspalva zilā vai melnā krāsā.								
Vērtēšanas kārtība		Pārbaudījuma uzdevumu izpildi vērtē pedagogs(-i). Vērtēta tiek katra uzdevuma izpilde. Maksimāli iegūstamais punktu skaits ir 148, kas atbilst 100 %. Pārbaudījums ir nokārtots, ja uzdevumu izpildes apjoms nav zemāks par 60 %. Pārbaudījuma vērtējums tiek izteikts ballēs atbilstoši vērtēšanas skalai:								
Iegūto punktu skaits	1–21	22–43	44–66	67–88	89–100	101–111	112–123	124–135	136–143	144–148
Uzdevumu izpildes apjoms (%)	1–14	15–29	30–44	45–59	60–67	68–75	76–83	84–91	92–96	97–100
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

¹ Attiecināms uz profesionālajām kvalifikācijām:

"Fotogrāfs" (4. LKI), "Video operators" (4. LKI), "Gaismošanas operators" (4. LKI).

Uzdevumi, to izpildes vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Dokumentēt vizuālās komunikācijas apguves laikā izpildītos darbus aprakstu, foto vai video fiksācijas veidā. Apkopot informāciju darba mapē un iesniegt izglītības iestādes norādītajā termiņā.

Darba mape (portfolio) satur moduļa apguves laikā izpildīto praktisko darbu apkopojumu:

- recenziju par profesijai raksturīgu notikumu (apraksts un foto materiāls);
- kompozīcijas elementus, veidus un mākslinieciskās izteiksmes līdzekļus (punkts, līnija, virziens, izmērs, akcents, ritms, kontrasts, simetrija/asimetrija, centrisks/decentrisks, augošs/dilstošs, dabas formu stilizācija);
- zīmējumus (vairāku priekšmetu kompozīcija, lineārā perspektīva, priekšmetu detalizācija, tumšā un gaišā attiecības, ēnas un refleksi) un skices (vides, vides priekšmetu, iekštelpu, ārtelpu, pilsētvides un tās objektu skices, tonālā perspektīva un kontrasta princips);
- krāsu kolāžas (arhromatiskā, hromatiskā, monohromā, polihromā, krāsu harmonija un krāsu kontrasts) un gleznojumus (tonālās attiecības, forma un apjoms, krāsu perspektīva);
- ģeometrisku figūru rasējumu un perspektīvas konstruēšanas zīmējumu.

2. uzdevums. Analizēt vizuālu darbu* un aprakstīt mērķauditoriju.

Vizuālajam darbam analizēt: kompozicionālos elementus, to ietekmi, emocionālo un tonālo noskaņu, psiholoģisko ietekmi. Noteikt vizuālā darba mērķauditoriju un raksturot, aprakstīt to.

Eduardo Asenjo Matus

* katram izglītojamajam sagatavots savs attēls

Vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Dokumentēt vizuālās komunikācijas apguves laikā izpildītos darbus aprakstu, foto vai video fiksācijas veidā. Apkopot informāciju darba mapē un iesniegt izglītības iestādes norādītajā termiņā. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 136)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Ja darba mapē ietvertie darbi atbilst uzdevuma nosacījumiem (1 punkts), ir izpildīti tehniski kvalitatīvi (1 punkts), ir radoša pieeja (1 punkts) un tie noformēti atbilstoši moduļa pārbaudījuma saturam (1 punkts), tad tiek piešķirti punkti:		

Darba mapes izvērtēšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 136)	Ir uzrakstīta recenzija par profesijai raksturīgu notikumu.	1
	Recenzija atbilst tēmai, ir saturiski interesanta.	1
	Recenzijai pievienots foto materiāls.	1
	Recenzija noformēta atbilstoši estētiskajiem kritērijiem.	1
	Ir izstrādāts darbs, izmantojot kompozīcijas pamatelementus – punktu, līniju.	4
	Ir izstrādāts darbs, izmantojot mākslinieciskās izteiksmes līdzekli – virzienu.	4
	Ir izstrādāts darbs, izmantojot mākslinieciskās izteiksmes līdzekli – izmēru.	4
	Ir izstrādāts darbs, izmantojot mākslinieciskās izteiksmes līdzekli – akcentu.	4
	Ir izstrādāts darbs, izmantojot mākslinieciskās izteiksmes līdzekli – ritmu.	4
	Ir izstrādāts darbs, izmantojot mākslinieciskās izteiksmes līdzekli – kontrastu.	4
	Ir izstrādāts darbs, izmantojot kompozīcijas veidu – simetriju un asimetrisku kompozīciju.	4
	Ir izstrādāts darbs, izmantojot kompozīcijas veidu – centrisku un decentrisku kompozīciju.	4
	Ir izstrādāts darbs, izmantojot kompozīcijas veidu – augošu un dīlstošu kompozīciju.	4
	Ir izstrādāts darbs – dabas formu stilizācija.	4
	Ir izstrādātas vides skices.	4
	Ir izstrādātas vides priekšmetu skices.	4
	Ir uzzīmēta vairāku priekšmetu kompozīcija.	4
	Ir izstrādāts zīmējums ar telpas lineāro perspektīvu.	4
	Ir izstrādāts zīmējums ar priekšmetu detalizāciju.	4
	Ir izstrādāts zīmējums, attēlojot tumšā un gaišā attiecības.	4
	Ir izstrādāts zīmējums, attēlojot pašēnas, krītošās ēnas un refleksus.	4
	Ir izstrādātas skices, izmantojot kontrasta principu.	4
	Ir izstrādātas skices, attēlojot tonālo perspektīvu.	4
	Ir izstrādātas iekštelpu skices.	4
	Ir izstrādātas ārtelpu skices.	4
	Ir izstrādātas pilsētvides un tās objektu skices.	4
	Ir izveidota ahromatisko krāsu kolāža.	4
	Ir izveidota hromatisko krāsu kolāža.	4
	Ir izveidota monohromo krāsu kolāža.	4
	Ir izveidota polihromo krāsu kolāža.	4
	Ir izveidota kompozīcija, izmantojot krāsu harmonijas principu.	4
	Ir izveidota kompozīcija, izmantojot krāsu kontrasta principu.	4
	Darbs veidots gleznieciski, attēlojot tonālās attiecības.	4
	Darbs veidots gleznieciski, attēlojot formu un apjomu.	4
	Darbs veidots gleznieciski, attēlojot krāsu perspektīvu.	4
	Ir uzrasēta ģeometriskā figūra.	4
	Ir izstrādāts zīmējums, izmantojot perspektīvas konstruēšanas principus.	4

2. uzdevums. Analizēt vizuālu darbu un aprakstīt mērķauditoriju. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 12)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Vizuālā darba analīze.	Ir aprakstīti vizuālā darba kompozicionālie elementi.	3

(maksimāli iegūstamais punktu skaits 12)	Ir aprakstīta vizuālā darba emocionālā noskaņa.	2
	Ir aprakstīta vizuālā darba tonālā noskaņa.	3
	Ir aprakstīta vizuālā darba psiholoģiskā ietekme.	1
	Ir noteikta vizuālā darba mērķauditorija.	1
	Ir aprakstīta vizuālā darba mērķauditorija.	2

Pareizās atbildes piemērs

2. uzdevums. Analizēt vizuālu darbu un aprakstīt mērķauditoriju.

Eduardo Asenjo Matus

Aprakstīti vizuālā darba kompozicionālie elementi.

Fotogrāfijās ir redzams horizontāls, decentrēts kadrējums. Attēli ir asimetriski, taču veido kopskata līdzsvaru.

Attēlus vieno horizontāls, vidēja mēroga kadrējums. Pirmajā fotogrāfijā rakurss augstāks par acu līmeni, taču otrajā ir acu līmenī.

Aprakstīta vizuālā darba emocionālā noskaņa.

Atšķirības, kas veido cilvēkus, rada ainu vienam no visatbilstošākajiem dzīves aspektiem, spējai saskatīt lietas no dažādiem skatpunktiem un rezultātā spēt iekļūt lēmumu pasaulē, ko daļēji mēs uzskatām par vispiemērotāko tajā laikā.

Aprakstīta vizuālā darba tonālā noskaņa.

Darbi veidoti monohromā tonalitātē, izmantots viduvējs kontrasts, vienmērīga ekspozīcija.

Aprakstīta vizuālā darba psiholoģiskā ietekme.

Darbi rada izolācijas un atsvešinātības noskaņu, attēlo drīzāk nomāktu un apspiestu emociju gammu. Darbi rosina iedziļināties un aicina empātiski analizēt attēlotos varoņus.

Noteikta vizuālā darba mērķauditorija.

Darba mērķauditorija ir ekonomiski aktīvi cilvēki vecumā no 25 līdz 45 gadiem.

Aprakstīta vizuālā darba mērķauditorija.

Darba mērķauditorija ir cilvēki, kuri ikdienā ir aizņemti darbā, tie izjūt steigu kā daļu savas ikdienas, uztver rutīnu kā draudu savas personības izaugsmei.

Mērķauditorija ir nodarbināta pilnu laiku un meklē laiku saviem hobijiem un interesēm. Dzīvo un strādā lielpilsētā.

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Nr. 8.5.2.0/16/I/001

«Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai»

**Profesionālās kvalifikācijas "Skaņu operators" (4. LKI),
"Gaismošanas operators" (4. LKI)****Obligātās izvēles daļa (B daļa)****Modulis "Uzņēmējdarbība radošo industriju nozarē"¹**

Uz sākumu

Pārbaudījuma programma

Mērķis		Pārbaudīt un novērtēt izglītojamā sasniegamo rezultātu apguvi atbilstoši modulī noteiktajam.									
Darba uzbūve		Uzdevumu skaits	5								
		Uzdevumu veidi	Biznesa plāna izstrādāšana, prezentēšana, savietošanas uzdevums, praktiskais darbs.								
		Uzdevumu izpildes kopējais laiks minūtēs	80 min.								
Uzdevumu apraksts		1. Izstrādāt biznesa plānu un sagatavot tā prezentāciju. 2. Prezentēt biznesa plānu un mutiski atbildēt uz pedagoga jautājumiem. 3. Rakstiski izpildīt savietošanas uzdevumu par autortiesību normatīvo aktu terminoloģiju. 4. Aizpildīt pakalpojuma līgumu. 5. Sagatavot rēķinu par pakalpojumu sniegšanu. (1. uzdevums ir veicams mācību procesa laikā)									
Norises vieta un nepieciešamie materiālie līdzekļi		Norises vieta: telpa ar audio un vizuālās prezentēšanas tehniku un atsevišķu darba vietu katram izglītojamam. Katram izglītojamajam nepieciešams: • pildspalva ar zilu vai melnu tinti; • dators ar interneta pieslēgumu, sagatavota un uz datora darbvirsmas novietota mape "Mani dokumenti" (My documents) ar uzdevumu izpildē izmantojamām elektroniskajām sagatavēm: "Pakalpojuma_ligums" (1. pielikums) un "Rekins" (2. pielikums).									
Vērtēšanas kārtība		Pārbaudījuma uzdevumu izpildi vērtē pedagogs(-i). Vērtēta tiek katra uzdevuma izpilde. Maksimāli iegūstamais punktu skaits ir 201, kas atbilst 100 %. Pārbaudījums ir nokārtots, ja uzdevumu izpildes apjoms nav zemāks par 60 %. Pārbaudījuma vērtējums tiek izteikts ballēs atbilstoši vērtēšanas skalai:									
Iegūto punktu skaits	1–29	30–59	60–89	90–120	121–136	137–152	153–168	169–184	185–194	195–201	

¹ Attiecināms uz profesionālajām kvalifikācijām:

"Fotogrāfs" (4. LKI), "Video operators" (4. LKI), "Skaņu operators" (4. LKI), "Gaismošanas operators" (4. LKI).

Uzdevumu izpildes apjoms (%)	1–14	15–29	30–44	45–59	60–67	68–75	76–83	84–91	92–96	97–100
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Uzdevumi, to izpildes vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Izstrādāt biznesa plānu un sagatavot tā prezentāciju.

Izstrādātais biznesa plāns ir jāiesniedz piecas darbdienu pirms paredzētā pārbaudījuma.
Pirms biznesa plāna izstrādāšanas pedagogs informē izglītojamos par vērtējuma jomām.

Biznesa plāna izstrādē vērtējamās jomas:

- 1.1. Biznesa idejas aktualitāte, tās pamatojums.
- 1.2. Biznesa plāna struktūra.
- 1.3. Uzņēmējdarbības tiesiskās formas izvēle idejas īstenošanai.
- 1.4. Biznesa idejas realizācijas tirgus izpēte.
- 1.5. Produkta vai pakalpojuma apraksts.
- 1.6. Mārketinga pasākumu apraksts.
- 1.7. Galvenie partneri, sadarbības motivācija.
- 1.8. Idejas īstenošanas izmaksas.
- 1.9. Biznesa idejas finansēšana.
- 1.10. Biznesa plāna finanšu aprēķini.
- 1.11. Biznesa plāna prezentācijas sagatavošana.

2. uzdevums. Prezentēt biznesa plānu un mutiski atbildēt uz pedagoga(-u) jautājumiem.

3. uzdevums. Savietot autortiesību normatīvo aktu terminu ar tā skaidrojumu, tukšajā kolonnā ierakstot skaidrojuma numuru.

Termins	Atbilde	Nr. p.k.	Termina skaidrojums
izpildītājs		1.	fiziska persona, kuras radošās darbības rezultātā radīts konkrētais darbs
reproducēšana		2.	autora radošās darbības rezultāts literatūras, zinātnes vai mākslas jomā neatkarīgi no tā izpausmes veida, formas un vērtības
vizuālās mākslas oriģināldarbs		3.	neatkarīgu darbu, datu vai citu materiālu krājums, kas sakārtots sistemātiski vai metodiski un individuāli pieejams elektroniskā vai citādā veidā
informācija par tiesību pārvaldījumu		4.	skaņas vai attēla iemiesojums materializētā formā, kas dod iespēju to publiskot, uztvert vai reproducēt ar attiecīgas ierīces palīdzību
publicēšana		5.	audiovizuāls vai kinematogrāfisks darbs vai kustīgi attēli ar skaņu pavadījumu vai bez tā
izplatīšana		6.	fiziska vai juridiska persona, kura finansē un organizē filmas radīšanu un ir atbildīga par tās pabeigšanu
izziņošana		7.	izpildījuma skaņu, citu skaņu vai skaņu atveidojuma

			fiksācija
publiskais izpildījums		8.	fiziska vai juridiska persona, kura uzņemas iniciatīvu un ir atbildīga par izpildījuma skaņu, citu skaņu vai skaņu atveidojuma pirmās fiksācijas veikšanu
fiksācija		9.	autortiesību vai blakustiesību subjekta, kā arī datubāzes veidotāja sniegta informācija, kas identificē autortiesību vai blakustiesību subjektu, kā arī datu bāzes veidotāju un objektu, informācija par autortiesību vai blakustiesību objektu, kā arī datu bāzes izmantošanas noteikumiem, kā arī jebkuri skaitļi vai kodi, kas ietver šādu informāciju
autors		10.	aktieris, dziedātājs, mūziķis, dejojājs vai cita persona, kura atveido lomu, lasa, dzied, atskaņo vai kādā citādā veidā izpilda literāru vai mākslas darbu vai folkloras sacerējumu, sniedz estrādes, cirka vai leļļu priekšnesumu
filmas producents		11.	darbība, ar kuru autortiesību vai blakustiesību objekta oriģināls vai kopija tiek pārdota vai citādi atsavināta
fonogramma		12.	darbība, ar kuras palīdzību darbs pirmo reizi kļūst pieejams sabiedrībai neatkarīgi no šīs darbības veida
filma		13.	darbība, ar kuras palīdzību autortiesību un blakustiesību objektu kopijas ar autortiesību un blakustiesību subjektu piekrišanu kļūst pieejamas sabiedrībai, ievērojot nosacījumu, ka eksemplāru skaits apmierina sabiedrības saprātīgu pieprasījumu atbilstoši šā autortiesību vai blakustiesību objekta raksturam; par autortiesību objektu publicēšanu netiek uzskatīta dramatiska, muzikāli dramatiska darba vai muzikāla darba izpildīšana, audiovizuāla darba demonstrēšana, literāra darba publiska lasīšana, literāra vai mākslas darba raidīšana, mākslas darba demonstrēšana vai arhitektūras darba celtniecība
publiskais patapinājums		14.	jebkura darbība, ar kuru tieši vai ar attiecīgas tehniskas ierīces palīdzību darbs, izpildījums, fonogramma vai raidījums tiek padarīts pieejams sabiedrībai
fonogrammas producents		15.	darba vai cita ar šo likumu aizsargāta objekta priekšnesums, atskaņojums vai kā citādi tieši vai ar jebkuras tehniskas ierīces palīdzību vai procesa starpniecību veikts izmantojums, kas paredzēts vairākiem ar izmantojuma veicēju vai savstarpēji personīgi nesaistītiem sabiedrības locekļiem
publiskošana		16.	darba oriģināla, izpildījuma fiksācijas, fonogrammas vai filmas vai to kopiju izmantotāja darbība, ar kuras palīdzību autortiesību vai blakustiesību objekts ar sabiedrībai pieejamu iestāžu starpniecību uz ierobežotu laiku tiek padarīts pieejams neierobežotam personu lokam bez mērķa gūt tiešu vai netiešu ekonomisku vai komerciālu labumu
darbs		17.	autortiesību vai blakustiesību objekta vienas kopijas vai vairāku kopiju izgatavošana ar jebkuriem līdzekļiem jebkādā formā un mērogā, pilnībā vai daļēji, arī autortiesību vai blakustiesību objekta vai tā daļas īslaicīga vai pastāvīga uzglabāšana elektroniskā veidā, kā arī trīsdimensiju kopijas izgatavošana no divdimensiju objekta vai divdimensiju kopijas izgatavošana no trīsdimensiju objekta
datubāze		18.	grafiskās vai plastiskās mākslas darbs (glezna, kolāža, zīmējumi, gravūra, litogrāfija, skulptūra, gobelēns, keramikas vai stikla izstrādājums, fotogrāfija u.tml.), ja to izgatavojis pats autors, vai arī darba kopijas, kuras tiek uzskatītas par oriģināldarbiem. Darbu kopijas, kuras ierobežotā daudzumā izgatavojis pats autors vai kuras

		izgatavotas ar viņa atļauju, tiek uzskatītas par oriģināldarbiem. Šos darbu eksemplārus autors parasti ir numurējis, parakstījis vai kā citādi pienācīgi apzīmējis
--	--	--

4. uzdevums. Aizpildīt līgumu par pakalpojumu sniegšanu.

Atvērt dokumentu "Pakalpojuma_ligums" (1. pielikums), kas atrodas datora darbvirsma mapē "Mani dokumenti" (*My documents*).

Veicamās darbības

4.1. Aizpildīt līgumu par pakalpojuma sniegšanu, izmantojot doto informāciju.

4.2. Noformēto dokumentu ar datnes nosaukumu "Pakalpojuma_ligums_Uzvards_Vards" saglabāt kopējā (servera) mapē "Eksamens_modulis_B".

Uzdevumu izpildei dotā informācija

SIA "Uzņēmuma nosaukums-1" valdes priekšsēdētājs Vārds Uzvārds-1 uzaicina profesionālu fotogrāfu Vārds Uzvārds-2, pašnodarbinātu personu, sniegt fotografēšanas pakalpojumus SIA "Uzņēmuma nosaukums-1" 10 gadu jubilejas pasākuma oficiālās daļas laikā, kas plānots DDDD. gada 15. maijā un ilgs 4 stundas. Līguma slēgšana notiek SIA "Uzņēmuma nosaukums-1" telpās mēnesi pirms pasākuma. Fotogrāfs apņemas veikt fotogrāfiju apstrādi un iesniegt galarezultātu digitālā formā, par ko arī tiks sastādīts pieņemšanas – nodošanas akts. Abas puses vienojas par pakalpojumu sniegšanas atlīdzību 500,00 EUR apmērā. Pakalpojums ietver: pasākuma norises, nepozētu momentu, norises vietas un detaļu fiksēšanu, attēlu pēcapstrādi. Datu nesējs ar apstrādātām fotogrāfijām (500–600 gab.) JPG formātā jānodod pasūtītājam 5 (piecu) dienu laikā pēc pasākuma.

Līguma slēdzēju rekvizīti:

Pakalpojumu saņēmējs	SIA "Uzņēmuma nosaukums-1"	Vienotās reģ. nr.	YYYYYYYYYYYY
Juridiskā adrese	Ielas nosaukums-1 YY, Pilsēta-1, LV YYYY	PVN reģ. nr.	LVYYYYYYYYYYYY
Norēķinu rekvizīti	AS Banka-1	Konts	LVYYBANKYYYYYYYYYYYYYY
Pakalpojumu saņemšanas vieta	Pilsēta-1, Ielas nosaukums-1 YY, LV YYYY		

Pakalpojumu sniedzējs	Fiziska persona Vārds Uzvārds-2	Personas kods	XXXXXX-XXXX
Deklarētā adrese	Ielas nosaukums-2, mājas Nr. XX, dzīvoklis X, Pilsēta-1, LV XXXX		
Norēķinu rekvizīti	AS Banka-2	Konts	LVXXBANKXXXXXXXXXXXXXX

5. uzdevums. Sagatavot rēķinu par sniegtajiem pakalpojumiem.

Atvērt dokumentu "Rekins" (2. pielikums), kas atrodas datora darbvirsma mapē "Mani dokumenti" (*My documents*).

Veicamās darbības

5.1. Izmantojot 4. uzdevuma informāciju, sagatavot pakalpojumu izpildītāja – fotogrāfa rēķinu par fotografēšanas pakalpojumu sniegšanu pēc pieņemšanas – nodošanas akta parakstīšanas, 5 (piecas) dienas pēc pasākuma. Fotogrāfa saimnieciskās darbības uzskaitē tas ir 105. rēķins.

5.3. Noformēto dokumentu ar datnes nosaukumu "Rekins_Uzvards_Vards" saglabāt kopējā (servera) mapē "Eksamens_modulis_B".

LĪGUMS

par pakalpojumu sniegšanu

[vieta]

[datums]

[vārds, uzvārds vai firma], [personas kods vai vienotās reģistrācijas nr.], [adrese], [juridiskām personām – likumiskais pārstāvis vai pilnvarotā persona], turpmāk tekstā – **Pasūtītājs**, no vienas puses,

un

[vārds, uzvārds vai firma], [personas kods vai vienotās reģistrācijas nr.], [adrese], [juridiskām personām – likumiskais pārstāvis vai pilnvarotā persona], turpmāk tekstā – **Izpildītājs**, no otras puses,

turpmāk tekstā katra atsevišķi saukta – **Puse** un abas kopā – **Puses**,

izsakot savu brīvu gribu, bez maldības, viltus un spaidiem noslēdz šāda satura līgumu, turpmāk tekstā – **Līgums**:

1. Līguma priekšmets

1.1. Pasūtītājs uzdod, bet Izpildītājs apņemas sniegt Pasūtītājam šādus pakalpojumus: [pakalpojumu uzskaitījums un apraksts].

1.2. Šajā Līgumā noteiktos pakalpojumus Izpildītājs sniedz pēc Pasūtītāja pieprasījuma, patstāvīgi, ar Pasūtītāju rakstiski saskaņotā apjomā un termiņā.

1.3. Sniedzot šajā Līgumā noteiktos pakalpojumus, Izpildītājs nav pakļauts Pasūtītāja uzņēmuma iekšējai darba kārtībai.

1.4. Šis Līgums nav uzskatāms par darba līgumu, tas nerada starp Pusēm darba tiesiskās attiecības, un tam netiek piemērots Darba likums.

2. Izpildītāja pienākumi

2.1. Izpildītājs apņemas šī Līguma 1.1. punktā noteiktos pakalpojumus veikt kvalitatīvi, savlaikus un saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem tiesību aktiem.

2.2. Izpildītājs apņemas nodot Pasūtītājam sniegto pakalpojumu galarezultātu Pušu saskaņotā termiņā, apjomā un vietā, sastādot pieņemšanas – nodošanas aktu.

2.3. Ja Izpildītājs, sniedzot pakalpojumus, sabojā Pasūtītāja nodotos materiālus, Izpildītājs atlīdzina Pasūtītājam sabojāto materiālu vērtību, ko vienpusēji nosaka Pasūtītājs. Izpildītājs pilnvaro Pasūtītāju ieturēt sabojāto materiālu atlīdzināmo vērtību no Izpildītājam izmaksājamās atlīdzības.

3. Pasūtītāja pienākumi

3.1. Pasūtītājs apņemas par Izpildītāja atbilstoši šī Līguma noteikumiem kvalitatīvi sniegtajiem pakalpojumiem veikt Izpildītājam šī Līguma 4.1. punktā noteikto samaksu.

3.2. Pasūtītājam ir pienākums pieņemt Izpildītāja sniegto pakalpojumu galarezultātu vai rakstiski sniegt pamatotas pretenzijas, ja pakalpojumu galarezultāts neatbilst šī Līguma noteikumiem vai Pasūtītāja norādījumiem.

4. Samaksas noteikumi un norēķinu kārtība

4.1. Par 1.1. punktā minēto pakalpojumu sniegšanu Izpildītājs saņem atlīdzību [atlīdzības summa ciparos] EUR ([atlīdzības summa vārdos] euro un ____centi).

4.2. Pasūtītājs veic samaksu par 1.1. punktā minēto pakalpojumu pēc pakalpojumu sniegšanas pabeigšanas, tas ir, pēc galarezultāta pieņemšanas un pieņemšanas – nodošanas akta abpusējas parakstīšanas.

4.3. Pasūtītājs samaksu par 1.1. punktā minēto pakalpojumu veic 5 (piecu) darbdienu laikā pēc pieņemšanas – nodošanas akta abpusējas parakstīšanas.

4.4. Veicot Izpildītājam samaksu par sniegtajiem pakalpojumiem, Pasūtītājs no 4.1. punktā noteiktās atlīdzības ietur visus Latvijas Republikas tiesību aktos noteiktos nodokļus. Gadījumā, ja šī Līguma darbības laikā Izpildītājs reģistrēties Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējs, Izpildītājs nekavējoties iesniedz Pasūtītājam reģistrācijas apliecības kopiju un turpmāk patstāvīgi veiks visus nodokļu maksājumus. / Izpildītājs patstāvīgi veic visu Latvijas Republikas tiesību aktos noteikto nodokļu nomaksu.

5. Līguma spēkā stāšanās un darbības termiņš

5.1. Šis Līgums stājas spēkā ar tā parakstīšanas brīdi un ir spēkā līdz pilnīgai abu Pušu saistību izpildei.

5.2. Abām Pusēm rakstveidā vienojoties, Līguma termiņš var tikt pagarināts, kā arī līgums var tikt izbeigts.

5.3. Puses var izbeigt šo Līgumu vienpusēji, brīdinot par to otru Pusi rakstveidā 2 (divas) nedēļas iepriekš un veicot norēķinus par kvalitatīvi un saskaņā ar Līguma nosacījumiem līdz paziņojuma par līguma izbeigšanu nosūtīšanai sniegtajiem un pieņemtajiem pakalpojumiem.

6. Atbildība

6.1. Puses ir materiāli atbildīgas viena otrai par zaudējumu nodarīšanu saskaņā ar spēkā esošajiem Latvijas Republikas tiesību aktiem.

7. Nepārvarama vara

7.1. Puses neatbild par Līguma saistību neizpildi vai izpildes nokavējumu, ja minētā neizpilde vai nokavējums ir saistīti ar nepārvaramas varas apstākļiem. Ar nepārvaramas varas apstākļiem līgumā saprotami jebkuri civiliedzīvotāju nemieri, sacelšanās, karš, streiki, ugunsgrēki, plūdi, citas stihiskas nelaimes un citi tamlīdzīgi apstākļi, kas traucē Līguma izpildi un kurus Pusēm nav iespējams ietekmēt.

7.2. Pusei, kuru ietekmējuši nepārvaramas varas apstākļi, ir nekavējoties par to jāziņo otrai Pusei (pievienojot paziņojumam visu tās rīcībā esošo informāciju par nepārvaramas varas gadījumu un šī gadījuma izraisītajām sekām) un jāpieliek visas pūles, lai mazinātu nepārvaramas varas apstākļu sekas. Ja minētie apstākļi aizkavē vai pārtrauc Puses saistību izpildi, tad tādējādi ietekmētais saistību izpildes laiks un līguma termiņi ir pagarināmi par laika periodu, kas vienāds ar nepārvaramas varas apstākļu darbības periodu un laiku.

7.3. Ja nepārvaramas varas apstākļu rezultātā Puse nevar izpildīt no Līguma izrietošās saistības ilgāk nekā 90 (deviņdesmit) kalendārās dienas pēc kārtas, tad jebkurai no Pusēm ir tiesības izbeigt šo līgumu, brīdinot par to otru Pusi rakstveidā 2 (divas) nedēļas iepriekš.

8. Piemērojamais likums un strīdu izšķiršanas kārtība

8.1. Šis Līgums sastādīts, un tam piemērojami spēkā esošie Latvijas Republikas tiesību akti.

8.2. Visi strīdi un nesaskaņas, kas rodas vai var rasties Līguma izpildes gaitā vai sakarā ar to, risināmi savstarpēju pārrunu ceļā, bet, nepanākot vienošanos 30 (trīsdesmit) kalendāro dienu laikā, strīdus izskata tiesa saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktiem.

9. Pārējie noteikumi

9.1. Puses apliecina, ka tām ir saprotams Līguma saturs un nozīme, ka tās atzīst Līgumu par pareizu, abpusēji izdevīgu, un vienlaikus paziņo, ka tas slēgts labprātīgi, bez viltus un spaidiem vienai pret otru, pilnībā un vispusīgi ievērojot abu Pušu gribu un intereses.

9.2. Visi Līguma grozījumi vai papildinājumi sastādāmi rakstveidā un pievienojami Līgumam kā pielikumi, kas pēc tam, kad tos parakstījušas abas Puses, kļūst par neatņemamām Līguma sastāvdaļām.

9.3. Ar Līguma noslēgšanas brīdi jebkādas agrākās Pušu vienošanās, rakstiskas vai mutiskas, kas attiecas uz Līguma priekšmetu, zaudē spēku un netiek ievērotas.

9.4. Ja kāds no Līguma noteikumiem zaudē spēku, tas neietekmē pārējo Līguma noteikumu spēkā esamību.

9.5. Papildus Līgumam Puses apņemas parakstīt arī citus nepieciešamos dokumentus un veikt visas darbības, kas ir pamatotas un nepieciešamas, lai veicinātu Līguma pienācīgu izpildi, tā mērķa sasniegšanu un Pušu tiesību realizēšanu.

9.6. Līgums ir saistošs Pusēm, to pilnvarotajām personām, kā arī tiesību un saistību pārņēmējiem. Ja Līguma parakstītājs tā noslēgšanas brīdī nav bijis pilnvarots pārstāvēt Pusi, par kuras pārstāvi viņš uzdodas, tad viņš uzņemas pats kā fiziska persona visas saistības no parakstītā līguma un atbild par to izpildi ar visu savu mantu.

9.7. Nodaļu nosaukumi Līgumā izmantoti tikai ērtības labad un šī iemesla dēļ neietekmē tā satura skaidrojumu.

9.8. Visi paziņojumi un pretenzijas, kas saistītas ar Līguma izpildi, ir iesniedzamas rakstiski otrai Pusei šī līguma preambulā norādītajā adresē, un tās ir uzskatāmas par saņemtām:

9.8.1. ja tās izsūtītas ar ierakstītu pasta sūtījumu, tad 5. (piektajā) darbdienā pēc nosūtīšanas dienas;

9.8.2. ja tās nodotas personīgi rokās pret parakstu, tad dienā, kad tās nogādātas pēc saņēmēja adreses.

9.9. Puses apņemas nekavējoties paziņot viena otrai par savas atrašanās vietas, pārstāvja, bankas rekvizītu un citas būtiskās informācijas izmaiņām, kas var ietekmēt Līguma pienācīgu izpildi. Puses uzņemas pilnu atbildību par šī pienākuma savlaicīgu nepildīšanu.

9.10. Līgums, tā noteikumu saturs, kā arī visa informācija, kuru Puses atklājušas viena otrai Līguma sastādīšanas un izpildes nolūkā, uzskatāma par konfidenciālu un neatklājamu trešajām personām bez otras Puses iepriekšējas rakstveida piekrišanas, izņemot Latvijas Republikas tiesību aktos paredzētos gadījumus.

9.11. Līgums sastādīts uz [lapu skaits ciparos] ([lapu skaits vārdos]) lapām latviešu valodā [eksemplāru skaits ciparos] ([eksemplāru skaits vārdos]) eksemplāros, pa vienam katrai no Pusēm, un eksemplāriem ir vienāds juridiskais spēks.

Pušu paraksti un rekvizīti:

Pasūtītājs
[firma]
Vienotās reģ. nr.
PVN reģ. nr. LV
Adrese:
Banka:
Konts Nr.

Izpildītājs
[vārds, uzvārds]
Personas kods:
Adrese:
Banka:
Konts Nr.

[paraksts, paraksta atšifrējums] [zīmogs]

[paraksts, paraksta atšifrējums] [zīmogs]

Datums:

Rēķina numurs:

Pakalpojuma sniedzējs

Pers. kods

Adrese

Banka

Konts

Pasūtītājs

Reģ. nr.

Adrese

Banka

Konts

Nr.	Pakalpojuma veids				Summa
Kopā					0,00

Summa vārdiem:

Rēķins sagatavots elektroniski un ir derīgs bez paraksta

Vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Izstrādāt biznesa plānu un sagatavot tā prezentāciju. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 119)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
1.1. Biznesa idejas aktualitāte, tās pamatošana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 8)	Ideja ir oriģināla un inovatīva.	2
	Biznesa idejas aktualitāte ir pamatota.	2
	Ideja ir nozīmīga autora uzņēmējdarbības attīstīšanā.	4
1.2. Biznesa plāna struktūras izveidošana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 6)	Biznesa plāna struktūra atbilst biznesa plāna izstrādes modelim.	2
	Struktūras izstrādē ir pamatota katrā daļā iekļaujamā informācija.	4
1.3. Uzņēmējdarbības tiesiskās formas izvēlēšanās idejas īstenošanai. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 4)	Ir izvēlēta idejas īstenošanai atbilstoša uzņēmējdarbības forma.	2
	Ir pamatota idejas īstenošanai atbilstoša uzņēmējdarbības forma.	2
1.4. Biznesa idejas realizācijas tirgus pētīšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 26)	Ir noteikts sava produkta vai pakalpojuma mērķa tirgus.	2
	Ir raksturots sava produkta vai pakalpojuma mērķa tirgus.	2
	Ir raksturota mērķauditorija.	2
	Ir pamatota mērķauditorijas izvēle.	2
	Ir noteikts vajadzību spektrs, ko apmierina produkts vai pakalpojums.	2
	Ir prognozēts biznesa idejas pārdošanas apjoms.	2
	Ir prognozēti biznesa idejas ieņēmumi.	2
	Ir noteikti sava produkta vai pakalpojuma konkurenti.	4
	Ir noteikta sava uzņēmuma pozīcija attiecībā pret konkurentiem.	4
	Tirgus pētījuma rezultāti ir apkopoti SVID analizē.	4
1.5. Produkta vai pakalpojuma apraksta izveidošana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 8)	Ir izveidots produkta vai pakalpojuma apraksts.	4
	Ir sniegts produkta funkcionalitātes vai pakalpojuma sniegšanas procesu skaidrojums.	4
1.6. Mārketinga pasākumu apraksta izveidošana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 9)	Ir noteikta un argumentēta izvēlēta produkta cena.	3
	Ir noteikti cenu pielāgošanas un atlaistu piešķiršanas nosacījumi.	2
	Ir plānota produkta popularizēšana (virzīšanas pasākumi).	4
1.7. Galveno sadarbības partneru noteikšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 6)	Ir aprakstīts biznesa modelis.	2
	Ir noteikti sadarbības partneri.	2
	Ir noteikta sadarbības partneru loma.	2
1.8. Idejas īstenošanas izmaksu aprēķināšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 28)	Ir noteikta izmaksu struktūra.	2
	Ir aprēķinātas biznesa uzsākšanas izmaksas.	2
	Ir noteikti plāna realizācijai nepieciešamie līdzekļi un to izmaksas, kas veido produkta pašizmaksu.	4
	Ir plānots iespējamo darbinieku skaits.	2
	Ir plānots darbinieku darba samaksas budžets.	4
	Ir noteikti uzņēmuma riska faktori.	2
	Ir noteiktas uzņēmuma apdrošināšanas iespējas un ar to saistītās izmaksas.	4

	Ir noteikta produkta pašizmaksa.	4
	Ir noteikts uzņēmuma bezzaudējuma sliekšnis.	4
1.9. Biznesa idejas finansēšanas avota izvēle. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 6)	Ir novērtēti pieejamie banku un nebanku finanšu avoti.	2
	Ir izvēlēti un pamatoti finanšu avoti atbilstoši savas biznesa idejas īstenošanai.	2
	Ir novērtēti uzņēmējdarbības finansiālā atbalsta fondi.	2
1.10. Ieņēmumu plūsmas sastādīšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 14)	Ir sastādīta un pamatota plānotā sākuma bilance.	2
	Ir sastādīta plānotā naudas plūsma.	2
	Ir vērtēta plānotā naudas plūsma.	2
	Ir sastādīts plānotais peļņas/zaudējumu aprēķins.	2
	Ir vērtēts plānotais peļņas/zaudējumu aprēķins.	2
	Ir sastādīta plānotā beigu bilance.	2
	Ir izvērtēta plānotā beigu bilance.	2
1.11. Biznesa plāna prezentācijas sagatavošana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 4)	Prezentācijā informācija izvietota plānveidīgi un loģiskā secībā.	1
	Ir noformēts viegli uztverams, vienots prezentācijas dizains – viegli salasāms teksts, saturam atbilstoša stila fonti, krāsas, fons, vizualizācijas elementi (attēli, grafiki un/vai infogrammas u.c.).	1
	Ievērota latviešu valodas pareizrakstība.	1
	Lietoti uzmanību piesaistoši un noturoši elementi (animācijas, skaņas, video u.c. radošas iespējas).	1

2. uzdevums. Prezentēt biznesa plānu un mutiski atbildēt uz pedagoga(-u) jautājumiem.
(maksimāli iegūstamais punktu skaits 22)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
2.1. Prezentēšana un komunikēšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 12)	Loģiskā secībā stāstījumā iekļauj visu biznesa plānā būtisko informāciju.	1
	Veido kontaktu ar auditoriju.	1
	Prezentācijas laikā izmanto profesionālo terminoloģiju.	1
	Stāstījums ir saistošs un interesi izraisošs.	1
	Ir atbilstoša stāja un pozīcija telpā.	1
	Runā saprotami, pārliecinoši, tekoši un droši.	1
	Stāstījumā ir ar vizualizāciju (tabulu, diagrammu, shēmu u.c.) pastiprināts pamatojums.	2
	Argumentē biznesa plāna sagaidāmos rezultātus.	2
	Pārliecinoši un pamatoti prezentē priekšlikumus idejas turpmākai attīstībai.	2
2.2. Atbildēšana uz pedagoga(-u) jautājumiem. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 10)	Atbildes pēc būtības atbilst pedagoga(-u) jautājumiem par veiktajiem biznesa plāna izstrādes darbiem.	5
	Atbildes uz pedagoga(-u) jautājumiem liecina par uzņēmējdarbības plānošanas darbu izpratni.	5

3. uzdevums. Savietot autortiesību normatīvo aktu terminu ar tā skaidrojumu, tukšajā kolonnā ierakstot skaidrojuma numuru. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 18)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Autortiesību normatīvo aktu terminu skaidrošana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 18)	Savietoti termini ar to skaidrojumiem. (1 punkts par katru pareizi savietotu terminu ar tā skaidrojumu)	18

4. uzdevums. Aizpildīt līgumu par pakalpojumu sniegšanu. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 27)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Pakalpojumu līguma aizpildīšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 27)	Ir pareizi ierakstīts līguma slēgšanas datums.	1
	Ir pareizi ierakstīta līguma slēgšanas vieta.	1
	Ir pareizi ierakstīta pakalpojumu pasūtītāja firma.	1
	Ir pareizi ierakstīts pakalpojumu pasūtītāja reģistrācijas numurs.	1
	Ir pareizi ierakstīta pakalpojumu pasūtītāja adrese.	1
	Ir pareizi ierakstīts pakalpojumu pasūtītāja likumiskais pārstāvis.	1
	Ir pareizi ierakstīts pakalpojumu izpildītāja vārds un uzvārds.	1
	Ir pareizi ierakstīts pakalpojumu izpildītāja personas kods.	1
	Ir pareizi ierakstīta pakalpojumu izpildītāja adrese.	1
	Ir pareizi ierakstīts pakalpojuma apraksts.	2
	Ir pareizi ierakstīta atlīdzība (ciparos un vārdos).	1
	Ir pareizi ierakstīts lapu skaits (ciparos un vārdos).	1
	Ir pareizi ierakstīts līguma eksemplāru skaits (ciparos un vārdos).	1
	Ir pareizi ierakstīti pasūtītāja rekvizīti. (1 punkts par katru pareizi ierakstītu rekvizītu)	6
	Ir pareizi ierakstīti izpildītāja rekvizīti. (1 punkts par katru pareizi ierakstītu rekvizītu)	5
	Ir pareizi ierakstīti parakstu atšifrējumi. (1 punkts par katru pareizi ierakstītu paraksta atšifrējumu)	2

5. uzdevums. Sagatavot rēķinu par sniegtajiem pakalpojumiem. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 15)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Pakalpojumu sniegšanas rēķina sagatavošana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 15)	Ir pareizi ierakstīts rēķina datums.	1
	Ir pareizi ierakstīts rēķina numurs.	1
	Ir pareizi ierakstīts pakalpojuma veids.	1
	Ir pareizi ierakstīta pakalpojuma summa.	1
	Ir pareizi ierakstīta pakalpojuma summa vārdiem.	1
	Ir pareizi ierakstīti pasūtītāja rekvizīti. (1 punkts par katru pareizi ierakstītu rekvizītu)	5
	Ir pareizi ierakstīti pakalpojumu sniedzēja rekvizīti. (1 punkts par katru pareizi ierakstītu rekvizītu)	5

Pareizās atbildes

3. uzdevums. Savietot autortiesību normatīvo aktu terminu ar tā skaidrojumu, tukšajā kolonnā ierakstot skaidrojuma numuru.

Termins	Atbildes	Nr. p.k.	Termina skaidrojums
izpildītājs	10.	1.	fiziska persona, kuras radošās darbības rezultātā radīts konkrētais darbs
reproducēšana	17.	2.	autora radošās darbības rezultāts literatūras, zinātnes vai mākslas jomā neatkarīgi no tā izpausmes veida, formas un vērtības
vizuālās mākslas oriģināldarbs	18.	3.	neatkarīgu darbu, datu vai citu materiālu krājums, kas sakārtots sistemātiski vai metodiski un individuāli pieejams elektroniskā vai citādā veidā
informācija par tiesību pārvaldījumu	9.	4.	skaņas vai attēla iemiesojums materializētā formā, kas dod iespēju to publiskot, uztvert vai reproducēt ar attiecīgas ierīces palīdzību
publicēšana	13.	5.	audiovizuāls vai kinematogrāfisks darbs vai kustīgi attēli ar skaņu pavadījumu vai bez tā
izplatīšana	11.	6.	fiziska vai juridiska persona, kura finansē un organizē filmas radīšanu un ir atbildīga par tās pabeigšanu
izziņošana	12.	7.	izpildījuma skaņu, citu skaņu vai skaņu atveidojuma fiksācija
publisks izpildījums	15.	8.	fiziska vai juridiska persona, kura uzņemas iniciatīvu un ir atbildīga par izpildījuma skaņu, citu skaņu vai skaņu atveidojuma pirmās fiksācijas veikšanu
fiksācija	4.	9.	autortiesību vai blakustiesību subjekta, kā arī datubāzes veidotāja sniegta informācija, kas identificē autortiesību vai blakustiesību subjektu, kā arī datubāzes veidotāju un objektu, informācija par autortiesību vai blakustiesību objekta, kā arī datubāzes izmantošanas noteikumiem, kā arī jebkuri skaitļi vai kodi, kas ietver šādu informāciju
autors	1.	10.	aktieris, dziedātājs, mūziķis, dejojājs vai cita persona, kura atveido lomu, lasa, dzied, atskaņo vai kādā citādā veidā izpilda literāru vai mākslas darbu vai folkloras sacerējumu, sniedz estrādes, cirka vai leļļu priekšnesumu
filmas producentis	6.	11.	darbība, ar kuru autortiesību vai blakustiesību objekta oriģināls vai kopija tiek pārdota vai citādi atsavināta
fonogramma	7.	12.	darbība, ar kuras palīdzību darbs pirmo reizi kļūst pieejams sabiedrībai neatkarīgi no šīs darbības veida
filma	5.	13.	darbība, ar kuras palīdzību autortiesību un blakustiesību objektu kopijas ar autortiesību un blakustiesību subjektu piekrišanu kļūst pieejamas sabiedrībai, ievērojot nosacījumu, ka eksemplāru skaits apmierina sabiedrības saprātīgu pieprasījumu atbilstoši šā autortiesību vai blakustiesību objekta raksturam; par autortiesību objektu publicēšanu netiek uzskatīta dramatiska, muzikāli dramatiska darba vai muzikāla darba izpildīšana, audiovizuāla darba demonstrēšana, literāra darba publiska lasīšana, literāra vai mākslas darba raidīšana, mākslas darba demonstrēšana vai arhitektūras darba celtniecība
publisks patapinājums	16.	14.	jebkura darbība, ar kuru tieši vai ar attiecīgas tehniskas ierīces palīdzību darbs, izpildījums, fonogramma vai raidījums tiek padarīts pieejams sabiedrībai
fonogrammas	8.	15.	darba vai cita ar šo likumu aizsargāta objekta priekšnesums,

producents			atskaņojums vai kā citādi tieši vai ar jebkuras tehniskas ierīces palīdzību vai procesa starpniecību veikts izmantojums, kas paredzēts vairākiem ar izmantojuma veicēju vai savstarpēji personīgi nesaistītiem sabiedrības locekļiem
publiskošana	14.	16.	darba oriģināla, izpildījuma fiksācijas, fonogrammas vai filmas vai to kopiju izmantotāja darbība, ar kuras palīdzību autortiesību vai blakustiesību objekts ar sabiedrībai pieejamu iestāžu starpniecību uz ierobežotu laiku tiek padarīts pieejams neierobežotam personu lokam bez mērķa gūt tiešu vai netiešu ekonomisku vai komerciālu labumu
darbs	2.	17.	autortiesību vai blakustiesību objekta vienas kopijas vai vairāku kopiju izgatavošana ar jebkuriem līdzekļiem jebkādā formā un mērogā, pilnībā vai daļēji, arī autortiesību vai blakustiesību objekta vai tā daļas īslaicīga vai pastāvīga uzglabāšana elektroniskā veidā, kā arī trīsdimensiju kopijas izgatavošana no divdimensiju objekta vai divdimensiju kopijas izgatavošana no trīsdimensiju objekta
datubāze	3.	18.	grafiskās vai plastiskās mākslas darbs (glezna, kolāža, zīmējumi, gravūra, litogrāfija, skulptūra, gobelēns, keramikas vai stikla izstrādājums, fotogrāfija u.tml.), ja to izgatavojis pats autors, vai arī darba kopijas, kuras tiek uzskatītas par oriģināldarbiem. Darbu kopijas, kuras ierobežotā daudzumā izgatavojis pats autors vai kuras izgatavotas ar viņa atļauju, tiek uzskatītas par oriģināldarbiem. Šos darbu eksemplārus autors parasti ir numurējis, parakstījis vai kā citādi pienācīgi apzīmējis

4. uzdevums. Aizpildīt līgumu par pakalpojumu sniegšanu. (1. pielikums)

LĪGUMS par pakalpojumu sniegšanu

Pilsēta1

DDDD. gada 15. aprīlī

SIA "Uzņēmuma nosaukums-1", vienotās reģistrācijas nr. YYYYYYYYYY, adrese, Ielas nosaukums-1 YY, Pilsēta-1, LV YYYY, kuru, saskaņā ar statūtiem, pārstāv valdes priekšsēdētājs Vārds Uzvārds-1, turpmāk tekstā – Pasūtītājs, no vienas puses,

un

Vārds Uzvārds-2, personas kods XXXXXX-XXXX, adrese Ielas nosaukums-2, mājas Nr. XX, dzīvoklis X, Pilsēta-1, LV XXXX, turpmāk tekstā – Izpildītājs, no otras puses,
turpmāk tekstā katra atsevišķi saukta – Puse un abas kopā – Puses,
izsakot savu brīvu gribu, bez maldības, viltus un spaidiem, noslēdz šāda satura līgumu, turpmāk tekstā – Līgums:

Līguma priekšmets

1.1. Pasūtītājs uzdod, bet Izpildītājs apņemas sniegt Pasūtītājam šādus pakalpojumus: *SIA "Uzņēmuma nosaukums-1" 10 gadu jubilejas pasākuma oficiālās daļas laikā, kas plānots DDDD. gada 15. maijā un ilgs 4 stundas, fiksēt pasākuma norisi, nepozētus momentus, norises vietas un detaļas, veikt attēlu pēcspīdētā un nodot pasūtītājam datu nesēju ar apstrādātām fotogrāfijām (500–600 gab.) JPG formātā 5 (piecu) dienu laikā pēc pasākuma.*

1.2. Šajā Līgumā noteiktos pakalpojumus Izpildītājs sniedz pēc Pasūtītāja pieprasījuma, patstāvīgi, ar Pasūtītāju rakstiski saskaņotā apjomā un termiņā.

1.3. Sniedzot šajā Līgumā noteiktos pakalpojumus, Izpildītājs nav pakļauts Pasūtītāja uzņēmuma iekšējai darba kārtībai.

1.4. Šis Līgums nav uzskatāms par darba līgumu, tas nerada starp Pusēm darba tiesiskās attiecības, un tam netiek piemērots Darba likums.

Izpildītāja pienākumi

2.1. Izpildītājs apņemas šī Līguma 1.1. punktā noteiktos pakalpojumus veikt kvalitatīvi, savlaikus un saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem tiesību aktiem.

2.2. Izpildītājs apņemas nodot Pasūtītājam sniegto pakalpojumu galarezultātu Pušu saskaņotā termiņā, apjomā un vietā, sastādot pieņemšanas–nodošanas aktu.

2.3. Ja Izpildītājs, sniedzot pakalpojumus, sabojā Pasūtītāja nodotos materiālus, Izpildītājs atlīdzina Pasūtītājam sabojāto materiālu vērtību, ko vienpusēji nosaka Pasūtītājs. Izpildītājs pilnvaro Pasūtītāju ieturēt sabojāto materiālu atlīdzināmo vērtību no Izpildītājam izmaksājamās atlīdzības.

Pasūtītāja pienākumi

3.1. Pasūtītājs apņemas par Izpildītāja atbilstoši šī Līguma noteikumiem kvalitatīvi sniegtajiem pakalpojumiem veikt Izpildītājam šī Līguma 4.1.punktā noteikto samaksu.

3.2. Pasūtītājam ir pienākums pieņemt Izpildītāja sniegto pakalpojumu galarezultātu vai rakstiski sniegt pamatotas pretenzijas, ja pakalpojumu galarezultāts neatbilst šī Līguma noteikumiem vai Pasūtītāja norādījumiem.

Samaksas noteikumi un norēķinu kārtība

4.1. Par 1.1.punktā minēto pakalpojumu sniegšanu Izpildītājs saņem atlīdzību **500,00 EUR (pieci simti euro un 00 centu).**

4.2. Pasūtītājs veic samaksu par 1.1. punktā minēto pakalpojumu pēc pakalpojumu sniegšanas pabeigšanas, tas ir, pēc galarezultāta pieņemšanas un pieņemšanas–nodošanas akta abpusējas parakstīšanas.

4.3. Pasūtītājs samaksu par 1.1. punktā minēto pakalpojumu veic 5 (piecu) darbdienu laikā pēc pieņemšanas–nodošanas akta abpusējas parakstīšanas.

4.4. Veicot Izpildītājam samaksu par sniegtajiem pakalpojumiem, Pasūtītājs no 4.1. punktā noteiktās atlīdzības ietur visus Latvijas Republikas tiesību aktos noteiktos nodokļus. Gadījumā, ja šī Līguma darbības laikā Izpildītājs reģistrēties Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējs, Izpildītājs nekavējoties iesnieds Pasūtītājam reģistrācijas apliecības kopiju un turpmāk patstāvīgi veiks visus nodokļu maksājumus./Izpildītājs patstāvīgi veic visu Latvijas Republikas tiesību aktos noteikto nodokļu nomaksu.

Līguma spēkā stāšanās un darbības termiņš

5.1. Šis Līgums stājas spēkā ar tā parakstīšanas brīdi un ir spēkā līdz pilnīgai abu Pušu saistību izpildei.

5.2. Abām Pusēm rakstveidā vienojoties, Līguma termiņš var tikt pagarināts, kā arī līgums var tikt izbeigts.

5.3. Puses var izbeigt šo Līgumu vienpusēji, brīdinot par to otru Pusi rakstveidā 2 (divas) nedēļas iepriekš un veicot norēķinus par kvalitatīvi un saskaņā ar Līguma nosacījumiem līdz paziņojuma par līguma izbeigšanu nosūtīšanai sniegtajiem un pieņemtajiem pakalpojumiem.

Atbildība

6.1. Puses ir materiāli atbildīgas viena otrai par zaudējumu nodarīšanu saskaņā ar spēkā esošajiem Latvijas Republikas tiesību aktiem.

Nepārvarama vara

7.1. Puses neatbild par Līguma saistību neizpildi vai izpildes nokavējumu, ja minētā neizpilde vai nokavējums ir saistīti ar nepārvaramas varas apstākļiem. Ar nepārvaramas varas apstākļiem līgumā saprotami jebkuri civiliedzīvotāju nemieri, sacelšanās, karš, streiki, ugunsgrēki, plūdi, citas stihiskas nelaimes un citi tamlīdzīgi apstākļi, kas traucē Līguma izpildi un kurus Pusēm nav iespējams ietekmēt.

7.2. Pusei, kuru ietekmējuši nepārvaramas varas apstākļi, ir nekavējoties par to jāziņo otrai Pusei (pievienojot paziņojumam visu tās rīcībā esošo informāciju par nepārvaramas varas gadījumu un šī gadījuma izraisītajām sekām) un jāpieliek visas pūles, lai mazinātu nepārvaramas varas apstākļu sekas. Ja minētie apstākļi aizkavē vai pārtrauc Puses saistību izpildi, tad tādējādi ietekmētais saistību izpildes laiks un līguma termiņi ir pagarināmi par laika periodu, kas vienāds ar nepārvaramas varas apstākļu darbības periodu un laiku.

7.3. Ja nepārvaramas varas apstākļu rezultātā Puse nevar izpildīt no Līguma izrietošās saistības ilgāk nekā 90 (deviņdesmit) kalendārās dienas pēc kārtas, tad jebkurai no Pusēm ir tiesības izbeigt šo līgumu, brīdinot par to otru Pusi rakstveidā 2 (divas) nedēļas iepriekš.

Piemērojamais likums un strīdu izšķiršanas kārtība

8.1. Šis Līgums sastādīts, un tam piemērojami spēkā esošie Latvijas Republikas tiesību akti.

8.2. Visi strīdi un nesaskaņas, kas rodas vai var rasties Līguma izpildes gaitā vai sakarā ar to, risināmi savstarpēju pārrunu ceļā, bet, nepadot vienošanos 30 (trīsdesmit) kalendāro dienu laikā, strīdus izskata tiesa saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktiem.

Pārējie noteikumi

9.1. Puses apliecina, ka tām ir saprotams Līguma saturs un nozīme, ka tās atzīst Līgumu par pareizu, abpusēji izdevīgu, un vienlaikus paziņo, ka tas slēgts labprātīgi, bez viltus un spaidiem vienai pret otru, pilnībā un vispusīgi ievērojot abu Pušu gribu un intereses.

9.2. Visi Līguma grozījumi vai papildinājumi sastādāmi rakstveidā un pievienojami Līgumam kā pielikumi, kas pēc tam, kad tos parakstījušas abas Puses, kļūst par neatņemamām Līguma sastāvdaļām.

9.3. Ar Līguma noslēgšanas brīdi jebkādas agrākās Pušu vienošanās, rakstiskas vai mutiskas, kas attiecas uz Līguma priekšmetu, zaudē spēku un netiek ievērotas.

9.4. Ja kāds no Līguma noteikumiem zaudē spēku, tas neietekmē pārējo Līguma noteikumu spēkā esamību.

9.5. Papildus Līgumam Puses apņemas parakstīt arī citus nepieciešamos dokumentus un veikt visas darbības, kas ir pamatotas un nepieciešamas, lai veicinātu Līguma pienācīgu izpildi, tā mērķa sasniegšanu un Pušu tiesību realizēšanu.

9.6. Līgums ir saistošs Pusēm, to pilnvarotajām personām, kā arī tiesību un saistību pārņēmējiem. Ja Līguma parakstītājs tā noslēgšanas brīdī nav bijis pilnvarots pārstāvēt Pusi, par kuras pārstāvi viņš uzdodas, tad viņš uzņemas pats kā fiziska persona visas saistības no parakstītā līguma un atbild par to izpildi ar visu savu mantu.

9.7. Nodaļu nosaukumi Līgumā izmantoti tikai ērtības labad un šī iemesla dēļ neietekmē tā satura skaidrojumu.

9.8. Visi paziņojumi un pretenzijas, kas saistītas ar Līguma izpildi, ir iesniedzamas rakstiski otrai Pusei šī līguma preambulā norādītajā adresē, un tās ir uzskatāmas par saņemtām:

9.8.1. ja tās izsūtītas ar ierakstītu pasta sūtījumu, tad 5. (piektajā) darbdienu pēc nosūtīšanas dienas;

9.8.2. ja tās nodotas personīgi rokās pret parakstu, tad dienā, kad tās nogādātas pēc saņēmēja adreses.

9.9. Puses apņemas nekavējoties paziņot viena otrai par savas atrašanās vietas, pārstāvja, bankas rekvizītu un citas būtiskās informācijas izmaiņām, kas var ietekmēt Līguma pienācīgu izpildi. Puses uzņemas pilnu atbildību par šī pienākuma savlaicīgu nepildīšanu.

9.10. Līgums, tā noteikumu saturs, kā arī visa informācija, kuru Puses atklājušas viena otrai Līguma sastādīšanas un izpildes nolūkā, uzskatāma par konfidenciālu un neatklājamu trešajām personām bez otras Puses iepriekšējas rakstveida piekrišanas, izņemot Latvijas Republikas tiesību aktos paredzētos gadījumus.

9.11. Līgums sastādīts uz 2 (*divām*) lapām latviešu valodā 2 (*divos*) eksemplāros, pa vienam katrai no Pusēm, un eksemplāriem ir vienāds juridiskais spēks.

Pušu paraksti un rekvizīti:

Pasūtītājs

SIA "Uzņēmuma nosaukums-1"

Vienotās reģ. Nr. **YYYYYYYYYYYY**

PVN reģ. Nr. **LVYYYYYYYYYY**

Adrese: **Ielas nosaukums-1 YY, Pilsēta-1,**

LV YYYY

Banka: **AS Banka-1**

Konts Nr. **LVYYBANKYYYYYYYYYYYYYY**

Izpildītājs

Vārds Uzvārds-2

Personas kods: **XXXXXX-XXXX**

Adrese: **Ielas nosaukums-2, mājas Nr. XX, dzīvoklis X, Pilsēta1, LV XXXX**

Banka: **AS Banka2**

Konts Nr. **LVXXBANKXXXXXXXXXXXXXX**

Vārds Uzvārds-1 /Vārds Uzvārds-1

[paraksts, paraksta atšifrējums] [zīmogs]

Vārds Uzvārds-2 /Vārds Uzvārds-2

[paraksts, paraksta atšifrējums]

5. uzdevums. Sagatavot rēķinu par sniegtajiem pakalpojumiem. (2. pielikums)

Datums: 20.05.DDDD.

Rēķina numurs: 105

Pakalpojuma sniedzējs

Pers.kods

Adrese

Banka

Konts

Vārds Uzvārds -2

XXXXXX-XXXX

Ielas nosaukums-2 mājas Nr. XX, dzīvoklis X, Pilsēta-1, LV XXXX

AS Banka-2

LVXXBANKXXXXXXXXXXXXXX

Pasūtītājs

Reģ.Nr.

Adrese

Banka

Konts

SIA "Uzņēmuma nosaukums-1"

YYYYYYYYYYYY

Ielas nosaukums-1 YY, Pilsēta-1, LV YYYY

AS Banka-1

LVYYBANKYYYYYYYYYYYYYY

Nr.	Pakalpojuma veids				Summa
1.	Fotografēšanas pakalpojumi				500,00
Kopā					500,00

Summa vārdiem:

Pieci simti euro un 00 centi

Rēķins sagatavots elektroniski un ir derīgs bez paraksta

PLV

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Nr. 8.5.2.0/16/I/001

«Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai»

Profesionālā kvalifikācija "Skaņu operators" (4. LKI)**Obligātās izvēles daļa (B daļa)****Modulis "Radio elektronikas tehnisko darbu pamatiemaņas"**

Uz sākumu

Pārbaudījuma programma

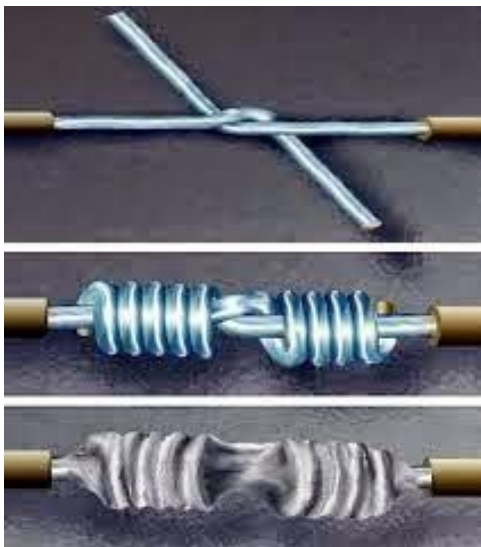
Mērķis		Pārbaudīt un novērtēt izglītojamā sasniegamo rezultātu apguvi atbilstoši modulī noteiktajam.								
Darba uzbūve		Uzdevumu skaits		3						
		Uzdevumu veidi		Atbilžu izvēles jautājumi, praktiskais darbs.						
		Uzdevumu izpildes kopējais laiks minūtēs		120 min.						
Uzdevumu apraksts		1. Atbildēt rakstiski uz atbilžu izvēles jautājumiem par radio elektroniku. 2. Salodēt vadu savienojumu. 3. Izveidot audio pastiprinātāja slēguma shēmu.								
Norises vieta un nepieciešamie materiālie līdzekļi		Norises vieta: mācību darbnīca ar darba vietu katram audzēknim. Katram izglītojamajam nepieciešami: vadi, lodēšanas instrumenti, pastiprinātāja elementi un rakstāmpiederumi.								
Vērtēšanas kārtība		Pārbaudījuma uzdevumu izpildi vērtē pedagogs(-i). Vērtēta tiek katra uzdevuma izpilde. Maksimāli iegūstamais punktu skaits ir 35, kas atbilst 100 %. Pārbaudījums ir nokārtots, ja uzdevumu izpildes apjoms nav zemāks par 60 %. Pārbaudījuma vērtējums tiek izteikts ballēs atbilstoši vērtēšanas skalai:								
Iegūto punktu skaits	1–4	5–10	11–15	16–20	21–23	24–26	27–28	29–31	32–33	34–35
Uzdevumu izpildes apjoms (%)	1–14	15–29	30–44	45–59	60–67	68–75	76–83	84–91	92–96	97–100
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Uzdevumi, to izpildes vērtēšanas kritēriji

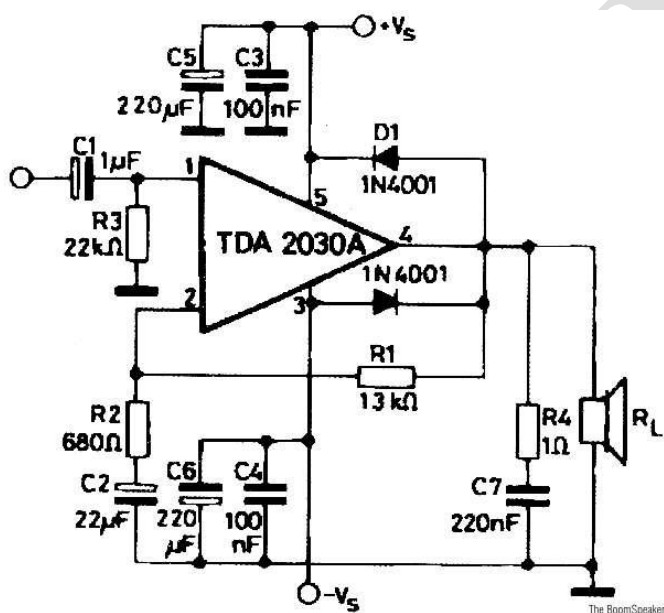
1. uzdevums. Atbildēt rakstiski uz atbilžu izvēles jautājumiem par radio elektroniku.
Atzīmēt atbildes variantu ar X iepretim pareizajai atbildei.

1.	Kas ir transformators?	1. Elektroiekārta maiņstrāvas paaugstināšanai vai pazemināšanai.	
		2. Elektroiekārta līdzstrāvas paaugstināšanai vai pazemināšanai.	
		3. Elektroiekārta maiņsprieguma paaugstināšanai vai pazemināšanai.	
		4. Elektroiekārta līdzsprieguma paaugstināšanai vai pazemināšanai.	
2.	Kas ir elektriskā shēma?	1. Grafisks attēls, kurā elektriskie elementi nav savā starpā saistīti.	
		2. Uz stenda izveidots elektriskā tīkla elektriskais modelis.	
		3. Grafisks attēls, kurā ar pieņemtiem apzīmējumiem attēloti elektriskie elementi un saites starp tiem.	
		4. Grafisks attēls, kurā attēlota kāda konkrēta procesa norise.	
3.	Kā drīkst savstarpēji savienot vadu dzīslas, kuras veidotas no vara un alumīnija?	1. Savieno bez ierobežojumiem.	
		2. Savstarpēji savienot nav atļauts.	
		3. Savieno, izmantojot speciālus savienojumus.	
		4. Savstarpēji savieno tikai viena materiāla vadus.	
4.	Kādās mērvienībās mēra strāvas stiprumu?	1. Ampēros.	
		2. Voltos.	
		3. Omos.	
		4. Vatos.	
5.	Kā sauc instrumentu, ar ko mēra spriegumu?	1. Ampērmetrs.	
		2. Voltmetrs.	
		3. Vatmetrs.	
		4. Ommetrs.	
6.	Kas tiek apzīmēts ar šo grafisko zīmi? 	1. Caursišanas drošinātājs.	
		2. Kūstošais drošinātājs.	
		3. Izlādnis.	
		4. Lineārā pretestība.	
7.	Kā pieslēdz voltmetru sprieguma mērīšanai?	1. Virknē.	
		2. Paralēli.	
		3. Jaukti.	
		4. Trijstūra slēgumā.	
8.	Kā sauc instrumentu, ar kuru var mērīt gan strāvu, gan spriegumu, gan pretestību?	1. Vatmetrs.	
		2. Multimetrs.	
		3. Voltampērmetrs.	
		4. Milivoltmetrs.	
9.	Trīsfāzu sistēmā ar cieši zemētu neitrāli spriegums starp fāzēm ir 400V. Cik liels būs spriegums starp fāzi un nulli?	1. 660 V.	
		2. 380 V.	
		3. 230 V.	
		4. 127 V.	

2. uzdevums. Salodēt divu vadu savienojumu.

3. uzdevums. Izveidot audio pastiprinātāja slēguma shēmu, izmantojot TDA 2030 mikroshēmu.

Vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Atbildēt rakstiski uz atbilžu izvēles jautājumiem par radio elektroniku.
(maksimāli iegūstamais punktu skaits 9)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Pareizās atbildes izvēlēšanās no dotajiem atbilžu variantiem. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 9)	Pareizi atbild uz jautājumiem. (1 punkts par katru pareizu atbildi)	9

2. uzdevums. Salodēt divu vadu savienojumu. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 12)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Vadu savienojumu lodēšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 12)	Vadiem no viena gala ir notīrīta izolācija.	1
	Vadiem no viena gala ir notīrīta izolācija 2,5 cm garumā.	2
	Vadu gali ir sapīti.	1
	Vadu gali ir sapīti atbilstoši uzdevumam.	2
	Vadu gali ir salodēti.	1
	Vadu gali ir salodēti kvalitatīvi.	2
	Uzdevums veikts, ievērojot drošības noteikumus.	2

3. uzdevums. Izveidot monoaudio pastiprinātāja slēguma shēmu, izmantojot TDA 2030 mikroskāmu. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 14)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Saslēguma shēmas izveidošana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 14)	Izvēlēti pareizie elementi shēmas izveidošanai.	2
	Shēma izveidota atbilstoši uzdevumam.	2
	Shēma ir pārslēgta uz lodējamām platēm.	1
	Shēmas lodējums ir precīzs.	2
	Shēmas lodējums ir kvalitatīvs.	2
	Salodētā shēma darbojas.	3
	Uzdevums veikts, ievērojot drošības noteikumus.	2

Pareizās atbildes

1. uzdevums. Atbildēt uz jautājumiem par radio elektroniku.

1.	Kas ir transformators?	1. Elektroiekārta maiņstrāvas paaugstināšanai vai pazemināšanai.	
		2. Elektroiekārta līdzstrāvas paaugstināšanai vai pazemināšanai.	
		3. Elektroiekārta maiņsprieguma paaugstināšanai vai pazemināšanai.	X
		4. Elektroiekārta līdzsprieguma paaugstināšanai vai pazemināšanai.	
2.	Kas ir elektriskā shēma?	1. Grafisks attēls, kurā elektriskie elementi nav savā starpā saistīti.	
		2. Uz stenda izveidots elektriskā tīkla elektriskais modelis.	
		3. Grafisks attēls, kurā ar pieņemtiem apzīmējumiem attēloti elektriskie elementi un saites starp tiem.	X
		4. Grafisks attēls, kurā attēlota kāda konkrēta procesa norise.	
3.	Kā drīkst savstarpēji savienot vadu dzīslas, kuras veidotas no vara un alumīnija?	1. Savieno bez ierobežojumiem.	
		2. Savstarpēji savienot nav atļauts.	
		3. Savieno, izmantojot speciālus savienojumus.	X
		4. Savstarpēji savieno tikai viena materiāla vadus.	
4.	Kādās mērvienībās mēra strāvas stiprumu?	1. Ampēros.	X
		2. Voltos.	
		3. Omos.	
		4. Vatos.	
5.	Kā sauc instrumentu, ar ko mēra spriegumu?	1. Ampērmetrs.	
		2. Voltmetrs.	X
		3. Vatmetrs.	
		4. Ommetrs.	
6.	Kas tiek apzīmēts ar šo grafisko zīmi? 	1. Caursišanas drošinātājs.	
		2. Kūstošais drošinātājs.	X
		3. Izlādnis.	
		4. Lineārā pretestība.	
7.	Kā pieslēdz voltmetru sprieguma mērīšanai?	1. Virknē.	
		2. Paralēli.	X
		3. Jaukti.	
		4. Trijstūra slēgumā.	
8.	Kā sauc instrumentu, ar kuru var mērīt gan strāvu, gan spriegumu, gan pretestību?	1. Vatmetrs.	
		2. Multimetrs.	X
		3. Voltampērmetrs.	
		4. Milivoltmetrs.	
9.	Trīsfāzu sistēmā ar cieši zemētu neitrāli spriegums starp fāzēm ir 400V. Cik liels būs spriegums starp fāzi un nulli?	1. 660 V.	
		2. 380 V.	
		3. 230 V.	X
		4. 127 V.	

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Nr. 8.5.2.0/16/I/001

«Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai»

**Profesionālās kvalifikācijas "Skaņu operators" (4. LKI) un
"Gaismošanas operators" (4. LKI)****Obligātās izvēles daļa (B daļa)****Modulis "Audio/gaismošanas sistēmu tehnisko zīmējumu un skiču izstrāde"**

Uz sākumu

Pārbaudījuma programma

Mērķis		Pārbaudīt un novērtēt izglītojamā sasniegamo rezultātu apguvi atbilstoši modulī noteiktajam.								
Darba uzbūve	Uzdevumu skaits	2								
	Uzdevumu veidi	Darba mape, praktiskais darbs, mutiskas atbildes uz jautājumiem.								
	Uzdevumu izpildes kopējais laiks minūtēs	120 min.								
Uzdevumu apraksts		1. Dokumentēt audio/gaismošanas sistēmu tehnisko zīmējumu un skiču izstrādes apguves laikā izpildītos praktiskos darbus aprakstu, audio, foto vai video fiksācijas veidā. Apkopot informāciju darba mapē un iesniegt izglītības iestādes norādītajā termiņā. 2. Datorā izveidot audio/gaismošanas 3D modelējumu telpā, izmantojot projektēšanas datorprogrammu.								
Norises vieta un nepieciešamie materiālie līdzekļi		Norises vieta: aprīkota datorklase ar darba vietu katram izglītojamajam un projektēšanas datorprogramma.								
Vērtēšanas kārtība		Pārbaudījuma uzdevumu izpildi vērtē pedagogs(-i). Vērtēta tiek katra uzdevuma izpilde. Maksimāli iegūstamais punktu skaits ir 55, kas atbilst 100 %. Pārbaudījums ir nokārtots, ja uzdevumu izpildes apjoms nav zemāks par 60 %. Pārbaudījuma vērtējums tiek izteikts ballēs atbilstoši vērtēšanas skalai:								
Iegūto punktu skaits	1–7	8–16	17–24	25–32	33–36	37–41	42–45	46–50	51–52	53–55
Uzdevumu izpildes apjoms (%)	1–14	15–29	30–44	45–59	60–67	68–75	76–83	84–91	92–96	97–100
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

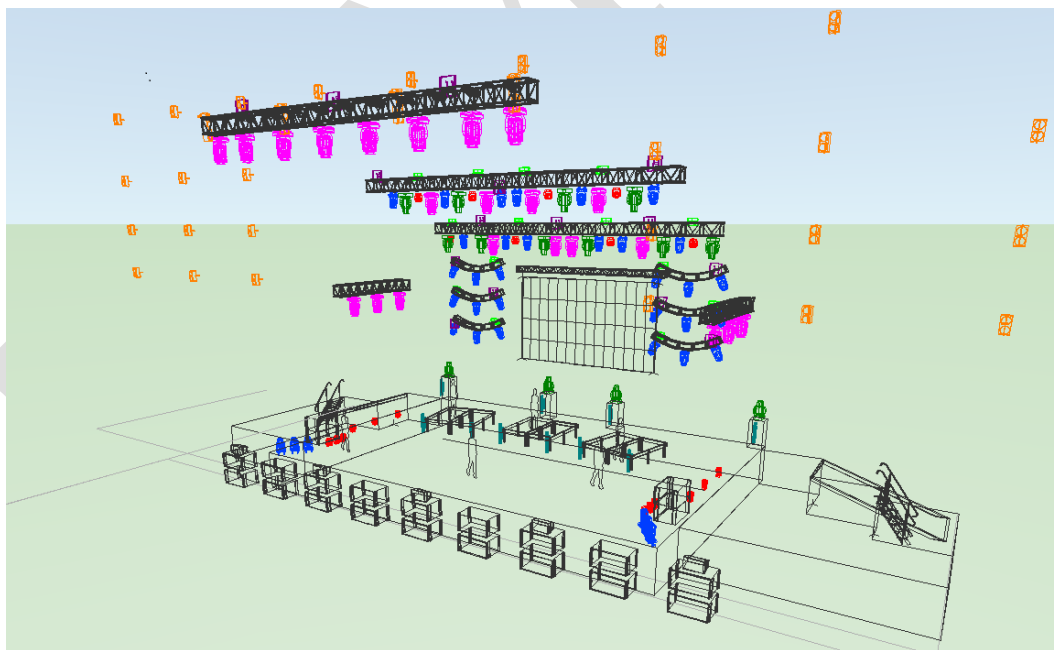
Uzdevumi, to izpildes vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Dokumentēt audio/gaismošanas sistēmu tehnisko zīmējumu un skiču izstrādes apguves laikā izpildītos praktiskos darbus aprakstu, audio, foto vai video fiksācijas veidā. Apkopot informāciju darba mapē un iesniegt izglītības iestādes norādītajā termiņā.

Darba mape satur moduļa apguves laikā izglītojamā izpildītos darbus:

- vienkāršas ģeometriskas figūras rasējumu – 3 pamatskatus (aksonometriskās projekcijas);
- saliktas ģeometriskas figūras rasējumu – 3 pamatskatus (aksonometriskās projekcijas);
- priekšmetu/detaļu griezuma un šķēluma rasējumu;
- telpas uzmērīšanu dabā ar fiksētiem mērījuma rezultātiem;
- skici ar uzmērītajā telpā plānotajām audio/gaismošanas sistēmām;
- audio/gaismošanas objektu un to savienojuma skici;
- audio/gaismošanas sistēmu blokshēmas;
- audio/gaismošanas sistēmu principiālās shēmas;
- audio/gaismošanas sistēmu izvietojuma plānu;
- audio/gaismošanas sistēmas 3D modeli telpā, kas veidots, izmantojot 3D modelēšanas datorprogrammas.

2. uzdevums. Datorā izveidot audio/gaismošanas 3D modelējumu telpā (1. attēls), izmantojot projektēšanas datorprogrammu. Darbu saglabāt trijos skatos – augšskatā, priekšskatā un sānskatā.

1. attēls. Audio/gaismošanas sistēmas rasējums

Vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Dokumentēt audio/gaismošanas sistēmu tehnisko zīmējumu un skiču izstrādes apguves laikā izpildītos praktiskos darbus aprakstu, audio, foto vai video fiksācijas veidā. Apkopot informāciju darba mapē un iesniegt izglītības iestādes norādītajā termiņā. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 33)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķirjamie punkti
Ja darba mapē ietvertie darbi atbilst uzdevuma nosacījumiem (1 punkts), ir izpildīti tehniski kvalitatīvi (1 punkts) un noformēti atbilstoši moduļa pārbaudījuma saturam (1 punkts), tad tiek piešķirti punkti:		
Darba mapes izveidošana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 33)	Ir uzzīmēti vienkāršas ģeometriskas figūras trīs pamatskati (aksonometriskās projekcijas).	3
	Ir uzzīmēti saliktas ģeometriskas figūras trīs pamatskati (aksonometriskās projekcijas).	3
	Priekšmetu/detaļu rasējumam ir izstrādāts griezumam un šķēlums.	3
	Ir veikta telpas uzmērīšana dabā ar fiksētiem mērījuma rezultātiem.	3
	Ir izstrādāta skice ar uzmērītajā telpā plānotajām audio/gaismošanas sistēmām.	3
	Ir izstrādāta audio/gaismošanas objektu un to savienojuma skice.	3
	Ir izstrādātas skices, atspoguļojot projektēšanas datorprogrammas darbības pamatprincipus.	3
	Ir izstrādātas audio/gaismošanas sistēmu blokshēmas.	3
	Ir izstrādātas audio/gaismošanas sistēmu principiālās shēmas.	3
	Ir izstrādāts audio/gaismošanas sistēmu izvietojuma plāns.	3
	Ir izveidots audio/gaismošanas sistēmas 3D modelis telpā, izmantojot 3D modelēšanas datorprogrammas.	3

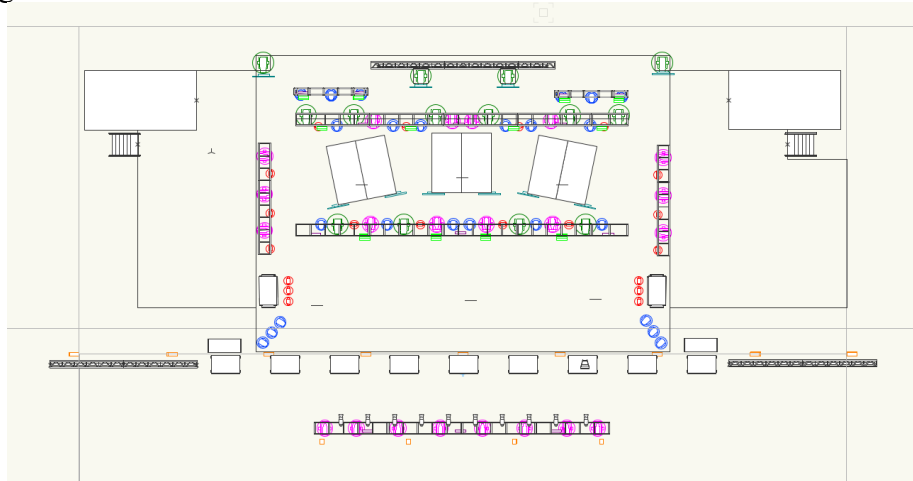
2. uzdevums. Datorā izveidot audio/gaismošanas 3D modelējumu telpā (1. attēls), izmantojot projektēšanas datorprogrammu. Darbu saglabāt trijos skatos – augšskatā, priekšskatā un sānskatā. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 22)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķirjamie punkti
Audio/gaismošanas sistēmas rasējuma izstrāde. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 22)	Ir izstrādāts audio/gaismošanas sistēmas 3D modelējums telpā.	2
	Audio/gaismošanas 3D modelējums telpā izstrādāts kvalitatīvi.	3
	Rasējumā attēlotas atbilstošas līnijas, izmēri.	2
	Rasējumā attēloti atbilstoši grafiskie apzīmējumi.	2
	Rasējumā attēloti atbilstoši elementi un savienojumi.	2
	Ir izstrādāts audio/gaismošanas sistēmas izvietojuma rasējums.	3
	Rasējumā attēlota telpa.	2
	Audio/gaismošanas sistēmas izvietojuma rasējums saglabāts augšskatā.	2
	Audio/gaismošanas sistēmas izvietojuma rasējums saglabāts priekšskatā.	2
	Audio/gaismošanas sistēmas izvietojuma rasējums saglabāts sānskatā.	2

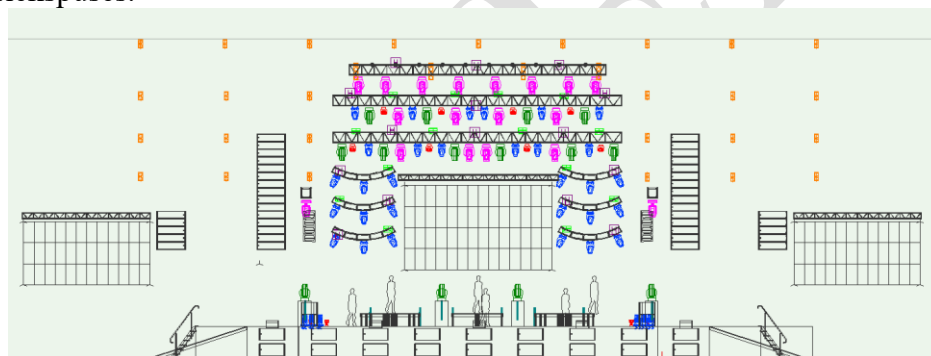
Pareizās atbildes piemērs

2. uzdevums. Datorā izveidot audio/gaismošanas 3D modelējumu telpā (1. attēls), izmantojot projektēšanas datorprogrammu. Darbu saglabāt trijos skatos – augšskatā, priekšskatā un sānā.

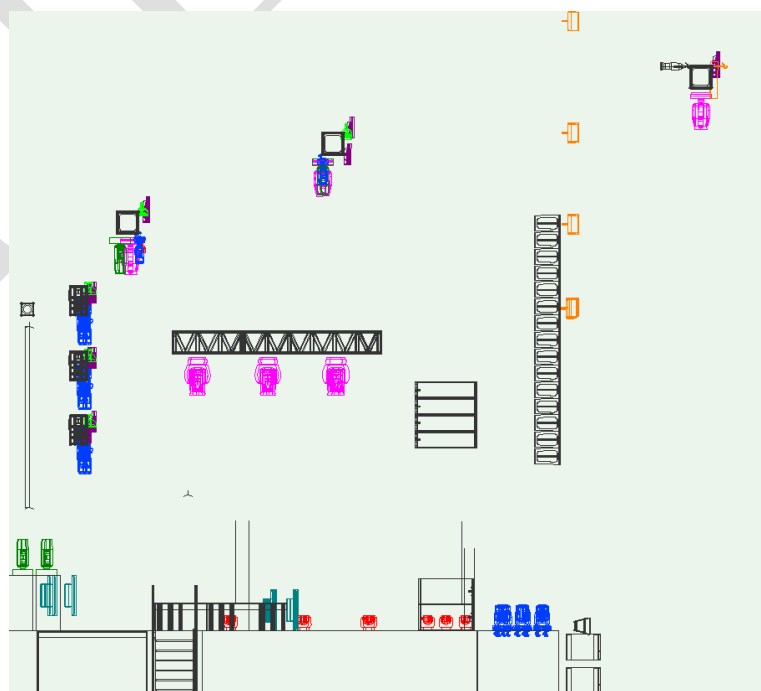
Skats no augšas.

Skats no priekšpuses.

Skats no sāna.

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Nr. 8.5.2.0/16/I/001

«Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai»

Profesionālā kvalifikācija "Skaņu operators" (4. LKI)**Obligātās izvēles daļa (B daļa)
Modulis "Darbs ar audio iekārtām"**

Uz sākumu

Pārbaudījuma programma

Mērķis		Pārbaudīt un novērtēt izglītojamā sasniegamo rezultātu apguvi atbilstoši modulī noteiktajam.								
Darba uzbūve		Uzdevumu skaits		4						
		Uzdevumu veidi		Rakstiski zināšanu pārbaudes jautājumi, apgalvojumu novērtēšana, terminu skaidrošana.						
		Uzdevumu izpildes kopējais laiks minūtēs		60 min.						
Uzdevumu apraksts		1. Rakstiski atbildēt uz zināšanu pārbaudes jautājumiem par skaņu un skaņas tehniku. 2. Nosaukt attēlā redzamās audio iekārtas. 3. Novērtēt apgalvojumu patiesumu par audio ierakstīšanas ierīcēm. 4. Paskaidrot akustikas un skaņu tehnikas regulēšanas terminus.								
Norises vieta un nepieciešamie materiālie līdzekļi		Norises vieta: mācību klase. Katram izglītojamajam nepieciešami rakstāmpiederumi.								
Vērtēšanas kārtība		Pārbaudījuma uzdevumu izpildi vērtē pedagogs(-i). Vērtēta tiek katra uzdevuma izpilde. Maksimāli iegūstamais punktu skaits ir 74, kas atbilst 100 %. Pārbaudījums ir nokārtots, ja uzdevumu izpildes apjoms nav zemāks par 60 %. Pārbaudījuma vērtējums tiek izteikts ballēs atbilstoši vērtēšanas skalai:								
Iegūto punktu skaits	1–10	11–21	22–32	33–43	44–49	50–55	56–61	62–67	68–71	72–74
Uzdevumu izpildes apjoms (%)	1–14	15–29	30–44	45–59	60–67	68–75	76–83	84–91	92–96	97–100
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Uzdevumi, to izpildes vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Rakstiski atbildēt uz zināšanu pārbaudes jautājumiem par skaņu un skaņas tehniku.

1.1. Uzskaitīt četrus fizikālos skaņu raksturojošos lielumus.

--

1.2. Nosaukt piecus mikrofonu tipus.

--

1.3. Nosaukt trīs stereo mikrofonu sistēmas.

--

1.4. Nosaukt 10 analogās skaņu pults sekcijas, elementus un sastāvdaļas.

--

1.5. Nosaukt astoņus audiosistēmas parametrus, kuri raksturo sistēmas kvalitāti un kurus iespējams nomērīt.

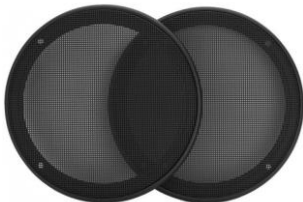
--

1.6. Nosaukt četras sfēras, kas mūsdienās pēta akustiku.

--

2. uzdevums. Nosaukt attēlā redzamās audio iekārtas.

3. uzdevums. Novērtēt apgalvojumu patiesumu par audio ierakstīšanas ierīcēm.

Nr. p.k.	Apgalvojums	Paties	Nepaties
1.	Skaņas signāla dinamiskās apstrādes ierīces ir kompresori, limiteri, ekspanderi, maksimaizeri.		
2.	Lai strādātu ar skaņu ieraksta tehniku, ir nepieciešama absolūtā dzirde.		
3.	Reverberācijas ierīce ir paredzēta skaņu uzlabošanai.		
4.	Skaņu ieraksta sesijas procedūras ir ieraksts, dublēšana, miksēšana.		
5.	Ar ekvalaizeri var regulēt tembru.		
6.	Skaņas svārstību biežumu vienā sekundē sauc par svārstību frekvenci.		
7.	Skaņa izplatās vakuumā.		
8.	Skaņas spiediena un intensitātes līmeni mēra decibelos.		
9.	Ar modulācijas un harmonijas ierīcēm regulē mikrofonu jutību.		
10.	Fonogrāfu izmanto, lai slāpētu skaņu.		

4. uzdevums. Paskaidrot akustikas un skaņu tehnikas regulēšanas terminus.

Akustika	
Absolūtā dzirde	
Reverberācija	
Vibrācijas cikls	
Oscilogrāfs	
Skaņas atstarošanās	
Skaņas izliekšanās	
Doplera efekts	
Formanta	
Polaritāte	
Frekvences līkne	
Amplitūdas līkne	

Vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Rakstiski atbildēt uz zināšanu pārbaudes jautājumiem par skaņu un skaņas tehniku. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 34)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Atbildēšana uz zināšanu pārbaudes jautājumiem. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 34)	Ir nosaukti fizikālie skaņu raksturojošie lielumi. (1 punkts par katru pareizi nosauktu lielumu)	4
	Ir nosaukti mikrofonu tipi. (1 punkts par katru pareizi nosauktu tipu)	5
	Ir nosauktas stereo mikrofonu sistēmas. (1 punkts par katru pareizi nosauktu sistēmu)	3
	Ir nosauktas analogās skaņu pults sekcijas, elementi un sastāvdaļas. (1 punkts par katru pareizi nosauktu skaņu pults elementu)	10
	Ir nosaukti audiosistēmas parametri. (1 punkts par katru pareizi nosauktu parametru)	8
	Ir nosauktas akustikas izpētes sfēras. (1 punkts par katru pareizi nosauktu parametru)	4

2. uzdevums. Nosaukt attēlā redzamās audio iekārtas. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 18)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Attēlu atpazīšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 18)	Pareizi nosauktas attēlā redzamās audio iekārtas. (1 punkts par katru pareizu atbildi)	18

3. uzdevums. Novērtēt apgalvojumu patiesumu par audio ierakstīšanas ierīcēm. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 10)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Apgalvojuma novērtēšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 10)	Pareizi novērtēti apgalvojumi. (1 punkts par katru pareizu novērtējumu)	10

4. uzdevums. Paskaidrot akustikas un skaņu tehnikas regulēšanas terminus. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 12)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Terminu skaidrošana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 12)	Pareizi izskaidroti termini. (1 punkts par katru pareizu skaidrojumu)	12

Pareizās atbildes

1. uzdevums. Rakstiski atbildēt uz zināšanu pārbaudes jautājumiem par skaņu un skaņas tehniku.

1.1. Uzskaitīt četrus fizikālos skaņu raksturojošos lielumus.

Periods, frekvence, fāze, viļņa garums, amplitūda.

1.2. Nosaukt piecus mikrofonu tipus.

Spiediena mikrofons, spiediena/gradienta mikrofons, dinamiskais mikrofons, lentes mikrofons, kondensatora mikrofons, speciālie mikrofoni.

1.3. Nosaukt trīs stereo mikrofonu sistēmas.

XY stereo sistēma, AB stereo sistēma, MS stereo sistēma, kombinētā stereo sistēma.

1.4. Nosaukt 10 analogās skaņu pults sekcijas, elementus un sastāvdaļas.

Skaņu pults signāla ceļš, ieejas sekcija, EQ, maģistrāles (busi), audio un VCA grupas, master sekcija, monitoru sekcija, SOLO sistēma, līmeņa indikācija, GAIN struktūra, procesori un efekti, audio pieslēgumi.

1.5. Nosaukt astoņus audiosistēmas parametrus, kuri raksturo sistēmas kvalitāti un kurus iespējams nomērīt.

Pieslēgumu punkti, trokšņu līmenis, THD, maksimālais ieejas/izejas līmenis, unity gain, dinamiskais diapazons, latence, polaritāte, frekvenču līkne, fāzes līkne.

1.6. Nosaukt četras sfēras, kas mūsdienās pēta akustiku.

Skaņas fizika – skaņas uzbūve un īpašības.

Telpu akustika – telpas uzbūves likumsakarības un būvniecības principi.

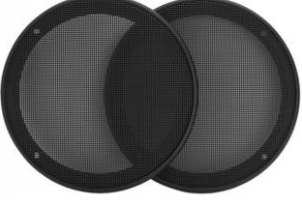
Instrumentu akustika – instrumentu uzbūves un darbības principi.

Elektronikas akustika – elektroniskās skaņas.

Psihoakustika – skaņas iedarbība uz cilvēku.

2. uzdevums. Nosaukt attēlos redzamās audio iekārtas.

		
Adapteris	Sabvūferis	Skandu skaļrunis
		
Analogā mikserpults	Skanda	Audiosignāla mērītājs
		
Strāvas konektors	Instrumentu kabelis	Pastiprinātājs ar mikrofonu
		
Digitālā mikserpults	Kabeļu testēšanas iekārta	Audiosignāla kabelis

		
Audio konektors	Stiprinājums skandām	Dīdžeja pults
		
Skatuves monitors	Skandu siets	Strāvas kabelis

3. uzdevums. Novērtēt apgalvojumu patiesumu par audio ierakstīšanas ierīcēm.

Nr. p.k.	Apgalvojums	Paties	Nepaties
1.	Skaņas signāla dinamiskās apstrādes ierīces ir kompresori, limiteri, ekspanderi, maksimaizeri.	X	
2.	Lai strādātu ar skaņu ieraksta tehniku, ir nepieciešama absolūtā dzirde.		X
3.	Reverberācijas ierīce ir paredzēta skaņu uzlabošanai.	X	
4.	Skaņu ieraksta sesijas procedūras ir ieraksts, dublēšana, miksēšana.	X	
5.	Ar ekvalaizeri var regulēt tembru.		X
6.	Skaņas svārstību biežumu vienā sekundē sauc par svārstību frekvenci.	X	
7.	Skaņa izplatās vakuumā.		X
8.	Skaņas spiediena un intensitātes līmeni mēra decibelos.	X	
9.	Ar modulācijas un harmonijas ierīcēm regulē mikrofonu jutību.		X
10.	Fonogrāfu izmanto, lai slāpētu skaņu.		X

4. uzdevums. Paskaidrot akustikas un skaņu tehnikas regulēšanas terminus.

Akustika	Skaņu viļņu un svārstību izplatīšanās un to mijiedarbība ar vidi, kurā tās izplatās.
Absolūtā dzirde	Spēja noteikt ne tikai muzikālu, bet arī jebkuru priekšmetu skaņu absolūtos augstumus.
Reverberācija	Atstarotās skaņas sajaukšanās ar tiešo skaņu.
Vibrācijas cikls	Cikls, kurā vibrācija no kustības lejup un augšup (vai otrādi) pirmo reizi atgriežas sākumpozīcijā.
Oscilogrāfs	Skaņas vibrācijas mērinstruments.
Skaņas atstarošanās	Skaņas viļņu atduršanās pret šķērslī telpā, ceļš, ko skaņa veic turp un atpakaļ.
Skaņas izliekšanās	Skaņas viļņu apliekšanās ap šķērslī telpā.
Doplera efekts	Skaņas toņa izmaiņas, skaņas objektam un klausītājam pārvietojoties attiecībā vienam pret otru.
Formanta	Frekvenču reģions, kurā harmoniskā spektra amplitūdas līkne vienmēr sasniedz augstāko punktu, neatkarīgi no spēlētās skaņas augstuma.
Polaritāte	Zemākās un augstākās skaņas robežas.
Frekvences līkne	Vibrācijas cikla attēlošana ar sinusa līknes palīdzību.
Amplitūdas līkne	Amplitūdas izmaiņas vibrācijas perioda vai visa skaņdarba laikā.

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Nr. 8.5.2.0/16/I/001

«Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai»

**Profesionālās kvalifikācijas "Skaņu operators" (4. LKI) un
"Gaismošanas operators" (4. LKI)****Obligātās izvēles daļa (B daļa)
Modulis "Gaismošanas/skaņošanas elektrodrošība"**

Uz sākumu

Pārbaudījuma programma

Mērķis		Pārbaudīt un novērtēt izglītojamā sasniedzamo rezultātu apguvi atbilstoši modulī noteiktajam.								
Darba uzbūve	Uzdevumu skaits	2								
	Uzdevumu veidi	Aprēķina uzdevums, atbilžu izvēles uzdevums.								
	Uzdevumu izpildes kopējais laiks minūtēs	60 min.								
Uzdevumu apraksts		1. Aprēķināt elektriskos parametrus un atbildēt uz pedagoga jautājumiem. 2. Rakstiski atbildēt uz atbilžu izvēles jautājumiem par elektrodrošības brīdinājuma zīmēm un rīcību elektrotraumu gadījumā.								
Norises vieta un nepieciešamie materiālie līdzekļi		Norises vieta: mācību klase. Katram izglītojamajam nepieciešami rakstāmpiederumi.								
Vērtēšanas kārtība		Pārbaudījuma uzdevumu izpildē vērtē pedagogs(-i). Vērtēta tiek katra uzdevuma izpilde. Maksimāli iegūstamais punktu skaits ir 45, kas atbilst 100 %. Pārbaudījums ir nokārtots, ja uzdevumu izpildes apjoms nav zemāks par 60 %. Pārbaudījuma vērtējums tiek izteikts ballēs atbilstoši vērtēšanas skalai:								
Iegūto punktu skaits	1–6	7–13	14–19	20–26	27–30	31–33	34–37	38–40	41–43	44–45
Uzdevumu izpildes apjoms (%)	1–14	15–29	30–44	45–59	60–67	68–75	76–83	84–91	92–96	97–100
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Uzdevumi, to izpildes vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Aprēķināt elektriskos parametrus un atbildēt uz pedagoga(-u) jautājumiem.

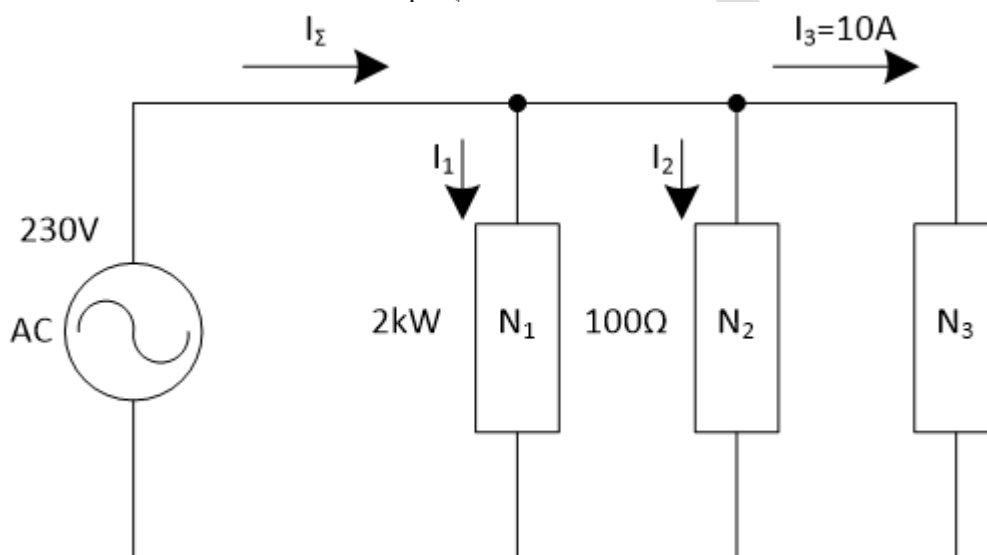
Dota principiālā shēma (1. attēls) ar barošanas avotu, kura spriegums ir 230 V un maksimāli pieļaujamā jauda ir 10 kW. Šim barošanas avotam ir pieslēgtas trīs iekārtas – N_1 , N_2 un N_3 , kuru elektriskie parametri ir norādīti principiālā shēmā. Visu pieslēgto iekārtu lietderības koeficienti: $\cos\varphi=1$.

1.1. Izmantojot dotos elektriskos parametrus:

- 1.1.1. aprēķināt I_Σ ;
- 1.1.2. pārliecināties, vai barošanas avots spēj nodrošināt I_Σ strāvas lielumu;
- 1.1.3. izdarīt secinājumus par barošanas avota spēju nodrošināt visu 3 iekārtu pilnvērtīgu darbību.

1.2. Pēc aprēķinu veikšanas atbildēt uz pedagoga(-u) jautājumiem par izmantotajiem aprēķinu paņēmieniem:

- 1.2.1. izskaidrot lietoto barošanas avota maksimāli pieļaujamās strāvas aprēķina metodi;
- 1.2.2. izskaidrot lietoto strāvas I_1 aprēķina metodi;
- 1.2.3. izskaidrot lietoto strāvas I_2 aprēķina metodi;
- 1.2.4. izskaidrot lietoto strāvas I_Σ aprēķina metodi.

1. attēls

2. uzdevums. Rakstiski atbildēt uz atbilžu izvēles jautājumiem par elektrodrošības brīdinājuma zīmēm un rīcību elektrotraumu gadījumā.

Nr. p.k.	Jautājums	Atbilžu varianti	Atbilde
1.	Kur pastāvīgi jāatrodas brīdinājuma zīmei "Bīstami – elektrība"?	1. Uz elektroietaišu ieejas durvīm un vārtiem. 2. Uz gaisplūsmes slēdžiem un atdalītājiem. 3. Uz atdalītāju, nodalītāju, distances vadības atslēgām un pogām. 4. Zemsprieguma pieslēgumos pie izņemtiem drošinātājiem.	
			

2.	Kad spriegums jāatslēdz nekavējoties, bez iepriekšējas atļaujas?	1. Darba vietā pirms darba sākuma.	
		2. Iekārtas pārslodzes gadījumā.	
		3. Ja nav iespējams sazināties ar operatīvo personālu.	
		4. Tad, kad cietušais jāatbrīvo no elektriskās strāvas iedarbības.	
3.	Kāda drošības zīme jāizvieto uz atslēgta komutācijas aparāta piedziņas?		
			
			
			
4.	Kādā veidā ir jācenšas atbrīvot cietušo no saskares ar strāvu vadošajām daļām elektroietaisēs līdz 1000 V?	1. Jāpārnes cietušais uz drošu vietu aiz kājām un rokām.	
		2. Jāpārvelk cietušais aiz matiem uz drošu vietu.	
		3. Jāatbrīvo cietušais ar strāvu nevadošu materiālu.	
		4. Pie cietušā nedrīkst pieiet un pieskarties.	

Vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Aprēķināt elektriskos parametrus un atbildēt uz pedagoga(-u) jautājumiem.
(maksimāli iegūstamais punktu skaits 25)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
1.1. Aprēķinu veikšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 17)	Barošanas avota pieļaujamā strāva tiek aprēķināta, izmantojot formulu: $I = \frac{P}{U}$.	2
	Aprēķinātā barošanas avota pieļaujamā strāva ir šāda: $43,48 \pm 0,2$ A.	1
	Strāva I_1 tiek aprēķināta, izmantojot formulu: $I = \frac{P}{U}$.	2
	Aprēķinātā strāva I_1 ir šāda: $8,7 \pm 0,2$ A.	1
	Strāva I_2 tiek aprēķināta, izmantojot formulu: $I = \frac{U}{R}$.	2
	Aprēķinātā strāva I_2 ir šāda: $2,3 \pm 0,2$ A.	1
	Strāva I_{Σ} tiek aprēķināta, izmantojot formulu: $I_{\Sigma} = I_1 + I_2 + I_3$.	2

	Aprēķinātā strāva I_{Σ} ir šāda: $22 \pm 0,2 \text{ A}$.	1
	Strāva I_{Σ} tiek salīdzināta ar barošanas avota pieļaujamās strāvas lielumu.	3
	Tiek secināts, ka barošanas avots spēj nodrošināt visu trīs iekārtu pilnvērtīgu darbību.	2
1.2. Atbildēšana uz pedagoga(-u) jautājumiem. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 8)	Izskaidro, ka barošanas avota maksimāli pieļaujamās strāvas aprēķināšanai tika izmantota jaudas aprēķina formula: $P = U \cdot I$.	2
	Izskaidro, ka strāvas I_1 aprēķināšanai tika izmantota jaudas aprēķina formula: $P = U \cdot I$.	2
	Izskaidro, ka strāvas I_2 aprēķināšanai tika izmantots Oma likums: $I = \frac{U}{R}$.	2
	Izskaidro, ka strāvas I_{Σ} aprēķināšanai tika izmantots Kirhofa 1. likums: $I_{\Sigma} = I_1 + I_2 + I_3$.	2

2. uzdevums. Rakstiski atbildēt uz atbilžu izvēles jautājumiem par elektrodrošības brīdinājuma zīmēm un rīcību elektrotraumu gadījumā. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 20)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Pareizās atbildes izvēlēšanās no dotajiem atbilžu variantiem. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 20)	Pareizi atbild uz jautājumiem. (5 punkti par katru pareizu atbildi)	20

Pareizās atbildes

2. uzdevums. Rakstiski atbildēt uz atbilžu izvēles jautājumiem par elektrodrošības brīdinājuma zīmēm un rīcību elektrotraumu gadījumā.

Nr. p.k.	Jautājums	Atbilžu varianti	Atbilde
1.	Kur pastāvīgi jāatrodas brīdinājuma zīmei "Bīstami – elektrība"? 	1. Uz elektroietaišu ieejas durvīm un vārtiem.	X
		2. Uz gaisplūsmes slēdžiem un atdalītājiem.	
		3. Uz atdalītāju, nodalītāju, distances vadības atslēgām un pogām.	
		4. Zemsprieguma pieslēgumos pie izņemtiem drošinātājiem.	
2.	Kad spriegums jāatslēdz nekavējoties, bez iepriekšējas atļaujas?	1. Darba vietā pirms darba sākuma.	
		2. Iekārtas pārslodzes gadījumā.	
		3. Ja nav iespējams sazināties ar operatīvo personālu.	
		4. Tad, kad cietušais jāatbrīvo no elektriskās strāvas iedarbības.	X

3.	Kāda drošības zīme jāizvieto uz atslēgta komutācijas aparāta piedziņas?	1. 	
		2. 	
		3. 	
		4. 	X
4.	Kādā veidā ir jācenšas atbrīvot cietušo no saskares ar strāvu vadošajām daļām elektroietaisēs līdz 1000 V?	1. Jāpārnes cietušais uz drošu vietu aiz kājām un rokām.	
		2. Jāpārvelk cietušais aiz matiem uz drošu vietu.	
		3. Jāatbrīvo cietušais ar strāvu nevadošu materiālu.	X
		4. Pie cietušā nedrīkst pieiet un pieskarties.	

Nr. 8.5.2.0/16/I/001

«Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai»

Profesionālā kvalifikācija "Skaņu operators" (4. LKI)**Obligātās izvēles daļa (B daļa)
Modulis "Mūzikas pamatprasmes"**

Uz sākumu

Pārbaudījuma programma

Mērķis	Pārbaudīt un novērtēt izglītojamā sasniegamo rezultātu apguvi atbilstoši modulī noteiktajam.									
Darba uzbūve	Uzdevumu skaits		3							
	Uzdevumu veidi		Apgalvojumu izvērtēšana, atbilžu izvēles jautājumi.							
	Uzdevumu izpildes kopējais laiks minūtēs		40 min.							
Uzdevumu apraksts	1. Atbildēt rakstiski uz atbilžu izvēles jautājumiem par mūzikas valodas jēdzieniem. 2. Novērtēt apgalvojumu patiesumu par mūzikas žanriem un stiliem. 3. Atbildēt rakstiski uz atbilžu izvēles jautājumiem par nošu pierakstu un mūzikas terminiem.									
Norises vieta un nepieciešamie materiālie līdzekļi	Mācību klase. Katram izglītojamajam nepieciešami rakstāmpiederumi.									
Vērtēšanas kārtība	Pārbaudījuma uzdevumu izpildi vērtē pedagogs(-i). Vērtēta tiek katra uzdevuma izpilde. Maksimāli iegūstamais punktu skaits ir 28, kas atbilst 100 %. Pārbaudījums ir nokārtots, ja uzdevumu izpildes apjoms nav zemāks par 60 %. Pārbaudījuma vērtējums tiek izteikts ballēs atbilstoši vērtēšanas skalai:									
Iegūto punktu skaits	1–3	4–7	8–12	13–16	17–18	19–20	21–23	24–25	26–27	28
Uzdevumu izpildes apjoms (%)	1–14	15–29	30–44	45–59	60–67	68–75	76–83	84–91	92–96	97–100
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Uzdevumi, to izpildes vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Atbildēt rakstiski uz atbilžu izvēles jautājumiem par mūzikas valodas jēdzieniem.

Atzīmēt atbildes variantu, apvelkot pareizo atbildi. Atzīmei jābūt skaidri saskatāmai.

1. Ko nozīmē dinamikas apzīmējums "piano pianissimo"?
 - A. Klusu.
 - B. Klusāk.
 - C. Ļoti klusu.
 - D. Ļoti, ļoti klusu.
2. Ko nozīmē dinamikas apzīmējums "crescendo"?
 - A. Pakāpeniski skaļāk.
 - B. Pakāpeniski klusāk.
 - C. Vidēji klusi.
 - D. Vidēji skaļi.
3. Kā sauc skaņu likumsakarīgu apvienojumu akordu kopskaņās un to secību?
 - A. Tembrs.
 - B. Mūzika.
 - C. Harmonija.
 - D. Ritms.
4. Kādam ritmam raksturīgs dotais piemērs?

- A. Vienmērīgam.
 - B. Četrkāršam.
 - C. $\frac{3}{4}$ taktsmēra ritmam.
 - D. Nevienmērīgam.
5. Kurš no šiem ir ātrais temps?
 - A. *Lento*.
 - B. *Adagio*.
 - C. *Presto*.
 - D. *Andantino*.
 6. Kurš no šiem instrumentiem nav stīgu instruments?
 - A. Kankle.
 - B. Alts.
 - C. Tamburīns.
 7. Kurš ir senākais taustiņinstruments?
 - A. Klavieres.
 - B. Ērģeles.
 - C. Klavesīns.
 - D. Blokflauta.
 8. No kā atkarīga stīgu instrumentu stīgas radītās skaņas frekvence?
 - A. Stīgas garuma.
 - B. Stīgas materiāla.
 - C. Stīgas diametra.
 - D. Muzikanta prasmēm.

9. Kurš no šiem nav pūšaminstruments?
- A. Klarnete.
 - B. Lauta.
 - C. Tuba.
 - D. Oboja.
10. Kas parasti vada korus un orķestrus?
- A. Solists.
 - B. Menedžeris.
 - C. Diriģents.
 - D. Koncertmeistars.

2. uzdevums. Novērtēt apgalvojumu patiesumu par mūzikas žanriem un stiliem.

Nr. p.k.	Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1.	Folkroks ir mūzikas žanrs, kas apvieno mūsdienu tautas mūzikas un rokmūzikas elementus.		
2.	Indīroks (<i>Indie rock</i>) ir alternatīva roka žanrs, kurš ir izveidots 20. gs. 60. gados Lielbritānijā.		
3.	Mūsdienu tautas mūzika jeb postfolklorā ir mūzikas žanrs, kas ir radies rūpnieciskajā kultūrā modernisma vai postmodernisma apstākļos no tradicionālās tautas mūzikas, tostarp tautasdziesmām.		
4.	Klasiskā mūzika ir akadēmiskā mūzika, kas ir radīta Rietumu kultūras tradīcijās, sevī ietverot tikai liturģisko mūziku.		
5.	Rondo ir mūzikas forma, kas pamatojas uz vairākkārtēju refrēna atkātojumu un atšķirīgu epizožu kontrastu.		
6.	Dinamika ir apzīmējums mūzikas atskaņošanas tembram, kas tiek izmantots partitūrās, lai apzīmētu tembra izmaiņas.		
7.	Tembrs jeb skaņas nokrāsa ir īpašība, pēc kuras atšķir vienāda augstuma skaņas, kuras var būt dažādu mūzikas instrumentu vai cilvēka balss radītas.		
8.	Fermāta ir zīme nošu rakstā, kas pagarina skaņas vai pauzes ilgumu uz nenoteiktu laiku.		
9.	Viena no pirmajām viduslaiku komponistēm sievietēm, kuras skaņdarbi ir saglabājušies līdz mūsdienām, bija Svētā Kasija.		
10.	Pjetro Frančesko Kaleti-Bruni (<i>Pietro Francesco Caletti-Bruni</i>) bija agrā romantisma itāļu komponists.		

3. uzdevums. Atbildēt rakstiski uz atbilžu izvēles jautājumiem par nošu pierakstu un mūzikas terminiem.

Atzīmēt atbildes variantu, apvelkot pareizo atbildi. Atzīmei jābūt skaidri saskatāmai.

1. Ko nozīmē dotsais apzīmējums nošu pierakstā?

A. Bemols.
B. Pauze.
C. Diēzs.
D. Basa atslēga.

2. Ko nozīmē dotsais apzīmējums nošu pierakstā?

A. Tēmturis.
B. Bemols.
C. Diēzs.
D. Mažors.

3. Ko nozīmē dotsais apzīmējums nošu pierakstā?

A. Astotdaļpauze.
B. Puspauze.
C. Vesela pauze.
D. Ceturtdaļpauze.

4. Ko nozīmē dotsais apzīmējums nošu pierakstā?

A. Vijoļes atslēga.
B. Oktāvas atslēga.
C. Basa atslēga.
D. Minora atslēga.

5. Ko nozīmē dotsais apzīmējums nošu pierakstā?

A. Vesela pauze.
B. Puspauze.
C. Astotdaļpauze.
D. Ceturtdaļpauze.

6. Ko nozīmē dotsais apzīmējums nošu pierakstā?

A. Sešpadsmitdaļnotis.
B. Astotdaļnotis.
C. Trīsdesmitdivdaļnotis.
D. Ceturtdaļnotis.

7. Ko nozīmē dotsais apzīmējums nošu pierakstā?

A. Vesela notis.
B. Pusnots.
C. Ceturtdaļnots.
D. Astotdaļnots.

8. Ko nozīmē dotsais apzīmējums nošu pierakstā?

A. Vesela pauze.
B. Ceturtdaļpauze.
C. Puspauze.
D. Astotdaļpauze.

Vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Atbildēt rakstiski uz atbilžu izvēles jautājumiem par mūzikas valodas jēdzieniem. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 10)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Pareizās atbildes izvēlēšanās no dotajiem atbilžu variantiem. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 10)	Pareizi atbild uz jautājumiem. (1 punkts par katru pareizu atbildi)	10

2. uzdevums. Novērtēt apgalvojumu patiesumu par mūzikas žanriem un stiliem. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 10)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Apgalvojumu patiesuma novērtēšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 10)	Pareizi novērtē apgalvojumus. (1 punkts par katru pareizi novērtētu apgalvojumu)	10

3. uzdevums. Atbildēt rakstiski uz atbilžu izvēles jautājumiem par nošu pierakstu un mūzikas terminiem. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 8)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Pareizās atbildes izvēlēšanās no dotajiem atbilžu variantiem. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 8)	Pareizi atbild uz jautājumiem. (1 punkts par katru pareizu atbildi)	8

Pareizās atbildes

1. uzdevums. Atbildēt rakstiski uz atbilžu izvēles jautājumiem par mūzikas valodas jēdzieniem.

- Ko nozīmē dinamikas apzīmējums "piano pianissimo"?
 - Klusu.
 - Klusāk.
 - Ļoti klusu.
 - Ļoti, ļoti klusu.**
- Ko nozīmē dinamikas apzīmējums "crescendo"?
 - Pakāpeniski skaļāk.**
 - Pakāpeniski klusāk.
 - Vidēji klusi.
 - Vidēji skaļi.
- Kā sauc skaņu likumsakarīgu apvienojumu akordu kopskaņās un to secību?
 - Tembrs.
 - Mūzika.
 - Harmonija.**
 - Ritms.

4. Kādam ritmam raksturīgs dotais piemērs?

- A. **Vienmērīgam.**
 - B. Četrkāršam.
 - C. $\frac{3}{4}$ taktsmēra ritmam.
 - D. Nevienmērīgam.
5. Kurš no šiem ir ātrais temps?
- A. *Lento.*
 - B. *Adagio.*
 - C. ***Presto.***
 - D. *Andantino.*
6. Kurš no šiem instrumentiem nav stīgu instruments?
- A. Kankle.
 - B. Alts.
 - C. **Tamburīns.**
7. Kurš ir senākais taustiņinstruments?
- A. Klavieres.
 - B. **Ērģeles.**
 - C. Klavesīns.
 - D. Blokflauta.
8. No kā atkarīga stīgu instrumentu stīgas radītās skaņas frekvence?
- A. **Stīgas garuma.**
 - B. Stīgas materiāla.
 - C. Stīgas diametra.
 - D. Muzikanta prasmēm.
9. Kurš no šiem nav pūšaminstruments?
- A. Klarnete.
 - B. **Lauta.**
 - C. Tuba.
 - D. Oboja.
10. Kas parasti vada korus un orķestrus?
- A. Solists.
 - B. Menedžeris.
 - C. **Dirigents.**
 - D. Koncertmeistars.

2. uzdevums. Novērtēt apgalvojumu patiesumu par mūzikas žanriem un stiliem.

Nr. p.k.	Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1.	Folkroks ir mūzikas žanrs, kas apvieno mūsdienu tautas mūzikas un rokmūzikas elementus.	x	
2.	Indīroks (<i>Indie rock</i>) ir alternatīva roka žanrs, kurš ir izveidots 20. gs. 60. gados Lielbritānijā.		x
3.	Mūsdienu tautas mūzika jeb postfolklorā ir mūzikas žanrs, kas ir	x	

	radies rūpnieciskajā kultūrā modernisma vai postmodernisma apstākļos no tradicionālās tautas mūzikas, tostarp tautasdziesmām.		
4.	Klasiskā mūzika ir akadēmiskā mūzika, kas ir radīta Rietumu kultūras tradīcijās, sevī ietverot tikai liturģisko mūziku.		x
5.	Rondo ir mūzikas forma, kas pamatojas uz vairākkārtēju refrēna atkārtojumu un atšķirīgu epizožu kontrastu.	x	
6.	Dinamika ir apzīmējums mūzikas atskaņošanas tembram, kas tiek izmantots partitūrās, lai apzīmētu tembra izmaiņas.		x
7.	Tembrs jeb skaņas nokrāsa ir īpašība, pēc kuras atšķir vienāda augstuma skaņas, kuras var būt dažādu mūzikas instrumentu vai cilvēka balss radītas.	x	
8.	Fermāta ir zīme nošu rakstā, kas pagarina skaņas vai pauzes ilgumu uz nenoteiktu laiku.	x	
9.	Viena no pirmajām viduslaiku komponistēm sievietēm, kuras skaņdarbi ir saglabājušies līdz mūsdienām, bija Svētā Kasija.	x	
10.	Pjetro Frančesko Kaleti-Bruni (<i>Pietro Francesco Caletti-Bruni</i>) bija agrā romantisma itāļu komponists.		x

3. uzdevums. Atbildēt rakstiski uz atbilžu izvēles jautājumiem par nošu pierakstu un mūzikas terminiem.

- Ko nozīmē dots apzīmējums nošu pierakstā?
A. Bemols.
 B. Pauze.
 C. Diēzs.
 D. Basa atslēga.
- Ko nozīmē dots apzīmējums nošu pierakstā?
 A. Tēmturis.
 B. Bemols.
C. Diēzs.
 D. Mažors.
- Ko nozīmē dots apzīmējums nošu pierakstā?
 A. Astotdaļpauze.
 B. Puspauze.
 C. Vesela pauze.
D. Ceturtdaļpauze.
- Ko nozīmē dots apzīmējums nošu pierakstā?
 A. Vijoles atslēga.
 B. Oktāvas atslēga.
C. Basa atslēga.
 D. Minora atslēga.
- Ko nozīmē dots apzīmējums nošu pierakstā?
 A. Vesela pauze.
 B. Puspauze.
C. Astotdaļpauze.
 D. Ceturtdaļpauze.

6. Ko nozīmē dots apzīmējums nošu pierakstā?

- A. **Sešpadsmitdaļnotis.**
- B. Astotdaļnotis.
- C. Trīsdesmitdivdaļnotis.
- D. Ceturtdaļnotis.

7. Ko nozīmē dots apzīmējums nošu pierakstā?

- A. Vesela nots.
- B. **Pusnots.**
- C. Ceturtdaļnots.
- D. Astotdaļnots.

8. Ko nozīmē dots apzīmējums nošu pierakstā?

- A. **Vesela pauze.**
- B. Ceturtdaļpauze.
- C. Puspauze.
- D. Astotdaļpauze.

PREMIERS

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Nr. 8.5.2.0/16/I/001

«Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai»

Profesionālā kvalifikācija "Skaņu operators", 4. LKI līmenis**Obligātās izvēles daļa (B daļa)
Modulis "Skaņas ieraksts studijā"**

Uz sākumu

Pārbaudījuma programma

Mērķis		Pārbaudīt un novērtēt izglītojamā sasniedzamo rezultātu apguvi atbilstoši modulī noteiktajam.								
Darba uzbūve		Uzdevumu skaits		3						
		Uzdevumu veidi		Darba mape, praktiskais darbs, atbilžu savienošana.						
		Uzdevumu izpildes kopējais laiks minūtēs		120 min.						
Uzdevumu apraksts		1. Dokumentēt skaņu ieraksta studijā apguves laikā izpildītos praktiskos darbus aprakstu, foto vai video fiksācijas veidā. Apkopot informāciju darba mapē un iesniegt izglītības iestādes norādītajā termiņā. 2. Ierakstīt un apstrādāt skaņu. 3. Atpazīt skaņu ieraksta studijas aprīkojumu.								
Norises vieta un nepieciešamie materiālie līdzekļi		Norises vieta: skaņu ieraksta studija, datorklase ar darba vietu katram izglītojamajam. Pārbaudījuma norisei nepieciešams: divi cilvēki sarunas nodrošināšanai, skaņu ieraksta iekārtas un papildaprīkojums. Katram izglītojamajam nepieciešams: dators ar audio apstrādes programmatūru.								
Vērtēšanas kārtība		Pārbaudījuma uzdevumu izpildi vērtē pedagogs(-i). Vērtēta tiek katra uzdevuma izpilde. Maksimāli iegūstamais punktu skaits ir 60, kas atbilst 100 %. Pārbaudījums ir nokārtots, ja uzdevumu izpildes apjoms nav zemāks par 60 %. Pārbaudījuma vērtējums tiek izteikts ballēs atbilstoši vērtēšanas skalai:								
Iegūto punktu skaits	1–8	9–17	18–26	27–35	36–40	41–45	46–49	50–54	55–47	58–60
Uzdevumu izpildes apjoms (%)	1–14	15–29	30–44	45–59	60–67	68–75	76–83	84–91	92–96	97–100
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Uzdevumi, to izpildes vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Dokumentēt skaņu ieraksta studijā apguves laikā izpildītos praktiskos darbus aprakstu, foto vai video fiksācijas veidā. Apkopot informāciju darba mapē un iesniegt izglītības iestādes norādītajā termiņā.

Darbu mape (portfolio) satur moduļa apguves laikā izpildīto praktisko darbu apkopojumu.

1.1. Skaņu ieraksta process (darbu pamatprocesi, darbinieku pienākumi un atbildība, iekārtas, monitori, akustikas parametri).

1.2. Skaņu ieraksti studijā un to pēcapstrāde (piecu dažādu instrumentu solo, reklāmas, stereo skaņas, ieraksts ar vairākiem mikrofoniem, grupas ieraksts, grupas ieraksts ar pavadījumu).

1.3. Skaņu ieraksta defektu labošana (restaurēšana).

1.4. Audiofailu saglabāšana dažādos formātos.

2. uzdevums. Ierakstīt un apstrādāt skaņu.

Ierakstīt divu cilvēku sarunu (3 minūtes) ar pievienotu fona mūziku, apstrādāt audioierakstu un novērst blakus/fona skaņu defektus.

3. uzdevums. Atpazīt skaņu ieraksta studijas aprīkojumu.

Savietot skaņu ieraksta aprīkojuma attēlus ar to nosaukumiem, tukšajā kolonnā ierakstot skaidrojuma numuru.

Attēls	Atbilde	Nr. p.k.	Nosaukums
		1.	Instrumenta mikrofons.
		2.	Skaņas filtrs.
		3.	Trokšņu un vibrāciju izolators.
		4.	Mikrofona vējsargs.
		5.	Piespraužamais mikrofons.
		6.	Uz galvas liekams mikrofons.

		7.	Vokāla mikrofons.
		8.	Studijas mikrofons.

Vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Dokumentēt skaņu ieraksta studijā apguves laikā izpildītos praktiskos darbus aprakstu, foto vai video fiksācijas veidā. Apkopot informāciju darba mapē un iesniegt izglītības iestādes norādītajā termiņā. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 38)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Ja darba mapē ietvertā informācija ir tehnoloģiski pareiza, ticama un atbilst moduļa pārbaudījuma saturam, tad tiek piešķirti punkti:		
Darba mapes izveidošana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 38)	Ir aprakstīti skaņu ieraksta studijas darbu pamatprocesi.	1
	Ir aprakstīti skaņu ierakstu studijas darbinieku pienākumi un atbildība.	1
	Ir aprakstītas skaņu ieraksta veikšanai nepieciešamās iekārtas.	1
	Ir aprakstīti studijas monitori un to kalibrēšana.	1
	Ir aprakstīti telpu akustikas parametri.	1
	Ir veikti un apkopoti dažādu telpu skaņas akustikas mērījumi.	1
	Veikts instrumentu solo ieraksts – pieci dažādi instrumenti. (2 punkti par viena instrumenta ierakstu)	10
	Apstrādāts instrumentu solo ieraksts – pieci dažādi instrumenti. (2 punkti par viena instrumenta ieraksta apstrādi)	10
	Veikts reklāmas skaņu ieraksts.	2
	Veikta reklāmas skaņu ieraksta pēcapstrāde.	2
	Veikts stereo skaņu ieraksts.	2
	Veikta stereo skaņu ieraksta apstrāde.	2
	Veikts ieraksts ar vairākiem mikrofoniem.	2
	Veikta ieraksta ar vairākiem mikrofoniem pēcapstrāde.	2
	Veikts grupas ieraksts studijā.	2
	Veikta grupas studijas ieraksta pēcapstrāde.	2
	Veikts grupas ieraksts ar pavadījumu.	2
	Veikta grupas ieraksta ar pavadījumu pēcapstrāde.	2
	Veikta skaņu ierakstu defektu labošana (restaurēšana).	2
	Veikta audiofailu saglabāšana dažādos formātos.	2

2. uzdevums. Ierakstīt un apstrādāt skaņu. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 14)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Skaņas ierakstīšana un audio apstrāde. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 14)	Veikts divu cilvēku sarunas ieraksts.	1
	Skaņas ieraksts ir kvalitatīvs.	2
	Sarunas ierakstīšanai izvēlēti atbilstoši mikrofoni.	1
	Ieraksta laikā veikta skaņas regulācija.	1
	Veikta skaņas ieraksta kvalitātes novērtēšana.	2
	Veikta audioieraksta apstrāde.	2

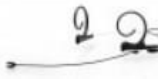
	Veikta audioieraksta defektu labošana.	2
	Veikta audioieraksta gala apstrāde.	2
	Veikta audiofailu sagatavošana atskaņošanai.	1

3. uzdevums. Atpazīt skaņu ieraksta studijas aprīkojumu. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 8)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Skaņu ieraksta studijas aprīkojuma atpazīšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 8)	Pareizi atpazīts skaņu ieraksta aprīkojums. (1 punkts par katru pareizi savietotu attēlu ar tā skaidrojumu)	8

Pareizās atbildes

3. uzdevums. Atpazīt skaņu ieraksta studijas aprīkojumu.

Attēls	Atbilde	Nr. p.k.	Nosaukums
	7	1.	Instrumenta mikrofons.
	1	2.	Skaņas filtrs.
	8	3.	Trokšņu un vibrāciju izolators.
	5	4.	Mikrofona vējsargs.
	6	5.	Piespraužamais mikrofons.
	3	6.	Uz galvas liekams mikrofons.
	4	7.	Vokāla mikrofons.

	2	8.	Studijas mikrofons.
---	---	----	---------------------

PREMIERS

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Nr. 8.5.2.0/16/I/001

«Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai»

Profesionālā kvalifikācija "Skaņu operators" (4. LKI)**Obligātās izvēles daļa (B daļa)
Modulis "Pasākumu apskaņošana"**

Uz sākumu

Pārbaudījuma programma

Mērķis		Pārbaudīt un novērtēt izglītojamā sasniegto rezultātu apguvi atbilstoši modulī noteiktajam.								
Darba uzbūve		Uzdevumu skaits		3						
		Uzdevumu veidi		Zināšanu pārbaudes jautājumi, praktiskais darbs, apgalvojumu izvērtēšana.						
		Uzdevumu izpildes kopējais laiks minūtēs		90 min.						
Uzdevumu apraksts		1. Atbildēt uz zināšanu pārbaudes jautājumiem par skaņu tehniku. 2. Veikt skaņas aparatūras izvietojumu, saslēgšanu, regulēšanu un atbildēt uz pedagoga jautājumiem. 3. Novērtēt apgalvojumu patiesumu par skaņas ieraksta tehnikas izmantošanu.								
Norises vieta un nepieciešamie materiālie līdzekļi		Norises vieta: liela telpa/studija skaņas ieraksta veikšanai. Nepieciešamie tehniskie līdzekļi: digitālā skaņu ieraksta pults, skaņas ierakstītājs, mikrofoni (dažādi), mikroфона statīvi, atbalss bloki, vadi iekārtu saslēgšanai, papildaprīkojums (skandas, studijas monitors, frekvenču filtri u.c.), bungu komplekts. Katram izglītojamajam nepieciešami rakstāmpiederumi.								
Vērtēšanas kārtība		Pārbaudījuma uzdevumu izpildi vērtē pedagogs(-i). Vērtēta tiek katra uzdevuma izpilde. Maksimāli iegūstamais punktu skaits ir 57, kas atbilst 100 %. Pārbaudījums ir nokārtots, ja uzdevumu izpildes apjoms nav zemāks par 60 %. Pārbaudījuma vērtējums tiek izteikts ballēs atbilstoši vērtēšanas skalai:								
Iegūto punktu skaits	1–8	9–16	17–25	26–33	34–38	39–42	43–47	48–51	52–54	55–57
Uzdevumu izpildes apjoms (%)	1–14	15–29	30–44	45–59	60–67	68–75	76–83	84–91	92–96	97–100
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Uzdevumi, to izpildes vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Atbildēt uz zināšanu pārbaudes jautājumiem par skaņu tehniku.

1.1. Uzskaitīt, kādu skaņu tehnikas ekipējumu izmanto (vismaz sešas vienības), lai veiktu ierakstu dabā.

1.2. Nosaukt vismaz četrus skaņas apstrādes efektus, ko izmanto, lai apstrādātu balss ierakstu.

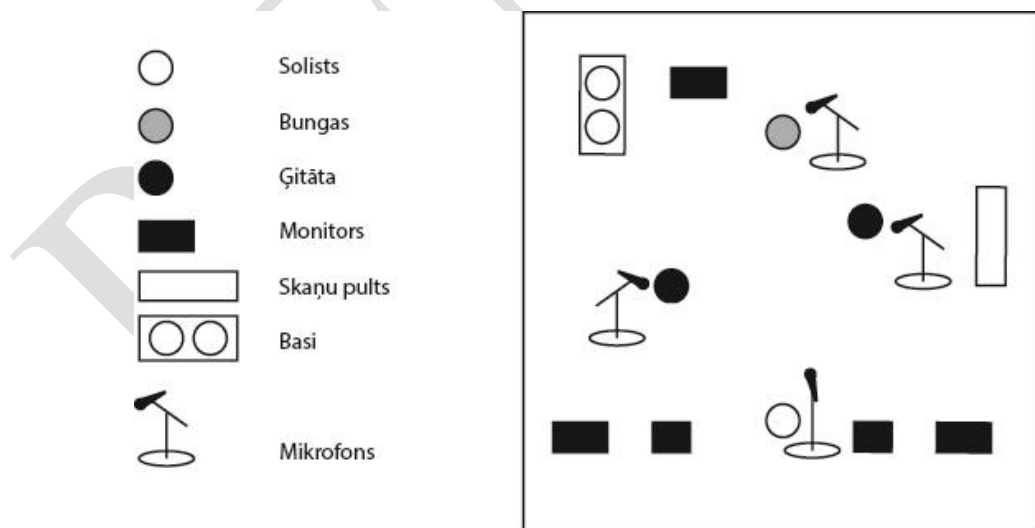
1.3. Nosaukt vismaz trīs skaņu tehnikas ražotāja Zoom populārākos skaņas ierakstītājus.

1.4. Nosaukt vismaz trīs skaņas ieraksta iespējamās telpiskās formātas.

1.5. Uzskaitīt vismaz četrus skaņas ieraksta aparātu ražotājus.

2. uzdevums. Veikt skaņas aparatūras izvietojšanu, saslēgšanu, regulēšanu un atbildēt uz pedagoga(-u) jautājumiem.

Pēc dotā uzdevuma/shēmas (1. attēls) veikt skaņu aparatūras izvietojšanu, saslēgšanu un regulēšanu mūzikas grupai, kuras sastāvā ietilpst solists, divi ģitāristi un bundzinieks.

1. attēls. Skaņu aparatūras izvietojšanas shēma

3. uzdevums. Novērtēt apgalvojumu patiesumu par skaņas ieraksta tehnikas izmantošanu.

Nr. p.k.	Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1.	Visi skaņas ieraksta aparāti darbojas tikai uz baterijām.		
2.	Skaņas ieraksta pēcapstrāde nepieciešama tikai situācijā, ja ieraksts ir kluss.		
3.	Adobe Audition ir skaņas apstrādei paredzēta programma.		
4.	Skaņas ieraksta veikšanai nepieciešama 1 GB atmiņas karte.		
5.	WAV ir kompresētas skaņas formāts.		
6.	MP3 ir kompresētas skaņas formāts.		
7.	ZOOM H4 ieraksta aparāts skaņu ieraksta MONO formātā.		
8.	Radio mikrofonu skaņu ieraksta MONO formātā.		
9.	ZOOM H1 ieraksta skaņu 360 grādu leņķī.		
10.	1 stundas skaņas ieraksts WAV formātā ir aptuveni 1 gigabaitu liels.		

Vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Atbildēt uz zināšanu pārbaudes jautājumiem par skaņu tehniku. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 20)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Atbildēšana uz jautājumiem. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 20)	Pareizi uzskaita skaņu tehnikas ekipējuma vienības ieraksta veikšanai dabā. (1 punkts par katru nosauktu ekipējuma vienību)	6
	Pareizi uzskaita skaņas apstrādes efektus balss ieraksta apstrādāšanai. (1 punkts par katru pareizi nosauktu efektu)	4
	Pareizi uzskaita skaņas tehnikas ražotāja Zoom populārākos skaņas ierakstītājus. (1 punkts par katru pareizi nosauktu skaņas ierakstītāju)	3
	Pareizi uzskaita skaņas ieraksta iespējamās telpiskās formātas. (1 punkts par katru pareizi nosauktu formātu)	3
	Pareizi uzskaita skaņas ieraksta aparātu ražotājus. (1 punkts par katru pareizi nosauktu ražotāju)	4

2. uzdevums. Veikt skaņas aparatūras izvietojumu, saslēgšanu, regulēšanu un atbildēt uz pedagoga(-u) jautājumiem. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 27)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Skaņas aparatūras izvietojuma, saslēgšana, regulēšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 27)	Skaņas aparatūra izvietota atbilstoši uzdevumam.	2
	Instrumenti ir izvietoti pareizi.	2
	Mikrofoni ir izvietoti pareizi.	2
	Atbalss bloki ir izvietoti pareizi.	2
	Skaņu pults ir izvietota pareizi.	2
	Vadi ir izvietoti racionāli.	2
	Aparatūra ir saslēgta pareizi.	3
	Aparatūra ir noregulēta pareizi.	3

	Skaņa ir kvalitatīva.	2
	Izglītojamā atbildes liecina par izpratni konkrēta un precīza uzdevuma izpildē.	2
	Atbildes liecina par tehnoloģiju pārzināšanu.	3
	Pareizi tiek lietota profesionālā terminoloģija.	2

3. uzdevums. Novērtēt apgalvojumu patiesumu par skaņas ieraksta tehnikas izmantošanu. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 10)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Apgalvojumu patiesuma novērtēšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 10)	Pareizi novērtē apgalvojumus. (1 punkts par katru pareizi novērtētu apgalvojumu)	10

Pareizās atbildes

1. uzdevums. Atbildēt uz zināšanu pārbaudes jautājumiem par skaņu tehniku.

Iespējamās atbildes

1.1. Uzskaitīt, kādu skaņas tehnikas ekipējumu izmanto (vismaz sešas vienības), lai veiktu ierakstu dabā.

Skaņas ierakstītājs, *Shotgun* stereo vai mono mikrofons, *Boom*/Makšķere, Vēja slāpētājs/Kaķis, Vadi – XLR uz XLR, slēgtā tipa austiņas.

1.2. Nosaukt vismaz četrus skaņas apstrādes efektus, ko izmanto, lai apstrādātu balss ierakstu.

Noise Cancellation, EQ, Limiter, Dynamics, Stereo Widener.

1.3. Nosaukt vismaz trīs skaņu tehnikas ražotāja *Zoom* populārākos skaņas ierakstītājus.

Zoom H4n, Zoom H1n, Zoom H6, Zoom H5.

1.4. Nosaukt vismaz trīs skaņas ieraksta iespējamās telpiskās formātas.

Mono, stereo, 5.1., binaurāls.

1.5. Uzskaitīt vismaz četrus skaņas ieraksta aparātu ražotājus.

Zoom, Marantz, Roland, Sound Devices, Tascam.

3. uzdevums. Novērtēt apgalvojumu patiesumu par skaņas ieraksta tehnikas izmantošanu.

Nr. p.k.	Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1.	Visi skaņas ieraksta aparāti darbojas tikai uz baterijām.		X
2.	Skaņas ieraksta pēcapstrāde nepieciešama tikai situācijā, ja ieraksts ir kluss.		X
3.	<i>Adobe Audition</i> ir skaņas apstrādei paredzēta programma.	X	
4.	Skaņas ieraksta veikšanai nepieciešama 1 GB atmiņas karte.		X
5.	WAV ir kompresētas skaņas formāts.		X
6.	MP3 ir kompresētas skaņas formāts.	X	
7.	ZOOM H4 ieraksta aparāts skaņu ieraksta MONO formātā.		X
8.	Radio mikrofoni skaņu ieraksta MONO formātā.	X	
9.	ZOOM H1 ieraksta skaņu 360 grādu leņķī.		X
10.	1 stundas skaņas ieraksts WAV formātā ir aptuveni 1 gigabaitu liels.	X	

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Nr. 8.5.2.0/16/I/001

«Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai»

Profesionālā kvalifikācija "Skaņu operators" (4. LKI)**Obligātās izvēles daļa (B daļa)****Modulis "Apskaņošanas un skaņu ierakstu projektu veidošana"**

Uz sākumu

Pārbaudījuma programma

Mērķis		Pārbaudīt un novērtēt izglītojamā sasniedzamo rezultātu apguvi atbilstoši modulī noteiktajam.								
Darba uzbūve		Uzdevumu skaits		4						
		Uzdevumu veidi		Apgalvojumu novērtēšana, gaismu shēmas izstrāde, transporta un laika plāna izstrāde, rakstiski zināšanu pārbaudes jautājumi.						
		Uzdevumu izpildes kopējais laiks minūtēs		120 min.						
Uzdevumu apraksts		1. Novērtēt apgalvojumus par apskaņošanas projektu realizāciju. 2. Izstrādāt apskaņošanas shēmu vokāli instrumentāla ansambļa koncertam iekštelpās. 3. Izstrādāt pasākuma apskaņošanas laika plānu. 4. Rakstiski atbildēt uz zināšanu pārbaudes jautājumiem par apskaņošanas projektu norises nodrošināšanu.								
Norises vieta un nepieciešamie materiālie līdzekļi		Norises vieta: mācību klase ar darba vietu katram izglītojamajam. Katram izglītojamajam nepieciešami rakstāmpiederumi								
Vērtēšanas kārtība		Pārbaudījuma uzdevumu izpildi vērtē pedagogs(-i). Vērtēta tiek katra uzdevuma izpilde. Maksimāli iegūstamais punktu skaits ir 55, kas atbilst 100 %. Pārbaudījums ir nokārtots, ja uzdevumu izpildes apjoms nav zemāks par 60 %. Pārbaudījuma vērtējums tiek izteikts ballēs atbilstoši vērtēšanas skalai:								
Iegūto punktu skaits	1–7	8–16	17–24	25–32	33–36	37–41	42–45	46–50	51–53	54–55
Uzdevumu izpildes apjoms (%)	1–14	15–29	30–44	45–59	60–67	68–75	76–83	84–91	92–96	97–100
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Uzdevumi, to izpildes vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Novērtēt apgalvojumus par apskaņošanas projektu realizāciju.

Nr. p.k.	Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1.	Laika grafikā drīkst neiekļauties, ja tava mākslinieciskā vīzija neatbilst klienta vēlmēm.		
2.	Transporta kastes nav obligātas, ja tehnika tiek vesta kravas mašīnā.		
3.	Komutācijas vadiem vienmēr jābūt sakārtotiem un novietotiem tā, lai neradītu bīstamu darba vidi.		
4.	Apskaņošanas iekārtu novietojumā attiecībā pret skatuvi jāņem vērā scenogrāfijas izvietojums.		
5.	Skaņas partitūra jāizstrādā atbilstoši klienta vēlmēm un vajadzībām.		
6.	Nav vajadzīgs rēķināt elektroenerģijas patēriņu, ja projekts tiek veidots jaunā lokācijā.		
7.	Apskaņošanas vadības kontrolieris tiek izvēlēts pēc personīgiem ieskatiem.		
8.	Ja projekts notiek ilgtermiņā, savstarpējā sapratne ir ļoti svarīga.		
9.	Projekta dokumentācijai jābūt pārskatāmai un saprotamai arī citiem skaņotājiem.		
10.	Izmantot bojātas skaņas ierīces drīkst, ja tās pieskata un uzrauga.		

2. uzdevums. Izstrādāt apskaņošanas shēmu vokāli instrumentāla ansambļa koncertam iekštelpās.

Vokāli instrumentālā ansambļa sastāvs:

- vokāls + sintezators + akordeons;
- vokāls + akustiskā ģitāra + elektriskā vijole;
- vokāls + basģitāra;
- elektriskā ģitāra;
- bungas.

Skatuves izmērs 8 × 6 m.

Deju zāles izmērs 8 × 10 m.

3. uzdevums. Izstrādāt pasākuma apskaņošanas laika plānu.

Izplānot pasākuma, kura norise ir no pulksten 20.00 līdz 24.00, apskaņošanas procesu. Plānā jāiekļauj tehnikas transportēšana no noliktavas Rīgā uz pasākuma vietu Saldū, pasākuma apskaņošana un tehnikas nogādāšana atpakaļ noliktavā.

4. uzdevums. Rakstiski atbildēt uz zināšanu pārbaudes jautājumiem par apskaņošanas projektu norises nodrošināšanu.

4.1. Kas ir jānoskaidro par norises vietu pirms pasākuma apskaņošanas?

--

4.2. Kāda apskaņošanas tehnika un papildaprīkojums ir nepieciešams solokonzertam āra kafējnīcā uz atklātas terases?

--

4.3. Kas jāievēro, lai droši varētu transportēt apskaņošanas tehniku?

4.4. Kādi ir iespējamie riski, izvietojot apskaņošanas tehniku lielkoncertos?

4.5. Kādi drošības noteikumi jāievēro darbā ar apskaņošanas tehniku?

Vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Novērtēt apgalvojumus par apskaņošanas projektu realizāciju. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 10)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Apgalvojumu patiesuma novērtēšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 10)	Pareizi novērtē apgalvojumus. (1 punkts par katru pareizi novērtētu apgalvojumu)	10

2. uzdevums. Izstrādāt apskaņošanas shēmu vokāli instrumentāla ansambļa koncertam iekštelpās. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 15)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Apskaņošanas shēmas izstrādāšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 15)	Apskaņošanas shēma atbilst uzdevumam.	3
	Shēmas izveidē ņemts vērā instrumentu komplekts.	3
	Shēmas izveidē ņemts vērā vokālistu skaits.	3
	Shēmas izveidē ņemts vērā mūziķu izvietojums.	2
	Skaņu pults novietojums atbilst pasākuma vajadzībām.	2
	Apzīmējumi ir saprotami.	2

3. uzdevums. Izstrādāt pasākuma apskaņošanas laika plānu. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 18)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Apskaņošanas plāna izstrādāšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 18)	Apskaņošanas plānā iekļauta tehnikas sagatavošana transportēšanai.	2
	Paredzēts laiks tehnikas iekraušanai – divas reizes.	2
	Paredzēts laiks tehnikas izkraušanai – divas reizes.	2
	Iekļauts transportēšanas laiks – divas reizes.	2
	Paredzēts laiks tehnikas izvietojumam.	2
	Paredzēts laiks mēģinājumiem.	2

	Atstāta laika rezerve pirms un pēc pasākuma.	2
	Paredzēts laiks tehnikas nojaukšanai.	2
	Plānotais laiks ir samērīgs, reāli izpildāms.	2

4. uzdevums. Rakstiski atbildēt uz zināšanu pārbaudes jautājumiem par apskaņošanas projektu norises nodrošināšanu. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 12)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Atbildēšana uz jautājumiem. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 12)	<i>vērtējumu izvēlas</i>	
	Pareizi atbild uz jautājumiem – atbildes ir īsas un vienkāršas. (1 punkts par katru pareizu atbildi)	6
	Pareizi atbild uz jautājumiem – atbildes ir izvērstas un pamatotas. (2 punkti par katru pareizu atbildi)	12

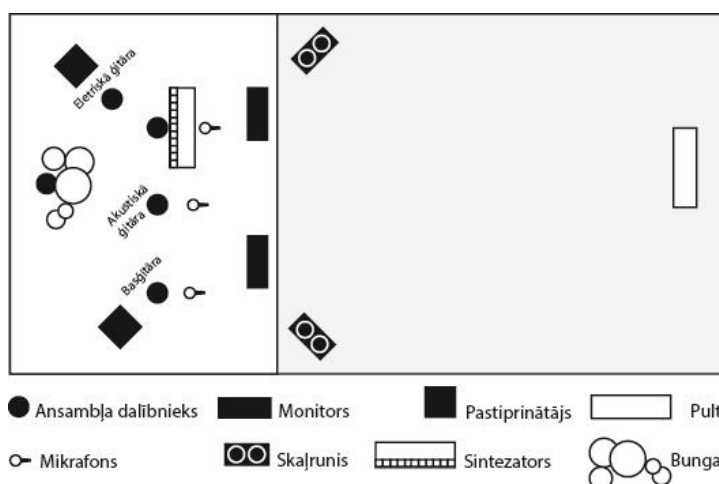
Pareizās atbildes

1. uzdevums. Novērtēt apgalvojumus par apskaņošanas projektu realizāciju.

Nr. p.k.	Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1.	Laika grafikā drīkst neiekļauties, ja tava mākslinieciskā vīzija neatbilst klienta vēlmēm.		X
2.	Transporta kastes nav obligātas, ja tehnika tiek vesta kravas mašīnā.		X
3.	Komutācijas vadiem vienmēr jābūt sakārtotiem un novietotiem tā, lai neradītu bīstamu darba vidi.	X	
4.	Apskaņošanas iekārtu novietojumā attiecībā pret skatuvi jāņem vērā scenogrāfijas izvietojums.	X	
5.	Skaņas partitūra jāizstrādā atbilstoši klienta vēlmēm un vajadzībām.	X	
6.	Nav vajadzīgs rēķināt elektroenerģijas patēriņu, ja projekts tiek veidots jaunā lokācijā.		X
7.	Apskaņošanas vadības kontrolieris tiek izvēlēts pēc personīgiem ieskatiem.	X	
8.	Ja projekts notiek ilgtermiņā, savstarpējā sapratne ir ļoti svarīga.	X	
9.	Projekta dokumentācijai jābūt pārskatāmai un saprotamai arī citiem skaņotājiem.	X	
10.	Izmantot bojātas apskaņošanas ierīces drīkst, ja tās pieskata un uzrauga.		X

2. uzdevums. Izstrādāt apskaņošanas shēmu vokāli instrumentāla ansambļa koncertam iekštelpās.

Atbildes piemērs

3. uzdevums. Izstrādāt pasākuma apskaņošanas laika plānu.

Atbildes piemērs

9.00 Ierodas tehniskais personāls, sagatavo nepieciešamo tehniku.
10.00–10.30 Tehnikas iekraušana kravas mašīnā.
14.00–14.30 Tehniskais personāls ierodas pasākuma norises vietā.
14.30–15.00 Tehnikas izkraušana.
15.00–16.30 Tehnikas uzstāšanās pasākuma norises vietā.
16.30–17.30 Tehniskais mēģinājums/programmēšana.
17.30–19.30 Mēģinājums.
20.00–24.00 Pasākums.
00.30–01.30 Tehnikas nojaukšana.
01.30–02.00 Tehnikas iekraušana.
04.00–04.30 Tehnikas izkraušana.

4. uzdevums. Rakstiski atbildēt uz zināšanu pārbaudes jautājumiem par apskaņošanas projektu norises nodrošināšanu.

4.1. Kas ir jānoskaidro par norises vietu pirms pasākuma apskaņošanas?

Elektrības pieslēguma jauda un pieslēguma vietas.
 Personāla un apmeklētāju pārvietošanās maršruti un atrašanās vietas.
 Pasākuma scenogrāfija.
 Personāla piekļuves laiki un caurlaides nepieciešamība.

4.2. Kāda apskaņošanas tehnika un papildaprīkojums ir nepieciešams solokonzertam ārā kafejnīcā uz atklātas terases apskaņošanai?

Skaņu pults.
 Skaļruņi atbilstoši pasākumam un tā norises vietai.
 Vokālam un izmantotajiem mūzikas instrumentiem atbilstoši mikrofoni.
 Skaļruņu statīvi.
 Mikrofonu statīvi.
 Tehnikas aizsardzība pret dažādu laikapstākļu ietekmi.

4.3. Kas jāievēro, lai droši varētu transportēt apskaņošanas tehniku?

Pirms iekraušanas jāpārlicinās, ka tehnikas vienības ir atdzisušas līdz noteiktajai temperatūrai.
Jāievēro konteneru marķējums attiecībā uz tehnikas vienībām.
Droši jānostiprina krava.
Jāizveido tehnikas uzskaites manifests.

4.4. Kādi ir iespējamie riski, izvietojot apskaņošanas tehniku lielkoncertos?

Elektrības piegādes pārtraukumi lokālu traucējumu/bojājumu dēļ.
Apskaņošanas tehnika var traucēt organizatoriem un apmeklētājiem vai apdraudēt tos.
Nepietiekama laika rezerve tehnikas uzstādīšanai un novākšanai.
Laikapstākļu ietekme uz skaņu tehniku un apskaņošanas rezultātu.

4.5. Kādi drošības noteikumi jāievēro darbā ar apskaņošanas tehniku?

Jāievēro noteiktie strāvas spriegumi uz tehnikas marķējumiem.
Jāpārlicinās, ka apskaņošanas tehniku neapdraud laikapstākļi vai trešās personas.
Jāievēro drošības noteikumi attiecībā uz elektroiekārtu ekspluatāciju.

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Nr. 8.5.2.0/16/I/001

«Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai»

Profesionālā kvalifikācija "Gaismošanas operators" (4. LKI)**Obligātās izvēles daļa (B daļa)
Modulis "Darbs ar gaismošanas tehniku"**

Uz sākumu

Pārbaudījuma programma

Mērķis		Pārbaudīt un novērtēt izglītojamā sasniedzamo rezultātu apguvi atbilstoši modulī noteiktajam.								
Darba uzbūve		Uzdevumu skaits		3						
		Uzdevumu veidi		Praktiskais darbs, apgalvojumu novērtēšana, savietošanas uzdevums.						
		Uzdevumu izpildes kopējais laiks minūtēs		100 min.						
Uzdevumu apraksts		1. Novērtēt apgalvojumus par gaismošanas tehniku. 2. Novērtēt gaismošanas tehniku un izvietot to atbilstoši uzdevumam. 3. Rakstiski izpildīt savietošanas uzdevumu par gaismošanas termiņiem.								
Norises vieta un nepieciešamie materiālie līdzekļi		Norises vieta: gaismošanas darbnīca/studija. Katram izglītojamajam nepieciešams: • gaismošanas iekārtas atbilstoši uzdevumam, • veseli un bojāti vadi, • rakstāmpiederumi.								
Vērtēšanas kārtība		Pārbaudījuma uzdevumu izpildi vērtē pedagogs(-i). Vērtēta tiek katra uzdevuma izpilde. Maksimāli iegūstamais punktu skaits ir 50, kas atbilst 100 %. Pārbaudījums ir nokārtots, ja uzdevumu izpildes apjoms nav zemāks par 60 %. Pārbaudījuma vērtējums tiek izteikts ballēs atbilstoši vērtēšanas skalai:								
Iegūto punktu skaits	1–7	8–14	15–22	23–29	30–33	34–37	38–41	42–45	46–48	49–50
Uzdevumu izpildes apjoms (%)	1–14	15–29	30–44	45–59	60–67	68–75	76–83	84–91	92–96	97–100
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Uzdevumi, to izpildes vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Novērtēt apgalvojumus par gaismošanas tehniku.

Nr. p. k.	Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1.	Gaismu tehnika jāizvēlas atbilstoši telpai un tās izkārtojumam.		
2.	Transporta kastes nav obligātas, ja tehnika tiek vesta kravas mašīnā.		
3.	Komutācijas vadiem vienmēr jābūt sakārtotiem un novietotiem tā, lai neradītu bīstamu darba vidi.		
4.	Īres tehnikas remontu var veikt bez saskaņošanas ar īres kompāniju.		
5.	Ārtelpās ieteicams lietot mazos prožektorus ar 60 W jaudu.		
6.	Aprēķināt elektrības patēriņu nav vajadzīgs, jo mūsdienu iekārtas ir draudzīgas videi.		
7.	Lai panāktu vajadzīgo staru efektu, var izmantot jebkādas palīgīdzekļus.		
8.	Kā filtrus var izmantot jebkuru krāsainu plēvi vai polietilēna izstrādājumus.		
9.	Projekta dokumentācijai jābūt pārskatāmai un saprotamai arī citiem gaismotājiem.		
10.	Izmantot bojātas gaismu ierīces drīkst, ja tās pieskata un uzrauga.		

2. uzdevums. Novērtēt gaismošanas tehniku un izvietot to atbilstoši uzdevumam.

Telpā ir izvietota gaismošanas tehnika. Tā jāsavieno ar vadiem, jāpārlicinās par vadu tehnisko stāvokli (jānovērš bojājumi, ja tādi ir), jāpārbauda gaismošanas tehnikas gatavība darbam, jāieslēdz un jāpārlicinās, vai visas iekārtas darbojas korekti. Jāpārlicinās, vai intervējamie cilvēki nav tumsā, vai labi redzama sejas izteiksme un vai zem acīm nav melni aplī.

3. uzdevums. Savietot gaismošanas terminus ar to skaidrojumiem, tukšajā kolonnā ierakstot skaidrojuma numuru.

Termiņš	Atbilde	Nr. p.k.	Termina skaidrojums
Gaismas enerģija		1.	Gaismas plūsma attiecībā pret telpas leņķi, kurā iekļauta attiecīgā plūsma.
Gaismas intensitāte		2.	Iekārta ar kustīgu galvu, kura dod vienmērīgu, izplūdušu, lielus laukumus nosedzošu gaismu. Mainīgs stara platums.
Redzamā gaisma		3.	Elektromagnētiskie viļņi ar viļņa garumu no 380 nm līdz 10 nm.
Difrakcija		4.	Iekārta ar nekustīgu galvu, kura paredzēta konkrētas lokācijas izgaismošanai. Mainīgs stara platums.
Kelvins		5.	Elektromagnētiskie viļņi ar viļņa garumu no 1 nm līdz 780 nm.
Lūmens		6.	Elektromagnētiskā starojuma veids. Atkarībā no apstākļiem var izturēties kā vilnis vai kā daļiņu plūsma.
Lukss		7.	Iekārta ar kustīgu galvu, kura dod intensīvu šaura stara efektu. Nemainīgs stara platums.
Infrasarkanais starojums		8.	Elektromagnētisko viļņu apliekšanās ap dažādiem vides šķēršļiem, kas atrodas to izplatīšanās ceļā.
Ultravioletais starojums		9.	Elektromagnētiskā starojuma daļa, kuru var redzēt cilvēks.
Wash		10.	Gaismas plūsmas mērvienība.

Spot	
Beam	

11.	Gaismas temperatūras mērvienība.
12.	Apgaismojuma mērvienība.

Vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Novērtēt apgalvojumus par gaismošanas tehniku. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 10)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Apgalvojumu patiesuma novērtēšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 10)	Pareizi novērtē apgalvojumus. (1 punkts par katru pareizi novērtētu apgalvojumu)	10

2. uzdevums. Novērtēt gaismošanas tehniku un izvietot to atbilstoši uzdevumam. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 28)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Gaismošanas tehnikas novērtēšana un izvietošana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 28)	Elektrības vadi ir pārbaudīti.	2
	Bojātie elektrības vadi nomainīti pret veselēm.	1
	Gaismošanas iekārtas ir savienotas ar elektrības vadiem.	2
	DMX signālvadi ir pārbaudīti.	2
	Bojātie BMX signālvadi nomainīti pret veselēm.	1
	Gaismošanas iekārtas ir savienotas ar BMX signālvadiem.	2
	Ir pārbaudīti savienojumi starp prožektoriem.	2
	Ir pārbaudīti savienojumi gaismas pultī.	2
	Gaismošanas tehnikas novietojums piekorigēts atbilstoši uzdevumam.	3
	Gaismošanas tehnikas iekārtas darbojas korekti.	3
	Intervējamie cilvēki nav tumsā.	2
	Ir labi redzama intervējamo cilvēku sejas izteiksme.	3
	Intervējamajiem cilvēkiem zem acīm nav melni apli.	3

3. uzdevums. Savietot gaismošanas terminu ar tā skaidrojumu, tukšajā kolonnā ierakstot skaidrojuma numuru. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 12)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
Gaismošanas terminu skaidrošana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 12)	Savietoti termini ar to skaidrojumiem. (1 punkts par katru pareizi savietotu terminu ar tā skaidrojumu)	12

Pareizās atbildes

1. uzdevums. Novērtēt apgalvojumus par gaismošanas tehniku.

Nr. p.k.	Novērtēt apgalvojumus par gaismošanas tehniku	Patiess	Nepatiess
1.	Gaismu tehnika jāizvēlas atbilstoši telpai un tās izkārtojumam.	X	
2.	Transporta kastes nav obligātas, ja tehnika tiek vesta kravas mašīnā.		X
3.	Komutācijas vadiem vienmēr jābūt sakārtotiem un novietotiem tā, lai neradītu bīstamu darba vidi.	X	
4.	Īres tehnikas remontu var veikt bez saskaņošanas ar īres kompāniju.		X
5.	Ārtelpās ieteicams lietot mazos prožektorus ar 60 W jaudu.		X
6.	Aprēķināt elektrības patēriņu nav vajadzīgs, jo mūsdienu iekārtas ir draudzīgas videi.		X
7.	Lai panāktu vajadzīgo staru efektu, var izmantot jebkādas palīgīdzekļus.	X	
8.	Kā filtrus var izmantot jebkuru krāsainu plēvi vai polietilēna izstrādājumus.		X
9.	Projekta dokumentācijai jābūt pārskatāmai un saprotamai arī citiem gaismotājiem.	X	
10.	Izmantot bojātas gaismu ierīces drīkst, ja tās pieskata un uzrauga.		X

2. uzdevums. Novērtēt gaismošanas tehniku un izvietot to atbilstoši uzdevumam.

Pārbaudīti un novērtēti elektrības vadi, novērsti bojājumi, ja tādi ir, piemēram ieplīsis vads vai pagarinātājā rēgojas vadu gali.

Pārbaudīti un novērtēti DMX signāla vadi, novērsti bojājumi, ja tādi ir.

Pārbaudīti vadu savienojumi starp prožektoriem.

Pārbaudīts savienojums gaismu pultī.

Intervējamie cilvēki nav tumsā, labi redzama sejas izteiksme, zem acīm nav melni aplī.

3. uzdevums. Savietot gaismošanas terminus ar to skaidrojumiem, tukšajā kolonnā ierakstot skaidrojuma numuru.

Termiņš	Atbilde	Nr. p.k.	Termina skaidrojums
Gaismas enerģija	6.	1.	Gaismas plūsma attiecībā pret telpas leņķi, kurā iekļauta attiecīgā plūsma.
Gaismas intensitāte	1.	2.	Iekārta ar kustīgu galvu, kura dod vienmērīgu, izplūdušu, lielus laukumus nosedzošu gaismu. Mainīgs stara platums.
Redzamā gaisma	9.	3.	Elektromagnētiskie viļņi ar viļņa garumu no 380 nm līdz 10 nm.
Difrakcija	8.	4.	Iekārta ar nekustīgu galvu, kura paredzēta konkrētas lokācijas izgaismošanai. Mainīgs stara platums.
Kelvins	11.	5.	Elektromagnētiskie viļņi ar viļņa garumu no 1 nm līdz 780 nm.
Lūmens	10.	6.	Elektromagnētiskā starojuma veids, atkarībā no apstākļiem var izturēties kā vilnis vai kā daļiņu plūsma.
Lukss	12.	7.	Iekārta ar kustīgu galvu, kura dod intensīvu šaura stara efektu. Nemainīgs stara platums.
Infrasarkanais starojums	5.	8.	Elektromagnētisko viļņu apliekšanās ap dažādiem vides šķēršļiem, kas atrodas to izplatīšanās ceļā.
Ultravioletais starojums	3.	9.	Elektromagnētiskā starojuma daļa, kuru var redzēt cilvēks.
Wash	4.	10.	Gaismas plūsmas mērvienība.
Spot	7.	11.	Gaismas temperatūras mērvienība.
Beam	2.	12.	Apgaismojuma mērvienība

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Nr. 8.5.2.0/16/I/001

«Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai»

Profesionālā kvalifikācija "Gaismošanas operators" (4. LKI)**Obligātās izvēles daļa (B daļa)
Modulis "Gaismošana"**

Uz sākumu

Pārbaudījuma programma

Mērķis		Pārbaudīt un novērtēt izglītojamā sasniedzamo rezultātu apguvi atbilstoši modulī noteiktajam.								
Darba uzbūve		Uzdevumu skaits		3						
		Uzdevumu veidi		Apgalvojumu novērtēšana, shēmas veidošana, praktiskais darbs.						
		Uzdevumu izpildes kopējais laiks minūtēs		120 min.						
Uzdevumu apraksts		1. Rakstiski novērtēt apgalvojumu patiesumu par gaismošanu. 2. Uzzīmēt gaismu shēmu trīs cilvēku intervijai. 3. Sagatavot gaismu pulti darba uzdevuma veikšanai.								
Norises vieta un nepieciešamie materiālie līdzekļi		Mācību klase. Studija, gaismu pults. Katram izglītojamajam nepieciešami rakstāmpiederumi.								
Vērtēšanas kārtība		Pārbaudījuma uzdevumu izpildi vērtē pedagogs(-i). Vērtēta tiek katra uzdevuma izpilde. Maksimāli iegūstamais punktu skaits ir 45, kas atbilst 100 %. Pārbaudījums ir nokārtots, ja uzdevumu izpildes apjoms nav zemāks par 60 %. Pārbaudījuma vērtējums tiek izteikts ballēs atbilstoši vērtēšanas skalai:								
Iegūto punktu skaits	1–6	7–13	14–19	20–26	27–30	31–33	34–37	38–40	41–43	44–45
Uzdevumu izpildes apjoms (%)	1–14	15–29	30–44	45–59	60–67	68–75	76–83	84–91	92–96	97–100
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Uzdevumi, to izpildes vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Novērtēt apgalvojumu patiesumu par gaismošanu.

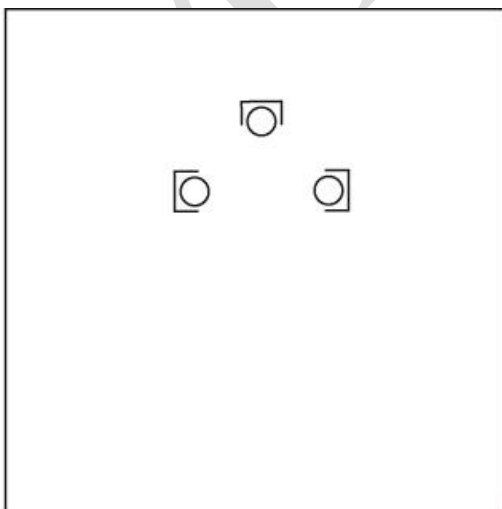
Nr. p.k.	Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1.	Svarīgi izvēlēties gaismas tehniku atbilstoši iecerēm.		
2.	Haotiski savilkti vadi un nekārtīga darbavieta liecina par profesionalitāti.		
3.	Gaismu partitūra tiek zīmēta atbilstoši klienta vajadzībām.		
4.	Svarīgi izvēlēties vienlīdzīgus filtrus vai difūzerus.		
5.	Gaismas avots var būt jebkas, arī svece vai logs, ja tas panāk vēlamo rezultātu.		
6.	Nav svarīgi, kādas adreses tiek uzliktas aparātiem, galvenais, lai tie reaģē pulīt.		
7.	Straujas gaismu maiņas vai zibšņi var būt kaitīgi cilvēka vestibulārajai sistēmai.		
8.	Lai panāktu nepieciešamo noskaņu, tiek izmantoti krāsu un temperatūras filtri.		
9.	Drīkst izmantot tikai sertificētus un pasaulē atzītus gaismu filtrus.		
10.	Izmantot lāpītus vai traumētus elektrības kabelus drīkst, ja to dara uzmanīgi.		

2. uzdevums. Uzzīmēt gaismu shēmu trīs cilvēku intervijai.

Uzzīmēt gaismu izvietojumu attēlā redzamās intervijas izgaismošanai.

Intervējamais

3. uzdevums. Sagatavot gaismu pulti darba uzdevuma veikšanai.

Darba uzdevums – monoizrādes (viena aktiera izrāde) gaismošanas tehnikas sagatavošana izrādes norisei. Monoizrāde plānota kā viesizrāde dažādās pasākumu norises vietās, iekštelpās.

- 3.1. Ievadīt attiecīgo gaismu iekārtu draiverus pults monoizrādes failā.
- 3.2. Ievadīt attiecīgo gaismas iekārtu adresācijas monoizrādes failā.
- 3.3. Ievadīt attiecīgo gaismas iekārtu izkārtošanu monoizrādes failā.
- 3.4. Piemērot gaismas partitūru monoizrādes norises vietai.
- 3.5. Veikt korekcijas gaismu partitūrā.

Vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Novērtēt apgalvojumu patiesumu par gaismošanu. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 10)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķirjamie punkti
Apgalvojumu patiesuma novērtēšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 10)	Pareizi novērtē apgalvojumus. (1 punkts par katru pareizi novērtētu apgalvojumu)	10

2. uzdevums. Uzzīmēt gaismu shēmu trīs cilvēku intervijai. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 15)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķirjamie punkti
Gaismu shēmas zīmēšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 15)	Gaismošanas shēma atbilst uzdevumam.	5
	Shēmā iekļautas kontragaismas.	3
	Shēmā iekļautas priekšgaismas.	3
	Shēmā iekļautas filmēšanas kameras.	2
	Apzīmējumi ir saprotami.	2

3. uzdevums. Sagatavot gaismu pulti darba uzdevuma veikšanai. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 20)

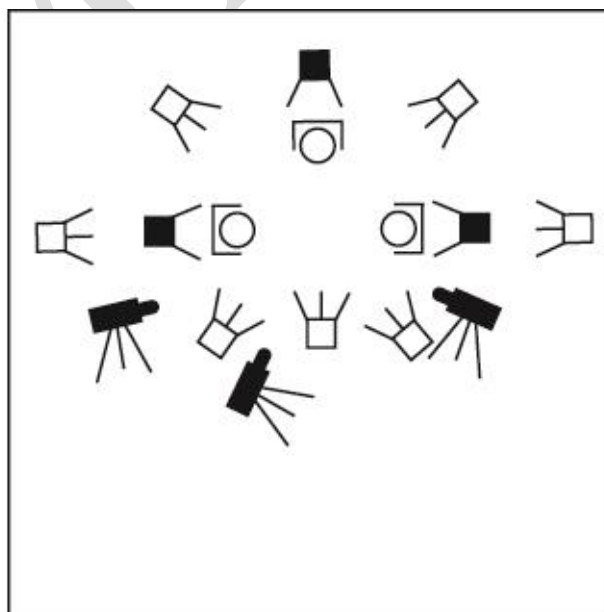
Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķirjamie punkti
Gaismu pulsts sagatavošana darbam. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 20)	Gaismu pulsts sagatavots darbam atbilstoši uzdevumam.	5
	Attiecīgo gaismu iekārtu draiveri ievadīti pulsta šova failā.	3
	Attiecīgo gaismas iekārtu adresācija ievadīta šova failā.	3
	Attiecīgo gaismas iekārtu izkārtojums ievadīts šova failā.	3
	Gaismu partitūra ir piemērota darba videi.	2
	Gaismu partitūrā ir veiktas izmaiņas atbilstoši uzdevumam.	2
	Gaismu iekārtas darbojas atbilstoši uzdevumam.	2

Pareizās atbildes

1. uzdevums. Novērtēt apgalvojumu patiesumu par gaismošanu.

Nr. p.k.	Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1.	Svarīgi izvēlēties gaismas tehniku atbilstoši iecerēm.	x	
2.	Haotiski savilkti vadi un nekārtīga darbavieta liecina par profesionalitāti.		x
3.	Gaismu partitūra tiek zīmēta atbilstoši klienta vajadzībām.	x	
4.	Svarīgi izvēlēties vienlīdzīgus filtrus vai difūzerus.		x
5.	Gaismas avots var būt jebkas, arī svece vai logs, ja tas panāk vēlamo rezultātu.	x	
6.	Nav svarīgi, kādas adreses tiek uzliktas aparātiem, galvenais, lai tie reaģē pultī.		x
7.	Straujas gaismu maiņas vai zibšņi var būt kaitīgi cilvēka vestibulārajai sistēmai.	x	
8.	Lai panāktu nepieciešamo noskaņu, tiek izmantoti krāsu un temperatūras filtri.	x	
9.	Drīkst izmantot tikai sertificētus un pasaulē atzītus gaismu filtrus.		x
10.	Izmantot lāpītus vai traumētus elektrības kabelus drīkst, ja to dara uzmanīgi.		x

2. uzdevums. Uzzīmēt gaismu shēmu trīs cilvēku intervijai.

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Nr. 8.5.2.0/16/I/001

«Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai»

Profesionālā kvalifikācija "Gaismošanas operators" (4. LKI)**Obligātās izvēles daļa (B daļa)
Modulis "Gaismošanas projektu veidošana"**

Uz sākumu

Pārbaudījuma programma

Mērķis		Pārbaudīt un novērtēt izglītojamā sasniegamo rezultātu apguvi atbilstoši modulī noteiktajam.								
Darba uzbūve		Uzdevumu skaits		4						
		Uzdevumu veidi		Apgalvojumu novērtēšana, gaismu shēmas izstrāde, transporta un laika plāna izstrāde, rakstiski zināšanu pārbaudes jautājumi.						
		Uzdevumu izpildes kopējais laiks minūtēs		120 min.						
Uzdevumu apraksts		1. Novērtēt apgalvojumus par gaismošanas projektu realizāciju. 2. Izstrādāt gaismu shēmu teātra izrādei. 3. Izstrādāt pasākuma gaismošanas laika plānu. 4. Rakstiski atbildēt uz zināšanu pārbaudes jautājumiem par gaismošanas projektu norises nodrošināšanu.								
Norises vieta un nepieciešamie materiālie līdzekļi		Norises vieta: mācību klase ar darba vietu katram izglītojamajam. Katram izglītojamajam nepieciešami rakstāmpiederumi.								
Vērtēšanas kārtība		Pārbaudījuma uzdevumu izpildi vērtē pedagogs(-i). Vērtēta tiek katra uzdevuma izpilde. Maksimāli iegūstamais punktu skaits ir 55, kas atbilst 100 %. Pārbaudījums ir nokārtots, ja uzdevumu izpildes apjoms nav zemāks par 60 %. Pārbaudījuma vērtējums tiek izteikts ballēs atbilstoši vērtēšanas skalai:								
Iegūto punktu skaits	1–7	8–16	17–24	25–32	33–36	37–41	42–45	46–50	51–53	54–55
Uzdevumu izpildes apjoms (%)	1–14	15–29	30–44	45–59	60–67	68–75	76–83	84–91	92–96	97–100
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Uzdevumi, to izpildes vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Novērtēt apgalvojumus par gaismošanas projektu realizāciju.

Nr. p.k.	Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1.	Laika grafikā drīkst neiekļauties, ja tava mākslinieciskā vīzija neatbilst klienta vēlmēm.		
2.	Transporta kastes nav obligātas, ja tehnika tiek vesta kravas mašīnā.		
3.	Komutācijas vadiem vienmēr jābūt sakārtotiem un novietotiem tā, lai neradītu bīstamu darba vidi.		
4.	Gaismu novietojumā attiecībā pret skatuvi jāņem vērā scenogrāfijas izvietojums.		
5.	Gaismu partitūra jāizstrādā atbilstoši klienta vēlmēm un vajadzībām.		
6.	Nav vajadzīgs rēķināt elektroenerģijas patēriņu, ja projekts tiek veidots jaunā lokācijā.		
7.	Gaismu vadības kontrolieris tiek izvēlēts pēc personīgiem ieskatiem.		
8.	Ja projekts notiek ilgtermiņā, savstarpējā sapratne ir ļoti svarīga.		
9.	Projekta dokumentācijai jābūt pārskatāmai un saprotamai arī citiem gaismotājiem.		
10.	Izmantot bojātas gaismu ierīces drīkst, ja tās pieskata un uzrauga.		

2. uzdevums. Izstrādāt gaismu shēmu teātra izrādei:

- uz skatuves ir trīs aktieri, katrs savā skatuves daļā;
- skatuves izmērs 8×2 m;
- skatuve konceptuāli tiek dalīta trijās daļās;
- katrai daļai ir lokālā gaisma, kas iekļauj kontragaismu un priekšgaismu;
- fons/dekorācijas jāizgaismo no abām skatuves malām.

3. uzdevums. Izstrādāt pasākuma gaismošanas laika plānu.

Izplānot pasākuma, kura norise ir no pulksten 19.00 līdz 21.00, gaismošanas procesu. Plānā jāiekļauj tehnikas transportēšana no noliktavas Rīgā uz pasākuma vietu Cēsīs, pasākuma gaismošana un tehnikas nogādāšana atpakaļ noliktavā.

4. uzdevums. Rakstiski atbildēt uz zināšanu pārbaudes jautājumiem par gaismošanas projektu norises nodrošināšanu.

4.1. Kas ir jānoskaidro par norises vietu pirms gaismošanas pasākuma?

4.2. Kāda gaismošanas tehnika un papildaprīkojums ir nepieciešams solokonzertam ārā kafejnīcā uz atklātas terases?

4.3. Kas jāievēro, lai droši varētu transportēt gaismošanas tehniku?

4.4. Kādi ir iespējamie riski, izvietojot gaismošanas tehniku lielkoncertos?

4.5. Kādi drošības noteikumi jāievēro darbā ar gaismošanas tehniku?

4.6. Kādas ir iespējamās iesaistītās puses kultūras projektu (ietverta arī gaismošana) veidošanā.

Vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Novērtēt apgalvojumus par gaismošanas projektu realizāciju. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 10)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķirjamie punkti
Apgalvojumu patiesuma novērtēšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 10)	Pareizi novērtē apgalvojumus. (1 punkts par katru pareizi novērtētu apgalvojumu)	10

2. uzdevums. Izstrādāt gaismu shēmu teātra izrādei. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 15)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķirjamie punkti
Gaismu shēmas izstrādāšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 15)	Gaismošanas shēma atbilst uzdevumam.	5
	Katrā skatuves daļā iekļautas kontragaismas.	3
	Katrā skatuves daļā iekļautas priekšgaismas.	3
	Shēmā iekļauta fona/dekorāciju izgaismošana.	2
	Apzīmējumi ir saprotami.	2

3. uzdevums. Izstrādāt pasākuma gaismošanas laika plānu. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 18)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķirjamie punkti
Gaismošanas plāna izstrādāšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 18)	Gaismošanas plānā iekļauta tehnikas sagatavošana transportēšanai.	2
	Paredzēts laiks tehnikas iekraušanai – divas reizes.	2
	Paredzēts laiks tehnikas izkraušanai – divas reizes.	2
	Iekļauts transportēšanas laiks – divas reizes.	2
	Paredzēts laiks tehnikas izvietojumam.	2
	Paredzēts laiks mēģinājumiem.	2
	Atstāta laika rezerve pirms un pēc pasākuma.	2
	Paredzēts laiks tehnikas nojaukšanai.	2
	Plānotais laiks ir samērīgs, reāli izpildāms.	2

4. uzdevums. Rakstiski atbildēt uz zināšanu pārbaudes jautājumiem par gaismošanas projektu norises nodrošināšanu. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 12)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķiramie punkti
	<i>vērtējumu izvēlas</i>	
Atbildēšana uz jautājumiem. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 12)	Pareizi atbild uz jautājumiem – atbildes ir īsas un vienkāršas. (1 punkts par katru pareizu atbildi)	6
	Pareizi atbild uz jautājumiem – atbildes ir izvērstas un pamatotas. (2 punkti par katru pareizu atbildi)	12

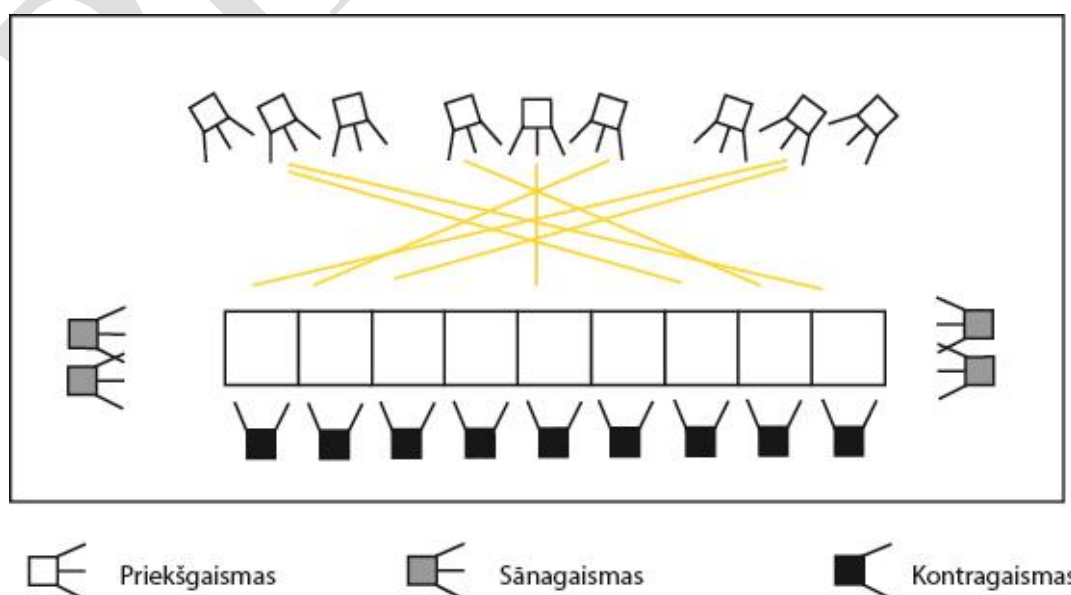
Pareizās atbildes

1. uzdevums. Novērtēt apgalvojumus par gaismošanas projektu realizāciju.

Nr. p.k.	Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1.	Laika grafikā drīkst neiekļauties, ja tava mākslinieciskā vīzija neatbilst klienta vēlmēm.		X
2.	Transporta kastes nav obligātas, ja tehnika tiek vesta kravas mašīnā.		X
3.	Komutācijas vadiem vienmēr jābūt sakārtotiem un novietotiem tā, lai neradītu bīstamu darba vidi.	X	
4.	Gaismu novietojumā attiecībā pret skatuvi jāņem vērā scenogrāfijas izvietojums.	X	
5.	Gaismu partitūra jāizstrādā atbilstoši klienta vēlmēm un vajadzībām.	X	
6.	Nav vajadzīgs rēķināt elektroenerģijas patēriņu, ja projekts tiek veidots jaunā lokācijā.		X
7.	Gaismu vadības kontrolieris tiek izvēlēts pēc personīgiem ieskatiem.	X	
8.	Ja projekts notiek ilgtermiņā, savstarpējā sapratne ir ļoti svarīga.	X	
9.	Projekta dokumentācijai jābūt pārskatāmai un saprotamai arī citiem gaismotājiem.	X	
10.	Izmantot bojātas gaismu ierīces drīkst, ja tās pieskata un uzrauga.		X

2. uzdevums. Izstrādāt gaismu shēmu teātra izrādei.

Atbildes piemērs

3. uzdevums. Izstrādāt pasākuma gaismošanas laika plānu.

Atbildes piemērs

8.00 Ierodas tehniskais personāls, sagatavo nepieciešamo tehniku.
9.00–9.30 Tehnikas iekraušana kravas mašīnā.
13.00–13.30 Tehniskais personāls ierodas pasākuma norises vietā, sagatavo izkraušanai.
13.30–14.00 Tehnikas izkraušana.
14.00–15.30 Tehnikas uzbūve pasākuma norises vietā.
15.30–16.30 Tehniskais mēģinājums/programmēšana.
16.30–18.30 Mēģinājums.
19.00–21.00 Pasākums.
21.20–22.00 Tehnikas nojaukšana.
22.00–22.30 Tehnikas uzkraušana.
1.00–1.30 Tehnikas izkraušana.

4. uzdevums. Rakstiski atbildēt uz zināšanu pārbaudes jautājumiem par gaismošanas projektu norises nodrošināšanu.

4.1. Kas ir jānoskaidro par norises vietu pirms gaismošanas pasākuma?

Elektrības pieslēguma jauda un pieslēguma vietas.
Personāla un apmeklētāju pārvietošanās maršruti un atrašanās vietas.
Pasākuma scenogrāfija.
Personāla piekļuves laiki un caurlaides nepieciešamība.

4.2. Kāda gaismošanas tehnika un papildaprīkojums ir nepieciešams solokonzertam ārā kafejnīcā uz atklātas terases?

Gaismu avoti atbilstoši partitūrai.
Gaismu statīvi ar atsvariem.
Lietus droši elektrības vadu savienojumi.
Lietus aizsargi gaismas avotiem.
Gaismošanas pults.
Krāsu filtri.

4.3. Kas jāievēro, lai droši varētu transportēt gaismošanas tehniku?

Tehnika jāievieto speciāli paredzētos konteineros.
Pirms iepakojšanas jāpārlicinās, ka tehnikas vienības ir atdzisušas līdz noteiktajai temperatūrai.
Jāievēro konteineru marķējums attiecībā uz tehnikas vienībām.
Droši jānostiprina krava.
Jāizveido tehnikas uzskaites manifests.

4.4. Kādi ir iespējamie riski, izvietojot gaismošanas tehniku lielkoncertos?

Elektrības piegādes pārtraukumi lokālu traucējumu/bojājumu dēļ.
Gaismas tehnika var traucēt organizatoriem un apmeklētājiem vai apdraudēt tos.
Nepietiekama laika rezerve tehnikas uzstādīšanai un novākšanai.
Laikapstākļu ietekme uz gaismas tehniku un gaismošanas rezultātu.

4.5. Kādi drošības noteikumi jāievēro darbā ar gaismošanas tehniku?

Jāievēro noteiktie strāvas spriegumi uz tehnikas marķējumiem.
Jāpārlicinās, ka gaismošanas tehniku neapdraud laikapstākļi vai trešās personas.
Jāizmanto tikai ražotāja apstiprinātas spuldzes un savienojumi.
Jāievēro drošības noteikumi attiecībā uz elektroiekārtu ekspluatāciju.

4.6. Kādas ir iespējamās iesaistītās puses kultūras projektu (ietverta arī gaismošana) veidošanā.

Klients, izpildītāji, pasākuma režisors, producers, skaņotājs, gaismotājs, skatuves strādnieki, mākslinieki, asistenti, video operatori, ja pasākums tiek filmēts.

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Nr. 8.5.2.0/16/I/001

«Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai»

Profesionālā kvalifikācija "Gaismošanas operators" (4. LKI)**Obligātās izvēles daļa (B daļa)****Modulis "Gaismošanas risinājumu izstrāde"**

Uz sākumu

Pārbaudījuma programma

Mērķis		Pārbaudīt un novērtēt izglītojamā sasniedzamo rezultātu apguvi atbilstoši moduli noteiktajam.								
Darba uzbūve		Uzdevumu skaits		3						
		Uzdevumu veidi		Apgalvojumu novērtēšana, gaismu plāna zīmēšana, praktiskais darbs.						
		Uzdevumu izpildes kopējais laiks minūtēs		120 min.						
Uzdevumu apraksts		1. Novērtēt apgalvojumu patiesumu par gaismas risinājumu izstrādi. 2. Uzzīmēt gaismošanas plānu. 3. Izkārtot gaismas studijā atbilstoši shēmai.								
Norises vieta un nepieciešamie materiālie līdzekļi		Norises vieta: aprīkota gaismošanas studija. Katram izglītojamajam nepieciešami rakstāmpiederumi, A4 papīrs.								
Vērtēšanas kārtība		Pārbaudījuma uzdevumu izpildi vērtē pedagogs(-i). Vērtēta tiek katra uzdevuma izpilde. Maksimāli iegūstamais punktu skaits ir 36, kas atbilst 100 %. Pārbaudījums ir nokārtots, ja uzdevumu izpildes apjoms nav zemāks par 60 %. Pārbaudījuma vērtējums tiek izteikts ballēs atbilstoši vērtēšanas skalai:								
Iegūto punktu skaits	1–4	5–10	11–15	16–21	22–23	24–26	27–29	30–32	33–34	35–36
Uzdevumu izpildes apjoms (%)	1–14	15–29	30–44	45–59	60–67	68–75	76–83	84–91	92–96	97–100
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Uzdevumi, to izpildes vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Novērtēt apgalvojumu patiesumu par gaismas risinājumu izstrādi.

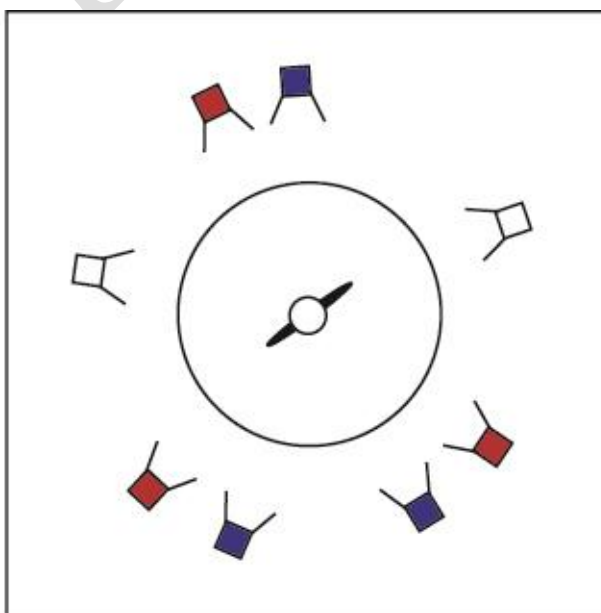
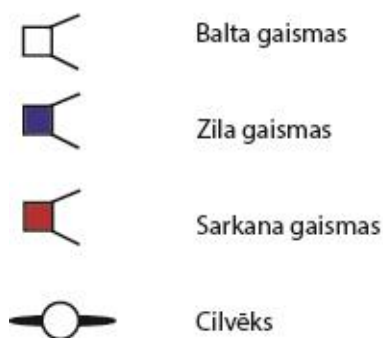
Nr. p.k.	Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1.	Kvalitatīvai gaismu partitūrai absolūti nepieciešama jaunākā un modernākā gaismu tehnika.		
2.	Gaismu risinājumus var īstenot tikai atbilstoši izveidotā telpā/vietā.		
3.	Gaismu risinājuma īstenošanai drīkst izmantot tikai CE sertificētu aparāturu.		
4.	Kā efektprožektoru var izmantot jebkādu gaismas avotu.		
5.	Gaismu plāns tiek pielāgots un izstrādāts atbilstoši klienta prasībām.		
6.	Veidojot gaismu partitūru, nav jāņem vērā elektrības pieslēguma jauda.		
7.	Gaismu plāns jāzīmē, vadoties pēc pieņemtajiem standarta apzīmējumiem un simboliem.		
8.	Gaismu partitūra var būt haotiski veidota un zīmēta aptuvenos izmēros.		
9.	Gaismu partitūrā nav jānorāda filtru numuri.		
10.	Gaismu partitūrā ir jānorāda kanālu adreses un stara leņķis.		

2. uzdevums. Uzzīmēt gaismošanas plānu.

Izveidot gaismu plānu divu cilvēku intervijai. Maksimālais prožektoru daudzums: 8.

3. uzdevums. Izkārtot gaismas studijā atbilstoši gaismošanas shēmai (1. attēls).

1. attēls. Gaismošanas shēma

Vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. Novērtēt apgalvojumu patiesumu par gaismas risinājumu izstrādi. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 10)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķirjamie punkti
Apgalvojumu patiesuma novērtēšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 10)	Pareizi novērtē apgalvojumus. (1 punkts par katru pareizi novērtētu apgalvojumu)	10

2. uzdevums. Uzzīmēt gaismošanas plānu. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 11)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķirjamie punkti
Gaismošanas plāna zīmēšana. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 11)	Gaismošanas plāns atbilst uzdevumam.	5
	Izmantoti ne vairāk kā astoņi prožektoru.	3
	Apzīmējumi ir saprotami.	3

3. uzdevums. Izkārtot gaismas studijā atbilstoši shēmai. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 15)

Veicamā darbība	Vērtēšanas kritēriji	Piešķirjamie punkti
Gaismu izkārtošana atbilstoši gaismošanas shēmai. (maksimāli iegūstamais punktu skaits 15)	Gaismas izkārtotas atbilstoši uzdevumam.	5
	Ievērota apkārtējās vides gaismu iedarbība.	1
	Vide ir izgaismota atbilstoši uzdevumam.	2
	Cilvēki ir izgaismoti atbilstoši uzdevumam.	2
	Izmantotas uzdevumam atbilstošas palīgierīces.	2
	Gaismošanas tehnika izvietota atbilstoši darba drošības noteikumiem.	3

Pareizās atbildes

1. uzdevums. Novērtēt apgalvojumu patiesumu par gaismas risinājumu izstrādi.

Nr. p.k.	Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1.	Kvalitatīvai gaismu partitūrai absolūti nepieciešama jaunākā un modernākā gaismu tehnika.		X
2.	Gaismu risinājumus var īstenot tikai atbilstoši izveidotā telpā/vietā.		X
3.	Gaismu risinājuma īstenošanai drīkst izmantot tikai CE sertificētu aparāturu.	X	
4.	Kā efektprožektoru var izmantot jebkādu gaismas avotu.	X	
5.	Gaismu plāns tiek pielāgots un izstrādāts atbilstoši klienta prasībām.	X	
6.	Veidojot gaismu partitūru, nav jāņem vērā elektrības pieslēguma jauda.		X
7.	Gaismu plāns jāzīmē, vadoties pēc pieņemtajiem standarta apzīmējumiem un simboliem.	X	
8.	Gaismu partitūra var būt haotiski veidota un zīmēta aptuvenos izmēros.		X
9.	Gaismu partitūrā nav jānorāda filtru numuri.		X
10.	Gaismu partitūrā ir jānorāda kanālu adreses un stara leņķis.	X	

2. uzdevums. Uzzīmēt gaismošanas plānu.

Atbildes piemērs

